

Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích

Zemědělská fakulta

Katedra cestovního ruchu

Studijní program: 6208 Ekonomika a management

Studijní obor: obchodně podnikatelský obor

**Vnímání přírodních složek krajiny aktéry
cestovního ruchu v regionu Tábořsko**

DIPLOMOVÁ PRÁCE

Autor:

Petra Bláhová

Vedoucí diplomové práce:

RNDr. Blažena Gehinová

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

Jméno a příjmení: **Petra Šimáková**

Studijní program: M 6208 Ekonomika a management

Studijní obor: Obchodně podnikatelský obor

Název tématu: **Vnímání přírodních složek krajiny aktéry cestovního ruchu v regionu Táborsko**

Zásady pro vypracování:
(v zásadách pro vypracování uveďte cíl práce a metodický postup)

Cíl práce:

Zjistit současný a potenciální význam regionu pro cestovní ruch v teritoriálním marketingu. Vypracovat návrh opatření optimalizujících využití území pro cestovní ruch.

Metodický postup:

1. Studium odborných pramenů a literatury
2. Kvalitativní a kvantitativní empirický výzkum technikou výběrového šetření
3. SWOT analýza

Rámcová osnova:

1. Úvod. 2. Literární přehled. 3. Řešení problematiky. 4. Metodika. 5. Provedení analýzy. 6. Diskuse. 7. Závěr. 8. Resumé. 9. Použitá literatura. 10. Přílohy.

Rozsah grafických prací: dle potřeby

Rozsah průvodní zprávy: 60 – 70 stran

Seznam odborné literatury:

- Chrastina, P.: K problému krajiny v cestovním ruchu. In: Sborník referátů ze 7. Mezinárodní konference na téma „Cestovní ruch, regionální rozvoj a školství“. ZF JČU, s. 21-24, 2002
- Hadač, E.: Krajina a lidé. Praha: Academia, 1982
- Holovský, M.: Krajinné prvky a rekreační potenciál. Sborník ekologie krajiny ČSAV. Praha: 1965
- Mírvald, S.: Geografie cestovního ruchu. Plzeň: ZČU, 1996
- Lederer, J.: Příměstské lesy – rezerva pro potenciální rekreaci. Záhrada – Park – Krajina. č.2 s. 16-17. 2000

Vedoucí diplomové práce: RNDr. Blažena Gehinová

Konzultant:

Datum zadání diplomové práce: 2. 3. 2004

Termín odevzdání diplomové práce: 30. 4. 2006

JIHOČESKÁ UNIVERZITA
V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH
studijní středisko
VANČUROVA 2904 390 01 TÁBOR

doc. Ing. Marie Hesková, CSc.
Vedoucí katedry

doc. Ing. Magdalena Hrabánková, CSc.
Děkanka

V Českých Budějovicích dne 12. 3. 2004

Prohlášení:

Prohlašuji, že diplomovou práci na téma „Vnímání přírodních složek krajiny aktéry cestovního ruchu v regionu Táborsko“ jsem vypracovala samostatně na základě vlastních poznatků. Veškerá použitá literatura a jiné podkladové materiály jsou uvedeny v seznamu použité literatury.

V Táboře, dne 20.4.2006

.....*Bláhová*.....

Petra Bláhová

Poděkování:

Touto cestou bych chtěla poděkovat paní RNDr. Blaženě Gehinové za odbornou spolupráci, cenné připomínky a ochotu při vedení mé diplomové práce.

Obsah

1	Úvod.....	1
2	Cíl práce a metodika	2
2.1	Analýza literárních pramenů.....	2
2.1.1	Odborná literatura	3
2.1.2	Prospekty	3
2.1.3	Webové stránky	3
2.2	Rešerše	3
3	Vnímání krajiny	6
4	Zdůvodnění vymezení oblasti.....	6
5	Situační analýza regionu Táborsko.....	7
5.1	Geografická poloha.....	7
5.2	Přírodní podmínky	7
5.2.1	Geologické a geomorfologické podmínky.....	8
5.2.2	Klimatické podmínky	9
5.2.3	Hydrologické podmínky	10
5.2.4	Biogeografické podmínky.....	11
5.3	Využití krajiny	12
5.4	Socioekonomické podmínky.....	12
5.4.1	Osídlení a obyvatelstvo Tábora	12
5.4.2	Rozsah občanské a ekonomické vybavenosti Tábora.....	13
	ve vztahu k cestovnímu ruchu	13
5.5	Životní prostředí	14
6	Situační analýza přírodního parku Jistebnická vrchovina	15
6.1	Umístění v systému.....	15
6.2	Geografická poloha.....	15
6.3	Přírodní podmínky	16
6.3.1	Geologické a geomorfologické podmínky.....	16
6.3.2	Klimatické podmínky	16
6.3.3	Hydrologické podmínky	16
6.3.4	Biogeografické podmínky.....	17
6.4	Využití krajiny	17
6.5	Socioekonomické podmínky.....	17
6.5.1	Osídlení a obyvatelstvo.....	18
6.5.2	Rozsah občanské a ekonomické vybavenosti	21
6.6	Životní prostředí	24
6.7	Občanské aktivity související s cestovním ruchem	24
6.7.1	Sdružení	24
6.7.2	Turistické produkty.....	25
7	Dotazníkové šetření	28
7.1	Charakteristika zkoumaných oblastí.....	28
7.1.1	Jistebnice.....	28
7.1.2	Borotín	29
7.1.3	Cunkov.....	29
7.2	Dotazník.....	30
7.3	Analýza dotazníkového šetření.....	31
7.3.1	Charakteristika účastníků šetření	31

7.3.2	Analýza vlastního dotazníku.....	35
7.3.3	Shrnutí zjištěných informací.....	59
8	Hodnocení.....	62
8.1	Analýza.....	62
8.1.1	Silné stránky.....	62
8.1.2	Slabé stránky.....	62
8.1.3	Příležitosti.....	63
8.1.4	Ohrožení.....	63
8.2	Návrh opatření.....	64
8.2.1	Oblast Jistebnice a její zázemí.....	64
8.2.2	Oblast Borotína a jeho zázemí.....	65
8.2.3	Oblast Cunkova a jeho zázemí.....	66
8.2.4	Myslivecký lov v oblasti Jistebnické vrchoviny.....	67
8.2.5	Cyklotrasy na území Jistebnické vrchoviny.....	68
8.2.6	Produkt „S pověstmi po Jistebnici“.....	68
8.2.7	Informační koutky.....	68
8.2.8	Navrhovaná naučná stezka „Jistebnicí letem světem“.....	69
9	Závěr.....	75

1 Úvod

Cestovní ruch hraje v současnosti nezpochybnitelnou roli v ekonomice většiny států a je rychle se rozvíjejícím segmentem většiny světových ekonomik. V naší, ale i ve světové ekonomice, patří mezi nejvýznamnější odvětví. Pro 38% zemí světa představuje odvětví cestovního ruchu největší zdroj devizových příjmů. V oblasti tržeb se drží na třetím místě za petrochemickým a automobilovým průmyslem. Má velký význam v oblasti zaměstnanosti; pracuje v něm každý desátý člověk. Jeho vliv na vývoj ekonomiky, a tím pádem i životní úroveň obyvatelstva, stále stoupá. Za prvních sedm měsíců roku 2005 došlo k nárůstu mezinárodních příjezdů na celém světě o 5,9 % oproti roku předchozímu¹. Ani přírodní katastrofy, hrozby nemocí, či teroristické útoky nesnížili tento růstový trend.

Současně s jeho růstem se také zvyšují nároky na straně účastníků cestovního ruchu. Vzestupný trend rozvoje tedy nemusí být zárukou dalšího růstu. Udržení si „dlouhodobého rozvoje cestovního ruchu je podmíněno zachováním zdravého životního prostředí a atraktivního území“.² Právě atraktivita území patří mezi hlavní zájmy v oblasti cestovního ruchu. Právě v ní je skrytý mnohdy nevyužívaný potenciál.

Lidé v posledních letech začínají pociťovat potřebu návratu k přírodě. Abychom ji mohli využít v cestovním ruchu, je nezbytné poznat, čím je pro návštěvníky konkrétní oblast atraktivní, či naopak a jaké v nich vyvolává pocity. Tyto zjištění mohou posloužit ke zvýšení zájmu o danou oblast a tedy k rozvoji cestovního ruchu.

---

¹ Podle WTO- <http://www.cot.cz/index.php?page=200&jazyk=1&id=5387>

² www.mmr.cz

2 Cíl práce a metodika

Zkoumanou oblastí této práce je přírodní park Jistebnická vrchovina nacházející se v regionu Tábořsko. Při návštěvě této oblasti hrají nejdůležitější roli přírodní atraktivita, proto je práce zaměřena na jejich popis a vnímání návštěvníky. Zhodnotí se v ní konkrétní složky této krajiny, jejich potenciál a jaký význam mají v současnosti pro cestovní ruch a rekreaci v tomto regionu.

Pro tuto práci byly použity dva druhy informací. První z nich byly literární prameny a informace v internetové podobě. Druhé, a pro tuto práci zásadní informace, byly získány od samotných aktérů cestovního ruchu, tedy návštěvníků dané oblasti, a to formou dotazníkového šetření. Šetření probíhalo během letních prázdnin, kdy je v této oblasti nejvyšší počet turistů. Zimní aktivity spojené s touto oblastí tedy nejsou součástí práce. Dotazník, který byl zaměřen na vnímání přírody a pocity dotazovaných, byl dán na 3 místa, restaurace, nacházející se na rozdílných lokalitách přírodního parku Jistebnická vrchovina. Na každém místě bylo umístěno 60 kusů dotazníků, tedy celkem 180. Tyto místa byla vybrána ze dvou důvodů: dochází zde ke shromažďování turistů a během čekání na občerstvení mají tito lidé dostatek času na jeho vyplnění. V dotazníkovém šetření bylo zjišťováno, co si tázání vybaví pod pojmem Jistebnická vrchovina, dále měli definovat konkrétní věc, která se jim v této oblasti líbí a naopak nelíbí, a především měli hodnotit různé pocity a charakteristiky ve spojení s touto krajinou. Výsledky mimo jiné také posloužily k ověření získaných literárních pramenů.

Po získání a zpracování všech údajů byla provedena analýza prostředí. Při jejím vytváření se vycházelo z údajů získaných dotazníkovým šetřením.

Díky údajům získaným z dotazníkového šetření a následné analýzy, byl vytvořen návrh nového produktu cestovního ruchu, který vychází z potenciálu krajiny dané lokality a jehož snahou je zvýšit návštěvnost oblasti.

2.1 Analýza literárních pramenů

Zdroje informací, použitých v této práci, vyjma dotazníkového šetření, můžeme rozdělit do několika skupin a to podle formy. Nejčastěji jsou to písemné zdroje informací v tištěné podobě, ale stále více informací je již k dispozici v elektronické podobě (10). Jako podklady k vypracování této práce posloužili rozdílné druhy těchto forem.

2.1.1 Odborná literatura

Pro vytvoření práce bylo použito odborných publikací, skript a článků. Odborný geografický podklad tvořila Geografie cestovního ruchu (1). Z této publikace je čerpána teorie cestovního ruchu. Zdrojem pro vytvoření rešerše byl Výkladový slovník cestovního ruchu (2). Ke geografickému zmapování oblasti byl použit Fyzický zeměpis jižních Čech (3), Geologické zajímavosti jižních Čech (4), Přírodní památky a krásy Táborska (5), Průvodce lesy jižních Čech (11) a encyklopedie Chráněná území ČR (6). Podklady k vnímání krajiny a jejímu působení na člověka a opačně jsou získány z knih Krajiny vnitřní a vnější (7), Láska ke krajině? (8) a Duše krajiny (9). Metodický postup regionálního výzkumu je čerpán z knihy Úvod do regionálního výzkumu (10). K vypracování této práce také posloužil článek Příměstské lesy-rezerva pro potenciální rekreaci (12).

2.1.2 Prospekty

Lokální propagační materiály vydávané v dané oblasti posloužily k vytvoření si uceleného obrazu o tom, jak je území prezentováno návštěvníkům (13,14,15,16). Každý z těchto dokumentů obsahuje podrobnou mapu dané lokality a nabídku služeb v oblasti.

2.1.3 Webové stránky

V současnosti patří internet mezi hlavní informační zdroje. V této práci slouží informace získané tímto způsobem jako doplňující materiál. Na stránkách Asociace turistických regionů České republiky (18) byly získány informace o přírodních atraktivitách tohoto regionu, které byly využity při zmapování dané oblasti. Statistické údaje k jednotlivým oblastem jsou čerpány ze stránek Statistického úřadu (19). Uvedené údaje jsou z posledního sčítání lidí, domů a bytů v roce 2001. Při výběru statistických údajů byl kladen důraz na ty, které nejlépe charakterizují danou oblast, neboť v této práci slouží k nastínění situace v regionu. Pro vytvoření situační analýzy byly použity údaje získané ze stránek obcí Jistebnické vrchoviny (20,21,22).

2.2 Rešerše

Následující část je věnována vymezení nejdůležitějších pojmů, které jsou v této práci použity, a které by nemusely být čtenáři zcela jasné. Pro jejich definici byla použita odborná literatura (2).

Vnímání neboli percepce, je psychologická funkce, která k uchopení bezprostřední reality využívá smysly (sluch, zrak, hmat, čich, chuť).³

Účastník cestovního ruchu je každá osoba, která pobývá přechodně mimo místo svého běžného pobytu. Motivací pro cestu není výdělečná činnost v tomto místě. Účastní se tedy některého druhu nebo formy cestovního ruchu.

Přírodní atraktivita je atraktivita cestovního ruchu, která motivuje k účasti na přírodně orientovaném cestovním ruchu. Spočívá v zajímavých, či výjimečných vlastnostech nebo prvcích přírodního prostředí. Často se nachází v národních parcích, přírodních rezervacích, v oblastech horských a v oblastech s příznivými klimatickými podmínkami.

Přírodní park je chráněné území, které je zřízené orgánem ochrany přírody k ochraně krajinného rázu. Jedná se o území s významnými estetickými a přírodními hodnotami. Orgán ochrany přírody také stanoví taková omezení využití území, aby se zabránilo zničení, poškození, nebo rušení stavu a hodnoty tohoto území. Definuje ho zákon O ochraně přírody a krajiny.

Návštěvník může být vnímán dvěma způsoby. Podle WTO je to jakákoliv osoba, která cestuje do jiného místa než je místo jejího obvyklého pobytu. Doba pobytu nepřekročí 12 po sobě jdoucích měsíců a účel návštěvy je jiný než výkon výdělečné činnosti⁴. Jednodušší je pojetí v návrhu normy EU: návštěvník je cestující, který přijel na jiné místo, než je místo jeho bydliště. Návštěvníkem je podle druhého způsobu brána osoba, která navštíví určité místo (muzeum, galerii, hrad, zámek..). Tato druhá definice zahrnuje tedy také rezidenty. Pro účely dotazníkového šetření je použita první definice pojmu návštěvník, tedy jsou do něho zahrnuti pouze osoby, které jsou mimo místo svého obvyklého pobytu.

Výletník je návštěvník, který se v navštíveném místě nebo zemi zdrží pouze jeden den, tedy bez přenocování.

Přírodně orientovaný cestovní ruch je forma cestovního ruchu, jejíž účastníci jsou motivováni přírodou, jejím pozorováním a procitováním. Tato forma cestovního ruchu směřuje do přírodních, lidskými aktivitami minimálně narušených oblastí. Aktivitami

---

³ Definice podle Carla G. Junga

⁴ Definice podle WTO (World Tourism Organisation)

přírodně orientovaného cestovního ruchu jsou například pěší turistika, vysokohorská turistika, horská turistika nebo vodní turistika. Ve zkoumané oblasti je toto nejpravděpodobnější forma aktivit návštěvníků.

Potenciál cestovního ruchu je souhrnná hodnota všech předpokladů pro cestovní ruch v dané oblasti, která je snížena o hodnotu negativních faktorů rozvoje cestovního ruchu, což je například špatný stav složek životního prostředí nebo špatné využití půdy daného území.

Cyklostezka je společná stezka pro cykloturistiku a pěší turistiku, nebo v některých případech účelová komunikace s vyznačeným pruhem na vozovce. Má zpevněný povrch a většinou je oddělena od frekventované silniční dopravy. Cykloznačky se umísťují stejně jako dopravní značky před každou křižovatkou nebo odbočkou cyklotrasy,

3 Vnímání krajiny

Lidé jsou ve svém vnímání a hodnocení krajiny ovlivněni jedním důležitým faktorem. Jsou vnímaví a citliví k té krajině, kde se cítí jako doma (8). Je známo několik způsobů, jak dosáhnout u určité krajiny pocitu domova (7, s.43); patří mezi ně pojmenování krajiny pomístními názvy, vytvoření přesných hranic, polidštění krajiny pomocí příběhů a pověstí vázících se k určitému místu. Celá tato záležitost ale funguje také opačným směrem. Pocit domova ztrácíme tam, kde špatně vnímáme hranice, tam kde mizí místní příběhy a tradice. Tato skutečnost se odráží ve vydávání poměrně velkého množství regionálních publikací, vázících se k místním pověstem, památným stromům, smírčím křížům či kapličkám. Ale ne každý, kdo se snaží o posílení pozice cestovního ruchu v určitém regionu a zjištění příčin vysoké či nízké návštěvnosti, si tento fakt uvědomuje. Náš vztah k určitému regionu či krajině začíná právě u přírodních objektů, jako je upravená studánka či lípa uprostřed polí.

4 Zdůvodnění vymezení oblasti

Region Táborsko můžeme chápat jako nejpřílehlější města a obce, nebo širší zázemí zahrnující oblast bývalého okresu Tábor. Tato práce je zaměřena na oblast Jistebnické vrchoviny, která se nachází severozápadním směrem od Tábora. I když je toto území vzdáleno až 15 km od Tábora, je využíváno městským obyvatelstvem pro cykloturistiku a zimní lyžování. Město má tedy na něho vliv a můžeme tuto oblast označit jako zázemí města Tábora. Spadá proto do regionu Táborsko.

Jistebnická vrchovina je název přírodního parku nacházejícího se v okolí Jistebnice. Má plochu 107,7 km² a byl vyhlášen v roce 1994 na ochranu členité kopcovité krajiny polí, lesíků, luk, rybníků a potoků. Jeho posláním je zachovat krajinný ráz s významnými přírodními a estetickými hodnotami, nenarušit historické hodnoty osídlení a krajinnou architekturu.⁵ Je to krajina s drobnými vesnicemi, osadami a samotami. Tedy se ničím zásadním neodlišuje od celého Jihočeského kraje. V posledních několika letech však začíná být objevována nejen obyvateli Tábora pro výborné přírodní podmínky vhodné pro provozování cykloturistiky a lyžování. Hypotézou této práce je předpoklad, že její

---

⁵Zákon 14/2004 (JC) o přírodním parku Jistebnická vrchovina, Portál veřejné správy České republiky, http://portal.gov.cz/wps/portal/_s.155/704/.cmd/ad/.c/310/.ce/10824/.p/8414/_s.155/704?zdroj=JC

potenciál v současnosti není zatím plně využíván pro plynulý a úspěšný rozvoj cestovního ruchu.

5 Situační analýza regionu Tábořsko

Situační analýza celého vytyčeného regionu je nezbytná pro uvědomění si všech podmínek formujících cestovní ruch v oblasti Jistebnické vrchoviny. Oblast Tábořska je pro tuto práci definována jako území bývalého okresu Tábor s tím, že jižní hranice končí před městem Soběslav a na hranici přírodního parku Černická obora. Města bývalého okresu Tábor, Soběslav a Veselí nad Lužnicí, nejsou tedy zahrnuty do situační analýzy.

5.1 Geografická poloha

Oblast regionu Tábořsko leží v Jihočeském kraji, od Prahy je vzdálena 83 km a od Českých Budějovic 57 km. Hlavním střediskem je město Tábor, jehož rozloha je 6 221 ha. Stěžejní komunikací pro Tábor je silnice I/3 E55 (Praha-Tábor-České Budějovice-Linec), kterou v Táboře kříží silnice I/19 (Pelhřimov-Milevsko-Plzeň). Tábořem prochází 5 železničních tratí-220 (Praha – Tábor – Veselí nad Lužnicí – České Budějovice), 201 (Tábor – Písek – Ražice), 224 (Tábor – Horní Cerekev), 225 (Veselí nad Lužnicí – Horní Cerekev) a 226 (Veselí nad Lužnicí – České Velenice).

Nejvyšší nadmořská výška je v Táboře na Žižkově náměstí (450 m.n.m.) a dále na Svaté Anně (476 m.n.m.). Nejnižší položeným místem je řeka Lužnice a to v místech, kde se nachází čistička vody Na papírně (384 m.n.m.)

Město Tábor má výhodnou polohu a dobré dopravní spojení s ostatními městy, což je velkou výhodou pro oblast cestovního ruchu. (24)

5.2 Přírodní podmínky

Tato kapitola uceleně popisuje přírodní charakteristiky zkoumané oblasti, a to podle podmínek geologických, geomorfologických, klimatických, hydrologických a biogeografických. Byla zpracována podle publikace Chráněná území ČR (6).

5.2.1 Geologické a geomorfologické podmínky

Nejstarší geologický útvar tohoto území je krystalinikum, složené z krystalických břidlic. Původní usazené a vyvřelé horniny se zde dostaly do velkých hloubek, kde na ně působily tlak a vysoká teplota a tím změnili jejich složení a uspořádání. Převládají zde převážně ruly; rula svorová a dvojslídla na území kolem Bítova, Dubu a Chýnova, rula grafitická s obsahem šupinek tuhy v oblasti sv. Anna v Měšicích, Dražice a Oltyně, rula s vložkami křemenců v oblasti Chýnova a Hůrky, vápenec a erlanu na území Chýnova, Oltyně a Radkova, amfibolitu u Chýnova, Pacovy Hory a Příběnic, hadce na Mladovožicku a žulorula, tj. stlačená žula podobná rule v oblastech Bulačka, Choustník a Chotoviny.

V době prvohorní v severozápadní části vystoupili ze země sopečné taveniny, které utuhly jako syenit na území od Radkova k Táboru a dále pod kostelem v Klokotech a granodiorot v okolí Drahnětic a Jistebnice.

V době třetihor vyplňovalo oblast Tábořska sladkovodní jezero. Zachovaly se zde písky (Surovec, Dlouhá Lhota), jíly (Vrážná, Surovec) a oblázky (Planá nad Lužnicí, Radenín, Zárybničná Lhota).

Výjimečné postavení má hornina, která tvoří tzv. Granátovou skálu v Táboře. Tento chráněný přírodní výtvar se nachází na pravém břehu řeky Lužnice, proti silničnímu mostu do Čelkovic. Hornina, která tvoří tuto skálu, se nazývá merismit. Granáty mají červenou až tmavohnědou barvu a tvar nepravidelných zrn velikosti až vlašského ořechu. Na skále se nachází cedulka, která o této geologické zajímavosti informuje. Podél této přírodní atraktivity vede stezka spojující Čelkovice se Starým městem. Toto místo však není příliš turisticky navštěvované. (24)

Další geologickou zajímavostí Tábořska jsou Chýnovské jeskyně. Ty byly objeveny v roce 1862 a byly jedinou přírodní atraktivitou svého druhu v Jižních Čechách. Systém chodeb a dutin je dlouhý 400 metrů. Jeskyně je celosvětově unikátní svým složením; střídá se v ní bělostný krystalický vápenec s různě barevně zbarvenými vrstvami amfibolitu. Chýnovské jeskyně jsou jedním z nejnavštěvovanějších míst při návštěvě Tábora a jeho okolí. (31)

Oblast Tábořska se nachází na území dvou geomorfologických podsoustav; Středočeské pahorkatiny a Českomoravské vrchoviny; a dvou celků; Vlašimské pahorkatiny na severu a Tábořské pahorkatiny na zbytku území. Z Vlašimské pahorkatiny patří do této oblasti na západě podcelek Votická vrchovina s okrskem Jistebnická vrchovina a s nejvyššími vrcholy přesahujícími nadmořskou výšku 700 m. Její nejvyšší bod je Javorová skála

(722,6 m n.m.). Na východě se nachází podcelek Mladovožická pahorkatina s okrsky Janovská pahorkatina s nejvyšším vrcholem Karlovkou (614,5 m n.m.) u Nemyšle, dále Blanická brázda a Načeradecká vrchovina, která leží východně od Mladé Vožice.

Plocha Táborské pahorkatiny, s převládající výškovou členitostí 75-200 m, je 1599 km². Nejvyšší vrchol je Velký Mehelník (633m n.m.) a nejnižší bod má 296 metrů. Pod Táborskou pahorkatinu spadá Soběslavská pahorkatina. V jejím okrsku je Sezimoústecká pahorkatina, která má nejvyšší bod Hůrku (517,9 m n.m.) u Radimovic. V západní části Táborské pahorkatiny najdeme Malšickou pahorkatinu s nejvyšším bodem 535,2 m n.m. u Skryčova, severně od Opařan. Na západě zasahuje do tohoto území Písecká pahorkatina, z níž se zde nachází část Bechyňské pahorkatiny s nejvyššími vrcholy nepřesahujícími 500 m n.m. a malá část Týnské pahorkatiny.

Členitá Táborská pahorkatina je jediným celkem Středočeské pahorkatiny, který se celý nachází na území Jihočeského kraje.

V celé oblasti Táborské pahorkatiny převládá zvlněný reliéf proříznutý koryty řek. Je to proto oblast přírodně atraktivní jak pro letní, tak zimní turistiku.

5.2.2 Klimatické podmínky

Celé zkoumané území spadá do mírně teplé klimatické oblasti. Území kolem Tábora a směrem na jih od něj je oblastí s normálně dlouhým, mírným létem a normálně dlouhou, případně krátkou, mírně teplou zimou. Vyšší polohy Votické a Pacovské vrchoviny jsou zařazeny ke klimatickým jednotkám s normálním, popřípadě krátkým mírným létem a normálně dlouhou mírnou zimou.

Průměrná roční teplota se zde pohybuje mezi 7,0-7,5 °C. V nejsevernějších polohách Votické vrchoviny a v oblasti Mladovožické a Pacovské pahorkatiny klesá průměrná roční teplota pod 6,5 °C.

Vegetační období v této oblasti trvá od začátku dubna do přelomu října a listopadu, přibližně 210 až 215 dní. Pouze v nejvyšších polohách území se zkracuje o 10 až 15 dní. Nejsušší klima je v údolí dolní Lužnice v oblasti Bechyně, kde spadne ročně kolem 550 mm srážek. Nejvlhčí oblastí je Pacovská pahorkatina, kde ročně spadne až 700 mm srážek. Je to dáno návětrím Českomoravské vrchoviny.

Ve střední části tj. kolem Tábora převládá západní až severozápadní proudění. V severní části jsou četnější severní popřípadě také jižní směry proudění, což je dáno georeliéfem.

Díky klimatu je Tábor nejčastěji navštěvován v létě, ale některé oblasti regionu jsou vyhledávanými i během zimy a to z důvodu vhodných podmínek pro lyžování.

5.2.3 Hydrologické podmínky

Většina zkoumaného území leží v povodí Lužnice, pouze menší severovýchodní část již spadá do povodí Sázavy. Lužnice vtéká do této oblasti z jižního směru až k Táboru, kde mění směr k západu a později k jihozápadu. Mezi Táborem a Bechyní vytváří Lužnice hluboké, zalesněné údolí a protéká v hloubce 100 až 150 metrů pod okolním terénem. Tento úsek Lužnice je díky terénu nejatraktivnějším z celé splavné části. Celý splavný tok Lužnice je lemován kempy a vodáckými tábořišti. Řeka je poměrně mělká, průměrná hloubka je mezi 0,8-1,2 metru, a dno je většinou písčité a kamenité. Nejlepší možnost koupání je nad jezy. Okolí řeky je také vyhledáváno horolezci, neboť se zde nachází několik cvičných stěn. (17)

Nejvýznamnější přítoky Lužnice jsou převážně pravostranné a na tomto území mezi ně patří: Černovický potok, který se skládá ze 3 pramenů, jeho celková délka je 35,8 km a velikost povodí je 137,31 km²; Kozský potok, který vzniká soutokem Chotovinského a Turoveckého potoka, do Lužnice se vlévá v Sezimově Ústí, jeho délka je 31,1 km, tok má velmi klikatý, jihozápadní směr a velikost povodí je 213,22 km²; Jordánský potok, nazývaný také Tismenický, jehož délka je 21,5 km, do Lužnice ústí v Táboře a velikost jeho povodí je 83,23 km²; Oltyňský potok dlouhý 18,9 km; Smutná, která je nejdelším pravostranným přítokem Lužnice (44 km), pramení na území obce Nosetín, teče téměř jižním směrem a do Lužnice se vlévá pod Bechyní. Mezi levostranné přítoky Lužnice patří Židova strouha dlouhá 20,3 km, která ústí pod Bechyní a slouží jako rekreační oblast.

Celé území Táborska je také bohaté na vodní plochy; rybníky se nachází prakticky všude. K největším vodním plochám patří Jordán v Táboře. Je to nejstarší údolní nádrž ve střední Evropě. Byla vybudována v roce 1492 jako zásobárna pitné vody pro město. Má plochu 50 ha a maximální hloubku 14 metrů. Mezi největší rybníky dále patří Jezero (42 ha), Starý Kravín (25 ha) na východ od Sezimova Ústí, Koberný (32 ha) a Hejtman (26 ha) jihovýchodně od Plané nad Lužnicí. Některé z rybníků jsou využívány pro letní koupání (plovárna u Jordánu, Malý Jordán, Košín), jiné pro rybaření.

V Chýnovské jeskyni v Pacově hoře se nachází několik malých podzemních krasových jezírek - Purkyňovo, Čertovo, Blátivé, U vodopádu a Bezejmenné. Najdeme zde také větší

zdroje podzemních vod, které jsou vázány na zkrasovatělé vápence. Nejznámějším pramenem je zde Rudická vyvěračka.

5.2.4 Biogeografické podmínky

Původně v této oblasti byly nejvíce zastoupeny buky a duby, méně již lípy a jedle. Toto biologické složení se zachovalo dnes pouze sporadicky a to především v méně přístupných lokalitách. V uměle založených lesních porostech a při okrajích lesů se listnáče vyskytují převážně jen v jednotlivých až skupinových příměsích. Lesy pokrývají 28 % táboorského regionu a většinu tvoří lesy jehličnaté. Více jak polovina z nich je zastoupena smrkem, dále je to borovice, v minimální míře modřín a ostatní jehličnany. Vlivem hospodaření z této oblasti téměř vymizela jedle. Z listnatých stromů se tu nejvíce vyskytuje dub, bříza, buk, olše a méně již ostatní druhy. Většina lesů kolem Tábora je vyhledávaným místem pro houbaře.

Vegetace je zde pestrá podle druhů geologického podlaží. Celkově zde převažují kyselé půdy s chudou flórou hercynských pahorkatin, hlavně s travinami a borůvkám, vyskytují se i bohatší stanoviště s řadou bylin a hojným podrostem keřů, zejména maliníku. Místy se zde nachází i horské a podhorské druhy bylin, kapradiny, na vápencovém podloží pak teplomilné druhy. Kolem Lužnice a v okolí četných rybníků je nejlépe vyvinuta vodní a mokřadní vegetace. Najdeme zde stulík žlutý, žebratku bahenní, voďanku žabí, rdest uzlinatý a leknín bílý.

Přímo v centru Tábora se nachází nejstarší botanická zahrada v České republice a jediná v Jihočeském kraji. Vznikla v roce 1866 při Královské české vyšší hospodářské a průmyslové zemské škole v Táboře, dnes střední Zemědělské škole. Botanická zahrada se řadila mezi nejvýznamnější botanické zahrady na světě, neboť na ploše 3600 ha se pěstovalo a stále pěstuje přes 4 000 druhů rostlin a přes 400 druhů dřevin. Ve třech sklenících se nachází teplomilná flóra, v aboretu evropské a cizokrajné dřeviny. Zahrada je také jedinečná pro pěstování technických plodin. V roce 1994 byla botanická zahrada díky své druhové rozmanitosti rostlinné i živočišné říše vyhlášena za významný krajinný prvek a v srpnu 2000 ji prohlásilo Ministerstvo kultury spolu s budovou Zemědělské školy za kulturní památku. Od roku 2002 probíhá její celková rekonstrukce. Botanická zahrada je volně přístupná veřejnosti. (32)

5.3 Využití krajiny

Nejstarší osídlení je zde datováno do pozdní doby kamenné. Spolehlivě je až doloženo středověké slovanské osídlení, zejména podél Lužnice. Vrcholný rozvoj osídlování nastává ve 13.-14. století. Do 16. století spadá rozkvět novověkého hospodářství. V této době byly již osídleny i okrajové části regionu. Krajinný ráz formoval tradiční způsob využívání území, tj. zemědělství. Vzhled krajiny se nejvíce změnil ve druhé polovině 20. století. Po roce 1990 došlo k částečnému útlumu zemědělství. Sám Tábor se stal díky rozsáhlé stavební a průmyslové činnosti významným regionálním městem.

5.4 Socioekonomické podmínky

Tato kapitola se zabývá nejstarším osídlením a vývojem osídlování zkoumané oblasti, strukturou a charakteristikou obyvatelstva a občanskou a ekonomickou vybaveností. Jako zdroj informací pro tuto část sloužily především oficiální stránky města Tábor (24).

5.4.1 Osídlení a obyvatelstvo Tábora

Kolem roku 1270 založil Přemysl Otakar II. nad řekou Lužnicí královské město. To ale během 10 let zaniklo a dochován zůstal pouze hrad, dnešní Kotnov. Osídlení se sem vrátilo až na jaře roku 1420, kdy zde stoupenci mistra Jana Husa, který v letech 1413 a 1414 přebýval na nedaleké tvrzi Kozí hrádek, vybudovali husitské hradiště. Novému osídlení vybrali jméno Tábor podle biblické hory v Palestině, což vyjadřovalo jejich snahu uskutečnit Husovy myšlenky na spravedlivou společnost. Usadili se zde poddaní z okolních vesnic a obyvatelé Sezimova Ústí, které bylo předtím zničeno. Mezi hlavní zakladatele Tábora patřil Jan Žižka. Město se brzy stalo mocenským centrem husitů. Neuznávalo autoritu krále a bylo samostatnou jednotkou v Českém státě. V roce 1437 dostalo město od Zikmunda Lucemburského titul královské město. S tím byl také spojen počátek velkého rozvoje města; byla postavena radnice, přestavěn kostel a vybudována vodní nádrž Jordán.

V letech 1532 a 1559 došlo ve městě k požárům, které zničily většinu měšťanských dřevěných domů a začala výstavba domů kamenných. Pod většinou domů na náměstí byly vybudovány sklepy, které byly postupně propojeny. Tím vznikl labyrint chodeb, jehož část je v současné době zpřístupněna turistům.

Na počátku 18. století vznikl v osadě Klokoty poutní kostel, který je dnes vyhledávanou barokní památkou. V 19. století došlo ke kulturnímu vzestupu Tábora, bylo založeno

reálné gymnázium s výukou češtiny, vyšší hospodářská škola a městské muzeum. K další výstavbě došlo po 2. světové válce, kdy s nárůstem obyvatelstva docházelo k rozšiřování městské výstavby. (24)

Město Tábor je s 36 557 obyvateli druhým největším městem Jihočeského kraje. Největší podíl obyvatel je ve věku 20-29 let (6 120 osob) a 40-49 let (5684 osob). U obyvatelstva staršího 15 let je třetina vyučená nebo má střední odborné vzdělání bez maturity. Vysokou školu má 1,24 % osob. Více než vysokoškoláků je zde lidí se základním vzděláním, a to 1,8 %. Náboženské vyznání má 25% obyvatel Tábora, převažuje římskokatolické náboženství. Ekonomicky aktivních osob je zde 52,5 %. Čtvrtina z nich je zaměstnána v průmyslu, pouze 2 % v zemědělství, lesnictví a rybolovu. (19)

5.4.2 Rozsah občanské a ekonomické vybavenosti Tábora

ve vztahu k cestovnímu ruchu

Aglomerace Tábora, Sezimova Ústí a Plané nad Lužnicí vytváří druhou největší koncentraci obyvatel i hospodářských aktivit v Jižních Čechách. I v Táboře, jako v jiných stejně velkých městech, během několika let vyrostla dostatečně rozsáhlá obchodní zóna, která se nachází mezi městy Tábor a Sezimovo Ústí. Mimo to existují menší supermarkety přímo ve městě. Většina malých obchodů drobných podnikatelů je soustředěna na hlavní turistickou trasu nádraží-Žižkovo náměstí.

Přímo v Táboře se nachází 2 **** hotely, 6 *** hotelů je v celém regionu Táborska a 8 dalších bez uvedení kategorie. Dále jsou zde 3 motely, 8 kempů, 9 ubytoven a velké množství penzionů a privátů. Rozsah ubytovacích služeb je v tomto regionu dostatečně rozsáhlý.

Různorodost restaurací na území města je také široká. Najdeme zde tradiční restaurace, jídelny, fast foody, kavárny, pizzerie, ale také zahraniční kuchyně-mexickou, holandskou, kubánskou, italskou, čínskou, či vietnamskou.

Co se týče sportovních aktivit, nachází se zde sportovní letiště, několik jízdáren, dvě bowlingové herny, kuželna, plavecký stadion vnitřní i venkovní, 2 relax centra, sauny, tenisové kurty, ale i uzavřená tenisová hala, několik lyžařských vleků v nejbližším okolí a v neposlední řadě také zimní stadion. Ve vzdálenějším okolí (Jistebnice, Bechyně) se nachází dvě golfové hřiště. Přímo městem také prochází tzv. Táborský zdravotní okruh, který měří 4 km a spojuje 31 pamětihodností. Město Tábor podporuje sportovní aktivity, několikrát do roka zde probíhají různé akce-Světový pohár v cyklokrosu, hokejové turnaje,

Večerní běh městem, Triatlon, závod horských kol, běh Terryho Foxy aj. Město také vytvořilo naučnou stezku Pintovka, která je vzdálena 1,2 km od Tábora, má 30 zastavení a seznamuje s botanickými druhy stromů a dalšími zajímavostmi (17). Tato naučná stezka se nachází v areálu Pintovka, který slouží jak ke sportovním, tak také kulturním aktivitám nejen obyvatel Tábora.

Na území Starého města se nachází divadlo Oskara Nedbala, velké množství muzeí, galerií a výstavních sálů. Pro pořádání velkých kulturních akcí jsou zde k dispozici dva velké sály přímo v Táboře a několik menších i v jeho okolí. V Táboře a Sezimově Ústí nalezneme tři kina a jedno letní, vybudované na okraji města Sezimovo Ústí. Mezi pravidelné kulturní akce patří Reprezentační slavnosti piva a minerálních vod (leden), masopust (únor, březen), Mezinárodní konference „Cestovní ruch a regionální rozvoj“ (květen), Hudební festival Pintovka (červen), husitské dny (červen), Táborské kulturní léto, Táborská setkání (září) a plno menších akcí. Velké množství kulturních akcí zabezpečuje samo město.

5.5 Životní prostředí

Jako ve všech městech i v Táboře se řeší úprava přírody-parků, dětských hřišť a pěších zón. Problémem je zde velké množství aut projíždějících přes město, hluchost a znečištění ovzduší na Budějovické ulici, ale také například černé skládky. Snahy města si určitě všimnou turisté při procházce nově opravenou třídou 9. května. Omezilo se zde parkování aut, byla vysázena zeleň a zabudovány lavičky. (24)

6 Situační analýza přírodního parku Jistebnická vrchovina

6.1 Umístění v systému

Oblast Jistebnické vrchoviny spadá pod turistický region Jižní Čechy, turistickou oblast 05 Jižní Čechy, v klasifikaci územních statistických jednotek pod NUTS 2 Jihozápad, který je tvořen územím krajů Jihočeského a Plzeňského, NUTS 3 Jihočeský kraj, NUTS 4 okres Tábor, Správní obvod 3 Tábor a správní obvod 2 Tábor. Město Tábor nemá v současné době ve svém strategickém plánu zaměření na rozvoj cestovního ruchu ve venkovských oblastech (24). Na ten se zaměřují hlavně různá sdružení a spolky, působící v této oblasti.

6.2 Geografická poloha

Přírodní park Jistebnická vrchovina leží na severozápadě území ve správním území obcí Borotín, Jistebnice, Nadějkov, Přeštěnice, Zhoř u Milevska a Chyšky. Nachází se na území těchto obcí: Brtec, Cunkov, Chlístov u Nadějkova, Chlum u Jistebnice, Chyšky, Kamenná Lhota u Borotína, Květuš, Libenice u Tábora, Mezný, Modlíkov, Nadějkov, Nosetín, Orlov u Jistebnice, Petříkovice, Plechov, Podchyšská Lhota, Ratiboř a Starcova Lhota. Zasahuje do části katastrálních území Blehov, Branišovice u Ratiboře, Borotín u Tábora, Jistebnice, Pikov, Přeštěnice, Rohozov, Zhoř u Milevska a Zvěstonín. Hranice přírodního parku je vymezena následujícím způsobem: z hranice Jihočeského kraje po hranici katastrálního území obce Borotín do obce Nový Kostelec, pak po silnici III.třídy č.12010 přes Kostelec a Ludvíkov směrem k Jistebnici, od rybníka Tisovský po zpevněné cestě na silnici II.třídy č. 123. Jistebnicí prochází po této silnici a dále po ní pokračuje do Zvěstonína, dále po místní komunikaci, účelové komunikaci a zpevněné cestě přes Pohoří do Brtce. Z Brtce pak po cestě jižním směrem na hranici bývalého okresu Tábor. Dále pokračuje severovýchodně a severně po hranici okresu Tábor až k hranici katastrálního území Střítež. Dále po hranici katastrálního území Střítež a Vlksice až na silnici III. třídy č.12128, a po této silnici až do Přeštěnic. Z Přeštěnic severním směrem po zpevněné cestě směrem k Blehovu na křižovatku se silnicí II. třídy č.121, z této křižovatky pak po silnici III. třídy č.10538 až na křižovatku se silnicí II. třídy č.105. Po této silnici dále severně na hranici kraje. Poté zhruba východním směrem po hranici kraje až po hranici katastrálního

území Borotín.⁶ Rozloha parku je 107,7 km². Hlavní komunikací spojující tuto oblast s Tábořem je silnice č.1154.

6.3 Přírodní podmínky

Tato kapitola popisuje přírodní podmínky geologické, geomorfologické, klimatické, hydrologické a biogeografické. Byla zpracována podle publikace Chráněná území ČR (6).

6.3.1 Geologické a geomorfologické podmínky

Přírodní park Jistebnická vrchovina je tvořen převážně granitoidy střeďočeského plutonu. Členitý reliéf stoupá od jihu k severu k tzv. Cunkovskému hřbetu, jehož nejvyššími body jsou Čertovo břemeno (713,6 m n.m.) a Javorová skála (722,6 m n.m.). Javorová skála je nejvyšším bodem přírodního parku. Na jejím vrcholku je z dálky viditelná věž vojenského vysílače, ke které bohužel není přístup, neboť stále slouží původnímu účelu. Reliéf zde strmě spadá k severu do Sedlecké kotliny.

6.3.2 Klimatické podmínky

Většina oblasti přírodního parku má klima shodné s celým regionem Tábořsko. Pouze nejsevernější část Jistebnické vrchoviny, Javorovou skálu, lze zařadit do chladné klimatické oblasti s velmi krátkým, mírně chladným létem a dlouhou mírnou zimou. Sníh se zde díky nižší teplotám udrží déle než v jiných částech Jistebnické vrchoviny, proto jsou zde vhodné podmínky jak pro sjezdové, tak pro běžecké lyžování (14).

6.3.3 Hydrologické podmínky

Území Jistebnické vrchoviny je odvodňováno do Lužnice říčkou Smutnou; Košínským potokem a Sedleckým potokem do Vltavy. Z rybníků zde najdeme Velkou Kaplici (22 ha), Nový rybník, Obecní rybník a Chadimák severně od Jistebnice, Tisovák, Stržený, Šlejborec, Přehořovka, Křivošínský rybník východně od Jistebnice, Chyšský a Pařezitý rybník poblíž Růžené, Bezděkovský u Bezděkova, Ježek, Pražský a Smržák u Aleniny Lhoty, Velký rybník u Vrhotic, Borotínský a Starozámecký rybník u Borotín, Libenický rybník u Libenic, Černošský rybník u Stružince. Některé rybníky slouží ke koupání; Nový rybník má veřejné tábořiště (14), ale většina z nich pouze k chovu ryb a rybaření; Obecní rybník je atraktivní pro rybáře z celého tábořského regionu. V současnosti díky finančním

---

⁶Zákon 14/2004 (JC) o přírodním parku Jistebnická vrchovina- www.portal.gov.cz

prostředkům z Evropské Unie dochází k regeneraci rybníků a v následujících letech bude díky tomu zvýšena jejich atraktivita pro využití v cestovním ruchu.

6.3.4 Biogeografické podmínky

Potenciální vegetací v oblasti Jistebnické vrchoviny jsou především bučiny-acidofilní a květnaté lipové. Přírozené porosty tohoto typu však zde najdeme pouze vzácně.

V oblasti Javorové skály je velká pestrost krajiny. Díky chladnějšímu klimatu zde můžeme najít rostliny, které se většinou vyskytují jen na horách. Například dříváka alpská, kokořík a růže horská.

6.4 Využití krajiny

Současné využívání krajiny přírodního parku je ovlivněno především přírodními podmínkami. Přírodní park byl na tomto území vyhlášen proto, že je zde vyvážená krajina, která vznikla dlouhodobým tradičním hospodařením, a která nebyla během vývoje narušována lidskou činností. Hlavní aktivitou zde bylo a stále je zemědělství. Převažujícím zdrojem příjmů byl chov dobytka. Průmysl zde byl zastoupen pouze ve formě pivovarů, mlýnů a lihovarů. Převažuje tradiční zemědělství jako chov dobytka, koní, pěstování plodin, ale někteří zemědělci již také upřednostňují ekologické zemědělství.

Oblast je využívána pro rekreační a sportovní účely. Od roku 2004 jsou v celé oblasti upravovány lyžařské stopy (14) a nachází se zde sjezdové lyžařské tratě nedaleko obcí Smrkov, Hůrka a Moninec. Parkem vedou cyklostezky; místní a Greenways Praha-Vídeň. Nachází se zde golfové hřiště. Celá oblast Jistebnické vrchoviny je zastavěna spíše menšími osadami a k rozrůstající výstavbě dochází pouze v centrálních obcích.

6.5 Socioekonomické podmínky

Tato kapitola se zabývá nejstarším osídlením a vývojem osídlování v oblasti Jistebnické vrchoviny, strukturou a charakteristikou obyvatelstva a občanskou a ekonomickou vybaveností. Dále jsou analyzovány tři správní obce Jistebnické vrchoviny; Jistebnice, Borotín a Nadějkov, tedy pouze východní část přírodního parku (viz. příloha 4). Jako zdroj informací sloužily oficiální webové stránky obcí (20, 21, 22).

6.5.1 Osídlení a obyvatelstvo

6.5.1.1 Jistebnice

Obec Jistebnice se poprvé připomíná jako trhová ves již v roce 1262. V této době byla v držení pánů z Rožmberka. Od té doby má obec ve znaku pětilistou růži. Na počátku 14. století získala obec statut města. Během husitských válek v 15. století odešlo mnoho jistebnických občanů za Petrem Hromádkou do nově založeného Tábora. Pamětní deska tohoto husitského hejtmána, který se zde narodil, je umístěna na budově hostince Hvězda na náměstí. Z této doby také pochází Jistebnický kancionál s prvním záznamem husitského chorálu „Ktož jsú boží bojovníci“. Kancionál byl nalezen na místní faře v roce 1872 studentem Leopoldem Katzem. Originál je uložen v Národním muzeu v Praze a turisté si jeho kopii mohou prohlédnout v Pamětní síni Richarda Laudy, místního rodáka a malíře.

Panství Rožmberků zde skončilo v polovině 15. století. Zůstal zde po nich kostel sv. Michaela ze 14. století a tvrz. Věž kostela je vysoká 37 metrů a po předchozí domluvě je možné ji navštívit. Další historickou budovou je radnice na náměstí z roku 1555.

V 2. polovině 16. století byl postaven zámeček, v jehož přízemí se nachází Pamětní síň Richarda Laudy. Kašna na náměstí se sochou Jana Nepomuckého, která v letošním roce prošla rekonstrukcí, pochází z roku 1729. V roce 1876 založil v jihovýchodní části Jistebnice Otomar Nádherný anglický park a zámek v pseudogotickém stylu. Budova i park jsou v současné době vráceny majiteli, jsou tedy nepřístupné, a jsou ve velmi špatném stavu.

V severní části Jistebnice kolem rybníků Chadímák, Obecní, Nový a Kaplice vznikly počátkem 20. století městské sady a to zásluhou členů okrašlovacího spolku v čele s Adolfem Katzem. Na jeho počest byl postaven v těchto sadech jeho pomník. Tento lesopark je využíván k táboření, koupání, rybolovu či procházkám místních obyvatel.

Historii osídlování také dokládá vesnická památková zóna. Je jí obec Ounuz a vyhlášena byla v roce 1995. Nachází se zde dřevěné historické stavby s doškovými střechami. (14)

Obec je tvořena samotnou Jistebnicí a dalšími 28 okolními osadami: Alenina Lhota, Božejovice, Božejovice nádraží, Cunkov, Drahnětice, Hodkov, Hůrka, Chlum, Javoří, Jezviny, Křivošín, Makov, Nehonín, Orlov, Ostrý, Ounuz, Padařov, Plechov, Podol, Pohoří, Dolní Smrkov, Horní Smrkov, Stružinec, Svoříš, Třemešná, Vlásenice, Zbelítov

a Zvěstonín. Ve většině těchto obcí se nachází kamenná zvonička, nebo kaplička. Příkladem je Alenina Lhota, Cunkov, Chlum, Orlov, Ostrý, Stružinec, Svoříž a Zvěstonín. Významným místem je židovský hřbitov v obci Pohoří.

V roce 2001 měla obec Jistebnice 2046 obyvatel. Věkové rozvrstvení bylo vyrovnané, méně bylo pouze osob ve věku 60-64 let (4%) a dětí mladších 4 let (4,5%). Ekonomicky aktivních osob je zde 46,3%. Z toho 14% pracuje v zemědělství a lesnictví, 25% v průmyslu a 12,5% ve stavebnictví. Úplné středoškolské vzdělání má 21% osob starších 15 let. Téměř 82% ekonomicky aktivního obyvatelstva do zaměstnání dojíždí, z toho větší polovina v rámci bývalého okresu Tábor. (19)

6.5.1.2 Borotín

Borotín patří mezi nejstarší obce Tábořska; první zmínky o něm jsou již z 12.století. Vznikl patrně jednorázovým založením na místě původní, nevýznamné vsi. Ve 14.století byl povýšen na městečko. Vývoj obce byl ovlivněn husitstvím a blízkostí Tábora. Byl několikrát obléhán, ale zkázou pro něj byla až třicetiletá válka. Celý Borotín a jeho okolí byl vypálen. K novému rozmachu došlo na počátku 18.století. V jeho druhé polovině byla postavena socha svatého Jana Nepomuckého a kaplička svatého Floriána.

V 19.století zde byla postavena požární zbrojnice a dřevěná zvonice. V roce 1880, zde žilo více než tisíc obyvatel. Osídlení ale začalo klesat, neboť se tomuto místu vyhnula výstavba železnice, hlavních silnic a rozvoj průmyslu. Tento problém trápí Borotín i v současnosti a to především v oblasti cestovního ruchu.

V blízkosti obce se nachází zřícenina Starého zámku. První zmínky o něm pocházejí z roku 1356. Hrad, nyní zřícenina, někdy též označována jako Starý zámek, byl v 17. století vypálen císařskými vojsky a připojen k Jistebnici. Poté už nikdy nebyl opraven a v polovině 19.století byla navíc část hradu rozbourána a použita ke stavebním účelům. Na zřícenině je umístěna pamětní deska připomínající návštěvu básníka Karla Hynka Máchy v roce 1829. Přesto až do dneška zůstala zřícenina symbolem Borotína a je to jedno z nejnavštěvovanějších míst této oblasti.

Pod správní obec Borotín spadá dalších deset obcí; Boratkov, Hatov, Chomoutova Lhota, Kamenné Lhota, Nový Kostelec, Libenice, Pejšova Lhota, Pikov, Předbojov a Sychrov. V Novém Kostelci se nachází kostel ze 13.století, který dominuje celému kraji. O kostele se vypráví celá řada pověstí a legend, například se traduje, že z kostela vede tajná chodba do borotínského hradu. V Kamenné Lhotě byl v 18.století vystaven rokokový

zámeček, ve kterém několikrát pobýval hudební skladatel Oskar Nedbal a složil zde operetu *Polská krev*. Ve 30. letech 20. století zde byl zřízen penzion, který navštívil například spisovatel Vladislav Vančura. Dlouholetou tradici měl i místní pivovar, v němž se pivo vařilo do roku 1880. V obci Pejšova Lhota bylo na počátku 20. století nalezeno několik nádob se zlatými a stříbrnými mincemi a dále je obec významná svým nálezem jediného existujícího důkazu pravěkého osídlení okolí Borotína; částí neolitické břídlíkové sekerky v roce 1929. Ta je uložena v táborském muzeu. Zajímavostí další obce, Předbojova, je fakt, že byl rodištěm italského legionáře Františka Jarolímk.

Borotín má 510 stálých obyvatel a je zde téměř stejný počet žen a mužů. Největší procento osob je ve věku 30-39 let (14,7%). Bez vzdělání je tu pouze 1 osoba a s vysokoškolským 16 osob. Podíl ekonomicky aktivního obyvatelstva je 39,4%. Nejvíce osob je zaměstnáno v zemědělství a lesnictví. 48% obyvatel Borotína denně dojíždí do zaměstnání mimo obec. (19)

6.5.1.3 Nadějkov

Osídlení Nadějkovska je pravděpodobně velmi staré. Důkazem jsou nalezená mohylová pohřebiště a stopy po pravěkém rýžování zlata. Toto osídlení bylo velmi řídké, neboť oblast byla porostlá pralesem. Intenzivní osídlování započalo v ranném středověku. První písemné zprávy o obci jsou ze 14. století. V této době byla postavena tvrz obklopená vodními příkopy, která byla v roce 1781 přestavěna na zámek. Ve stejném období byl upraven i přilehlý park; byly vysázeny vzácné keře, stromy a rostliny. Po druhé světové válce sloužil zámek jako škola. V současnosti je opět soukromým majetkem a není přístupný veřejnosti.

Kaplička z roku 1645 u rybníka Kužel připomíná místo, kde se Švédové roku 1645 pokusili neúspěšně dobít nadějkovskou tvrz. Podle pověsti jsou pohřbeni pod křížem na Stračím vrchu.

Další historickou památkou, která se zachovala až do současnosti je barokní kostel Nejsvětější trojice ze 17. století. Jeho současná podoba je z roku 1702. Oltářní obraz namalovat roku 1903 zámecký malíř Karel Beck podle modelů z řad nadějkovských obyvatel. Přilehlou faru nechal vystavět hrabě Deym ze Stříteže roku 1738. Na jejím průčelí je umístěna pamětní deska Prokopa Chocholouška, českého spisovatele a novináře, který pocházel ze Sedlce a v Nadějkově navštěvoval svého přítele, faráře Antonína Čechoslava Fikara. Tento vlastenec se zde za svého působení zasadil o vznik obecní

samosprávy, stal se prvním starostou obce, zasloužil se o založení pošty, školní knihovny a ochotnického divadla. Na jeho počest nesl a v současnosti opět nese čtenářsko-ochotnický spolek jméno Fikar.

V přilehlých osadách Chlistov, Mozolov, Kaliště, Hubov a Pohořelice se z části zachovaly původní roubené chalupy. Téměř ve všech osadách i kolem cest můžeme najít udržovaná boží muka, kříže a zvoničky. V lese Zbynov za Chlistovem se nachází vztyčená 1 metr vysoká kamenná stéla, považovaná za připomínku keltského osídlení. (15)

Obec má 17 částí a patří mezi ně osady Bezděkov, Brtec, Hronova Vesec, Hubov, Chlistov, Kaliště, Křenovy Dvory, Modlíkov, Mozolov, Nepřejov, Petříkovice, Pohořelice, Starcova Lhota, Šichova Vesec, Větrov, Vratíšov a několik samot.

Nadějkov má 747 stálých obyvatel. Průměrný věk je 37,4 roku. Nejméně je tu dětí mladších 4 let a dospělých ve věku 60-64 let. 418 osob je ekonomicky aktivních. (19)

6.5.1.4 Porovnání obcí

tabulka 1 Porovnání obyvatelstva a rozlohy správních obcí

Obec	Počet obyvatel	Počet ekonomicky aktivních osob (v %)	Rozloha obce (km ²)	Počet místních částí
Jistebnice	2046	46,3	57,95	27
Nadějkov	747	55,9	24,09	18
Borotín	510	39,4	26,26	11

Zdroj: Stránky Českého statistického úřadu, www.czso.cz

Všechny tři obce mají velmi staré dějiny, které dokládají historické budovy a církevní památky. Ne všechny ale jsou v současnosti využívány ve prospěch cestovního ruchu a to buď z důvodu nedostatku peněz na jejich rekonstrukci, nebo nezájmu jejich současných majitelů.

6.5.2 Rozsah občanské a ekonomické vybavenosti

Do této charakteristiky jsou zahrnuty úřady a instituce, zdravotnictví a sociální péče, školství, komerční obchody a služby, sport, kultura, místní spolky a služby pro účastníky cestovního ruchu.

6.5.2.1 Jistebnice

V obci sídlí obecní úřad, stavební úřad, je zde lékař praktický, dětský i zubní, pošta, domov důchodců, mateřská a základní škola a policie. Dále jsou zde tři obchody s potravinami, dva z nich nabízejí i drogistické zboží; zahradnictví, obchod s elektrem, drogerie a dva obchody s oděvy. V domě s pečovatelskou službou je knihovna s přístupem na internet.

Jistebnice je velmi aktivní po sportovní stránce. V obci je fotbalové hřiště, pravidelné cvičení probíhá v místní sokolovně, existuje zde Spolek pro sport všeho druhu, který zde pořádá velké množství sportovních akcí. V létě je to např. letní Jistebnický maratón pro horská kola. V prosinci se zde koná Silvestrovský běh a Jistebnická koloběžka. Na Nový rok pak Novoroční namáčení v některém z místních rybníků. Cyklistické a běžkařské sezóny jsou slavnostně každoročně „otvírány“ a „zavírány“. Tyto akce jsou již tradicí a přitáhnou velké množství lidí.

V obci se nachází sál, ve kterém se konají pravidelné kulturní akce: plesy, zábavy a divadelní představení spolku místních ochotníků Forbína, kteří každý rok nacvičí novou hru. Mezi další místní spolky patří Hasičský, Rybářský, Myslivecký spolek a Junák.

Co se týče služeb nezbytných pro rozvoj cestovního ruchu, přímo v obci se nachází tři restaurace a dvě ubytovací jednotky, obě v soukromých rodinných domech. Další možnosti ubytování jsou v blízkém okolí. Penzion „U bizona“ se nachází 5 km od Jistebnice, poblíž Javorové skály a v jeho objektu je také restaurace, ale s nepravidelnou otevírací dobou. Penzion „Hůrka“ se nachází 2 km od Jistebnice. Je rodinného typu a nabízí ubytování ve dvouúžkových pokojích. Rekreační zařízení Monínek je umístěno na nejvyšším místě Jistebnické vrchoviny, na svahu Javorové skály. Není již součástí přírodního praku Jistebnická vrchovina, ale je nejvíce vyhledávaným ubytovacím objektem pro návštěvníky Jistebnické vrchoviny. Areál slouží k nepřetržitému provozu pro individuální i rodinnou rekreaci, školy v přírodě a kongresovou turistiku. (26)

Celá oblast je již tradičně spíše zemědělská. V nejbližším okolí se nachází jen několik větších průmyslových provozoven a soukromých živnostníků, podnikajících v jiném než zemědělském odvětví. Proto většina ekonomicky aktivního obyvatelstva musí za práci dojíždět a to většinou do Tábora.

6.5.2.2 Borotín

V obci je obecní úřad, matrika, pošta, základní a mateřská škola, zdravotní středisko s ordinací obvodního lékaře, rehabilitační zařízení a masér. Dále je zde nákupní středisko, obchod s textilem a obuví, smíšená prodejna, knihkupectví, second hand, holičství a kadeřnictví, obchod s cukrárnou, občerstvení a restaurace Na Rynku a Pod Kaštanem.

V obci je sportovní hala z roku 1998, která je vhodná především pro tenis a míčové hry. Je využívána sportovci pro trénink, ale probíhají zde i delší sportovní soustředění. Provozovatelé nabízí současně ubytování hotelového typu pro 46 osob. Pokoje jsou čtyřlůžkové s příslušenstvím. Pro ubytované jsou také poskytovány stravovací služby. V sousedství areálu je fotbalové hřiště.

Ubytování a současně stravování také nabízí penzion Na Rynku.

Mezi místní spolky patří Český svaz ochránců přírody, Junák, Myslivecké sdružení Borotín, Osvětová beseda Borotín, Pionýr, Sbor dobrovolných hasičů, Školní sportovní klub, Tělocvičná jednota Sokol a Turistický oddíl mládeže Delfini Borotín.

Obec má v současnosti vybudovaný nový veřejný vodovod, kanalizaci a čističku odpadních vod. Díky nové výstavbě inženýrských sítí dochází k nárůstu budování rodinných domů a tím k nárůstu počtu obyvatel.

6.5.2.3 Nadějkov

V obci je obecní úřad, mateřská škola, 1.stupeň základní školy, pošta, ordinace praktického a dětského lékaře, dům s pečovatelskou službou, knihovna, obchod s potravinami a průmyslovým zbožím a obchod s knihami. Je zde restaurace U Jandů, bar U kostela a kinobar, který je otevřen pouze o víkendu.

Možnost ubytování je pouze v areálu Mozolov, jehož hotel nabízí 39 míst, bungalovy 140 a sruby 72 míst. Součástí hotelu je restaurace, kavárna se 130 místy, zimní zahrada, ratanový a ředitelský salonek, konferenční místnosti, video půjčovna, knihovna, biliár klub, posilovna, sauna, krytý bazén a vířivá vana. K venkovnímu vybavení patří tenisové kurty, tři hřiště na kopanou, hřiště na plážový volejbal, dvě asfaltová hřiště, venkovní stoly na tenis, dětské hřiště a dále je zde možnost rybolovu a grilování. (25)

Obec vydává zpravodaj „Hlas Nadějkova“. Existuje zde několik místních spolků. Jedním z nich je Fikar; divadelní a osvětový spolek, který každoročně pořádá Fikarské slavnosti, a který zprovoznil naučnou stezku Nadějkovskem. Dalším spolkem je občanské

sdužení Zachovalý kraj, které pořádá pravidelnou „Čajovnu na stezce“, což je posezení u čaje v místní čajovně spojené se zajímavým vyprávěním pozvaných hostů. (15)

6.6 Životní prostředí

V celé oblasti Jistebnické vrchoviny je zachovalé životní prostředí. Díky vzniku různých spolků na ochranu a obnovu krajiny, je vidět, že problém životního prostředí není v této lokalitě lidem lhostejný.

V Jistebnici byl založen Zkrášlovací spolek, který pořádá nepovinné úklidové brigády obce a nejbližšího okolí. Tento spolek navazuje na stejnojmenný z počátku 20.století, který stál u zrodu místního lesoparku.

Část občanů Jistebnice a Nadějkova je členy sdužení Zachovalý kraj. Toto sdužení bylo založeno v roce 2001 na základě petice občanů Nadějkova proti plánované výstavbě hlubinného úložiště radioaktivního odpadu poblíž nedalekých Chyšek a Vlksic. Cílem sdužení je zachování a rozvíjení přírodních a estetických hodnot zdejší krajiny, ochrana přírody a kulturních památek (21). V současnosti má sdužení více jak 250 členů z různých obcí. Členové se účastní jednání a seminářů a snaží se o to, aby k realizaci úložiště nedošlo. Společně se spolkem Fikar pořádají každoročně 28. října slavností sázení stromků, dále založili školku pro výsadbu dřevin a pořádají pravidelné úklidy přírody.

6.7 Občanské aktivity související s cestovním ruchem

Součástí situační analýzy je v této práci také stručná charakteristika občanských aktivit souvisejících s cestovním ruchem.

6.7.1 Sdužení

Tato podkapitola je věnována sdužením a spolkům nacházejícím se na zkoumaném území a aktivně působícím v oblasti cestovního ruchu, neboť právě ty mají velkou zásluhu na rozvoji cestovního ruchu v přírodním parku Jistebnická vrchovina a na zvyšující se návštěvnosti regionu.

6.7.1.1 Společenství obcí Čertovo břemeno

Společenství vzniklo v roce 1996 na území mikroregionu Jistebnicka a Sedlecka. Členy je 10 obcí včetně Jistebnice, Borotína a Nadějkova. Jeho cílem je snaha o rozvoj regionu v různých oblastech mimo jiné i v oblasti cestovního ruchu. Do jejich aktivit patří

získávání dotací z Programu obnovy venkova pro různé projekty např. rozvoj venkovské turistiky, turistických tras, péče o kulturní památky, úprava veřejných prostranství či rozvoj turistické infrastruktury. (13, 27)

6.7.1.2 Český Merán

Tato obecně prospěšná společnost byla založena v roce 2001 a jejím základním cílem je pozitivní rozvoj regionu Český Merán (oblast Sedlec-Prčice) a to i v oblasti rozvoje cestovního ruchu. Jejím členem je i společenství obcí Čertovo břemeno. (16, 27)

6.7.1.3 Mikroregion Venkov

Jde o dobrovolný svazek 22 obcí ze severovýchodní oblasti Táborska, který vznikl v roce 1999. V průběhu dalších let se rozrostl o osm dalších obcí. Jeho členy jsou všechny tři správní obce Jistebnické vrchoviny. Důvodem vzniku svazku byla realizace projektů v rámci Programu obnovy venkova, které zastřešuje Ministerstvo pro místní rozvoj. V období 1999-2003 bylo připraveno 14 společných projektů a Mikroregion získal z dotačních titulů 3,2 milionu korun. Většina obcí svazku byla vybavena veřejnými internetovými stanicemi, byly realizovány projekty společné údržby zeleně v bezprostřední blízkosti komunikací, projekty na zlepšení dopravní dostupnosti oblasti a projekt vzniku tématických cyklotras www.kolem.cz. Cestovní ruch je jedním ze čtyř strategických cílů nového Strategického plánu z roku 2004. (22)

6.7.2 Turistické produkty

Turistickým produktem je zde míněn produkt cestovního ruchu, který se vyskytuje ve zkoumané oblasti, a který v tomto místě pozitivně ovlivňuje trh cestovního ruchu.

6.7.2.1 Greenways Čertovo břemeno

Greenways Čertovo břemeno jsou cyklotrasy vedené územím Společenství obcí Čertovo břemeno, do kterého spadají i obce Jistebnice, Nadějkov a Borotín. Trasy tvoří hustou síť a propojují všechny obce přírodního parku. Některé jsou vhodné pro rodiny s dětmi a jiné jsou díky terénnímu převýšení určeny pouze pro horská kola. Tyto cyklostezky navazují na dálkovou cyklotrasu Greenways Praha-Vídeň. (13, 27) Mapa Greenways Čertovo břemeno je uvedena v příloze 13.

6.7.2.2 Lyžařské trasy

Od zimní sezóny roku 2004/2005 jsou v celé oblasti Jistebnické vrchoviny upravovány běžecké stopy. V loňském roce to bylo kolem 50 kilometrů, v letošním roce je to již více jak 80 km. O údržbu a značení se stará Společenství obcí Čertovo břemeno. Byly vyrobeny rozcestníky a vydána mapa lyžařských tras. Ty jsou k dispozici zájemcům v místních obchodech. Interaktivní mapa je dostupná v elektronické podobě na internetových stránkách www.moninec.cz, kde je možnost měřit vzdálenost vybrané trasy. Na těchto stránkách mohou zájemci získat také údaje o aktuálních sněhových podmínkách.

Provozovatelé ubytovacích a stravovacích zařízení jsou již také zapojeni do údržby lyžařských stop a to placením jednorázového poplatku. (20, 27) Mapa lyžařských stop je uvedena v příloze 14.

6.7.2.3 Naučná stezka Nadějkovsko

Naučná stezka Nadějkovsko byla vytvořena divadelním spolkem Fikar a sdružením Zachovalý kraj a to na podporu rozvoje Nadějkovska. Stezka měří 13,5 km, má 2 okruhy, celkem 15 zastávek a jejím úkolem je dokumentovat historii obce, jejího okolí a přírodní rozmanitost celé oblasti. Tématem této stezky je místní rostlinstvo a živočišstvo, historie a pověsti. Čas, uvedený pro prohlídku, je 3 až 4 hodiny. Stezka je značena bílými čtverečky se šikmým zeleným pruhem. První tabule je umístěna na průčelí fary a značení stezky začíná na dolním okraji náměstí. Dalšími zastávkami jsou smírčí kříž na Stračím vrchu, Mozolov, les Kladiny, rybník Kadoch, rybník Sloup, Šichova ves, „Na rozhraní“, Sedliště, Modlíkov, Vratišov, Brtec, louky u lesa Hájetina a Cedron. Kompletní texty všech zastávek jsou přístupné na webových stránkách obce Nadějkov. (21)

6.7.2.4 Golf klub Čertovo břemeno

V červnu 2002 bylo uvedeno do provozu v Alenině Lhotě devítijamkové hřiště. Leží v průměrné výšce 630 metrů a je charakteristické roztroušenými zbytky kamenů. Křížují ho dva potůčky a je zde několik rybníků. Okolí hřiště je obklopeno loukami, lesy a rybníky, proto zde není návštěvník ničím rušen. Součástí areálu je klubovna, cvičné louky, putting a chipping green. Na hřišti je možné hrát i bez zelené karty, je však nezbytné ovládat pravidla a dodržovat etiketu. V areálu je poskytováno občerstvení, ne však ubytovací služby. (28)

6.7.2.5 Farma /Y

Farma /Y se nachází v obci Cunkov vzdálené 7 km od Jistebnice. Zabývá se chovem huculských koní. Zájemcům nabízí ustájení a výcvik vlastních koní, ale také vyjížďky do okolí, vodění dětí, výuku na jízdárně nebo vyjížďky kočárem či na saních. (30)

6.7.2.6 Venkovská tržnice

Jde o prezentaci firem, výrobků a služeb na internetové tržnici, kterou provozuje Mikroregion Venkov. (29)

6.7.2.7 Systém slev a prémie v regionu Javorová skála-Český Merán

Několik zařízení a firem působících v oblasti Javorové skály připravilo systém vzájemných slev a prémie. Základem systému jsou přenosné kupony ve velikosti vizitky. Každý poskytovatel má svoji barvu kuponů. Kartu zákazník získá po splnění určitých podmínek, např. v restauračním zařízení konzumace v určité výši. Získaný kupón lze uplatnit ve všech ostatních zařízeních. Barvy kuponů, podmínky pro jeho získání a přehled slev a prémie je uveden v příloze 16.

7 Dotazníkové šetření

Oblast popisovaná v situační analýze má rozlohu téměř 73 km². Toto území je stále příliš rozsáhlé na provedení podrobného šetření. Proto bylo nezbytné zaměřit se pouze na jeho vybranou část. Tou je východní oblast Jistebnické vrchoviny se středisky Jistebnice a Borotín. Nadějkov tedy již nebude dále zkoumán. Vytyčená oblast je zobrazena v mapě v příloze 7.

7.1 Charakteristika zkoumaných oblastí

Jak již bylo řečeno na začátku práce, šetření probíhalo na třech místech ve vytyčené oblasti; v Jistebnici, Borotíně a Cunkově. Celkem bylo do tohoto výzkumu zapojeno 180 účastníků a probíhal v období červen-září 2005.

Každé ze zkoumaných míst je něčím charakteristické, má rozdílné přírodní atraktivitu. Následující část práce obsahuje jejich popis, umístění a role, které hrají v cestovním ruchu Jistebnické vrchoviny.

7.1.1 Jistebnice

Obec Jistebnice je největší obcí přírodního parku co se týče rozlohy a počtu obyvatel. Nachází se v údolí obklopeném mírnými kopci. Tři nejvýraznější svahy jsou nedaleko obce a nabízí daleký výhled do okolí. Nejvyšším z nich má 642 m.n.m. Na dalším se nachází kaple Máří Magdalény (635 m.n.m.), která je využívána pouze jednou v roce, a to o místní pouti. Kolem této kaple vedou turistické trasy a lyžařské stopy.

Nejvýraznějšími přírodními atraktivitami jsou dvě parkově upravené plochy nacházející se na okraji obce. První z nich je součástí zámku, který je soukromým vlastnictvím a je proto uzavřena pro veřejnost. Druhou plochou jsou sady nacházející se na severním okraji obce. Součástí sadů jsou tři rybníky; Obecní, Chadimák a Nový. Všechny tři rybníky jsou chovné. U Nového rybníka se nachází veřejné tábořiště a je proto využíván také ke koupání. Součástí tohoto tábořiště jsou pouze přírodní toalety. V sadech jsou umístěny tři informativní tabule s mapou. Na počátku 20.století byly sady vyhledávaným místem k relaxaci a sportu, v současnosti je jejich stav tristní. Nachází se zde několik laviček a nedávno vybudovaný altán, ale z důvodu vandalství a nedostatečného udržování jsou navštěvované jen malým počtem osob a jejich potenciál není plně využíván.

Společenské atraktivity jako pamětní síň Richarda Laudy či kostel ze 14. století, jsou navštěvovány turisty jen minimálně. (14, 20)

7.1.2 Borotín

Obec Borotín se nachází ve východní části zkoumaného území. V obci a jejím nejbližším okolí můžeme najít minimum přírodních atraktivit, které by stimulovaly rozvoj cestovního ruchu oblasti. Převládají zde spíše atraktivity společenského rázu. Mezi ně patří také zřícenina Starého hradu, nacházející se 2 km za obcí a drobné historické budovy roztroušené v přilehlých obcích. Zřícenina je nejnavštěvovanějším místem z celé oblasti.

Obcí vede Greenways Praha-Vídeň a obec se snaží vybudovat navazující místní cyklostezky. (22)

7.1.3 Cunkov

Cunkov se nachází 7 km severně od Jistebnice v nejsevernější části přírodního parku. V blízkosti je golfové hřiště a farma /Y. Krajina zde je velmi kopcovitá, neboť nedaleko se již nachází nejvyšší vrchol Jistebnické vrchoviny Javorová skála.

Největší přírodní atraktivitou je skalní útvar Čertovo břemeno. Cesta k tomuto místu je velice špatně značená a je jen malá pravděpodobnost, že ho navštíví náhodní turisté projíždějící krajem.

V nejbližším okolí se nachází louky sloužící jako pastviny a ve vzdálenosti dvou kilometrů jsou lesy, které pokrývají vrchol Čertovy hrbatiny.

Dopravní spojení do této oblasti je špatné; je zde pouze možnost využití autobusového spoje, který projíždí touto oblastí jen několikrát denně. Pro většinu turistů je proto nezbytná vlastní doprava. V zimním období je do této oblasti udržována pouze jedna příjezdová komunikace. Občanská vybavenost je zde kromě stravování a ubytování nulová, nejbližší obchod se nachází ve 4 km vzdálených Jetřichovicích, do kterých není v zimních měsících upravován přístup.

V okolí tohoto místa je největší koncentrace atraktivit cestovního ruchu a to díky rázu krajiny; je zde vhodný terén pro golfové hřiště a dobré podmínky pro chov koní. V letní sezóně je místo navštěvováno právě pro tyto atraktivity. V zimním období je hlavním důvodem návštěvy lyžování. Kolem místa šetření vede lyžařská trasa.

Ze všech tří zkoumaných míst má toto největší přírodní potenciál pro rozvoj cestovního ruchu a zároveň je zde tento potenciál nejvíce využíván. V současnosti zde dochází k rozšiřování poskytovaných služeb a zvyšuje se počet návštěvníků. (30)

7.2 Dotazník

1. Co se Vám vybaví, když se řekne „Jistebnická vrchovina“. Charakterizujte, prosím, 5 slovy:

---

2. Kdybyste měl(a) označit jednu věc, která se Vám zde líbí, která by to byla:

---

3. Kdybyste měl(a) označit jednu věc, která se Vám zde nelíbí, která by to byla:

---

4. Spojil(a) byste místa, která jste zde navštívil(a), s následujícími pocity a charakteristikami?

	určitě ano	spíše ano	nedokáži rozhodnout	spíše ne	určitě ne
tichý					
opuštěný					
uklidňující					
bezpečí					
domov					
nuda					
vzrušení					
dobrodružství					
nebezpečí					
divočina					
povzbuzení					

5. Jste zde na výletě - odkud? _____
 na dovolené - kde jste ubytován(a)? _____

6. Pokud jste zde na dovolené, jakým aktivitám se věnujete/chtěli byste se věnovat?

	věnuji se především	věnuji se občas	měl/a bych zájem se jim věnovat	nemám zájem se věnovat
opalování				
koupání				
pěší turistika				
cykloturistiku				
myslivecký lov				
relaxace, odpočinek				
golf				
jízda na koních				
houbaření a sběr lesních plodů				
volejbal, nohejbal, stolní tenis, tenis...				
jiné (uveďte)				

7. Pokuste se zhodnotit následující hlediska podle významu, který pro Vás mají jako důvody návštěvy těchto míst. Tedy, z jakého důvodu jste zde?

	vůbec ne	spíše ne	nedokáží rozhodnout	spíše ano	určitě ano
zažít pocit divočiny					
táboření					
odpočinout si od běžných věcí					
být sám					
užít si pocitu sounáležitosti s přírodou					
pozorovat přírodu					
nadýchat se čerstvého vzduchu					
mít se dobře					
poznat krajinu					
je to blízko k domovu a snadno se sem dostanu					
zasportovat si					
relaxovat					
jiné (uveďte)					

8. Zkuste, prosím, vyjmenovat několik míst, která jsou podobná této oblasti, která jste navštívili, nebo o kterých si myslíte, že jsou podobná.

Jste zde s rodinou s přáteli sám(a)

Jde o Vaši první návštěvu opakovanou návštěvu

Jste muž žena

Váš věk 0-15 let 16-25 let 26-35 let
 36-50 let 51-60 let 61-více let

7.3 Analýza dotazníkového šetření

Každá z vybraných lokalit je něčím charakteristická a proto jinak působí na pocity návštěvníků. Tyto rozdíly se odráží i ve výsledcích šetření. Nejprve zhodnotím obecné rozdělení dotazovaných a poté se zaměřím na výsledky konkrétních otázek, které budu formulovat z různých úhlů pohledu.

7.3.1 Charakteristika účastníků šetření

Tato charakteristika definuje dotazované podle pohlaví, věku, zda jde o jejich opakovanou návštěvu této lokality, s kým zde dotazovaný je a zda se jedná o dovolenou nebo pouze výlet.

7.3.1.1 Charakteristika účastníků šetření podle pohlaví:

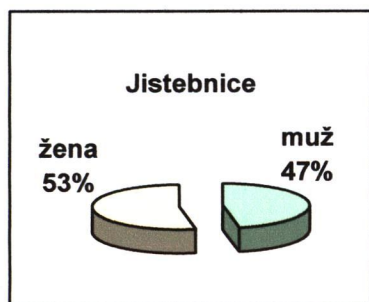
tabulka 2⁷ Charakteristika účastníků šetření podle pohlaví

muž	žena
46%	54%

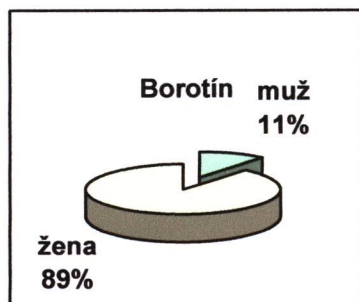
Toto rozdělení se dá považovat za rovnoměrné.

V následujících grafech je znázorněn stav podle míst šetření.

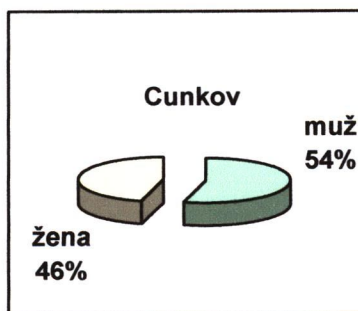
graf 1 Jistebnice

graf 2 Borotín

graf 3 Cunkov

Rozdělení je rovnoměrné, pouze v Borotíně převládaly ženy nad muži.

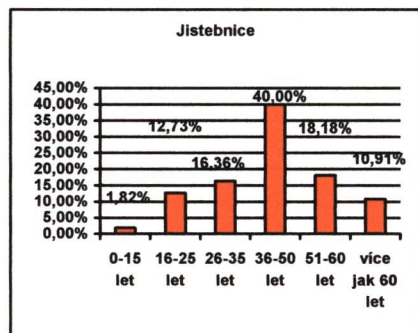
7.3.1.2 Charakteristika účastníků šetření podle věku:

tabulka 3 Charakteristika účastníků šetření podle věku

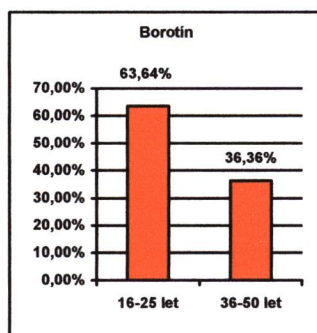
věk	0-15	16-25	26-35	36-50	51-60	61-vice
%podíl	6,58%	39,47%	14,47%	30,26%	5,26%	3,95%

Stejně jako v předchozím případě je dále uvedeno věkové rozdělení podle jednotlivých lokalit.

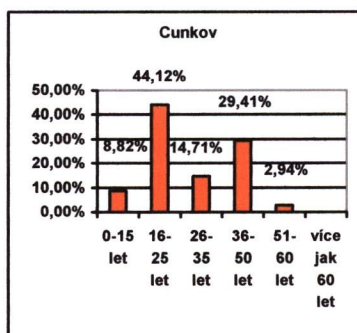
graf 4 Jistebnice

graf 5 Borotín

graf 6 Cunkov

⁷ Všechny tabulky a grafy jsou vytvořeny z vlastního dotazníkového šetření

Nejpravidelnější zastoupení všech věkových skupin je v lokalitě Jistebnice. Nejhorší rozložení má Borotín, kde jsou zastoupeny pouze 2 věkové skupiny, a to 16-25 let a 36-50 let. Toto rozložení pravděpodobně ovlivní i celkové výsledky.

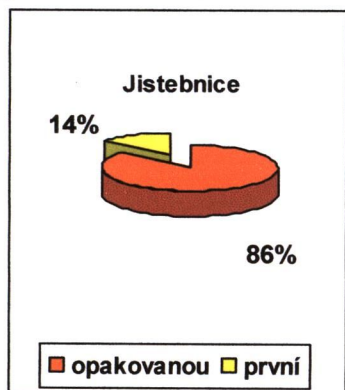
7.3.1.3 Charakteristika účastníků šetření podle toho, zda se jedná o jejich první či opakovanou návštěvu

tabulka 4 Rozdělení podle počtu návštěv

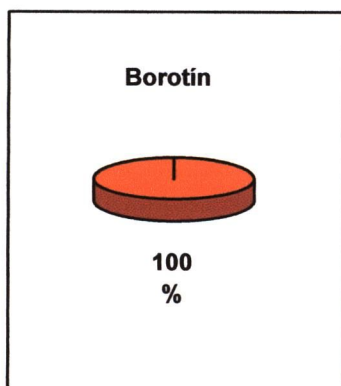
opakovaná	první
84%	16%

Podle výše uvedené tabulky můžeme vidět, že většina aktérů cestovního ruchu není ve zkoumané oblasti poprvé. Pro upřesnění následuje tabulka stejné otázky s přihlédnutím na lokalitu.

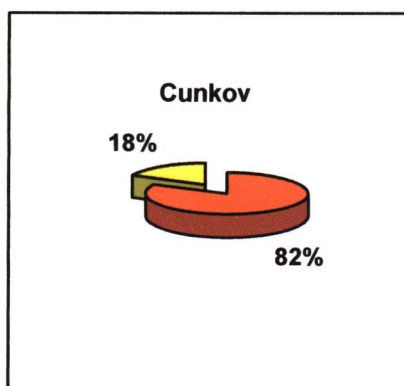
graf 7 Jistebnice

graf 8 Borotín

graf 9 Cunkov

Jak můžeme vidět, všichni dotazovaní v Borotíně uvedli, že se jedná o jejich opakovanou návštěvu.

7.3.1.4 Charakteristika účastníků šetření podle toho, zda je zde dotazovaný na dovolené nebo na výletě

tabulka 5 Zda se jedná o dovolenou nebo výlet

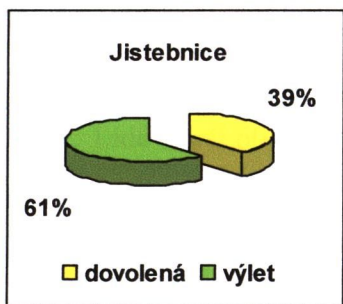
dovolená	výlet	jiné, nebo bez odpovědi ⁸
38%	49%	13%

Pro vytvoření konkrétnější představy slouží následující grafy rozdělené podle lokalit.

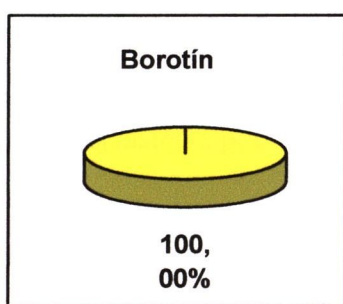
⁸ Jiné=procházka

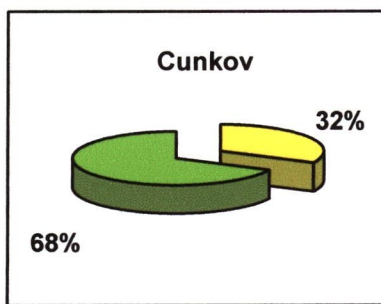
graf 10 Jistebnice

graf 11 Borotín

graf 12 Cunkov

7.3.1.5 Charakteristika účastníků šetření podle toho, s kým zde na dovolené či na výletě dotazovaný je

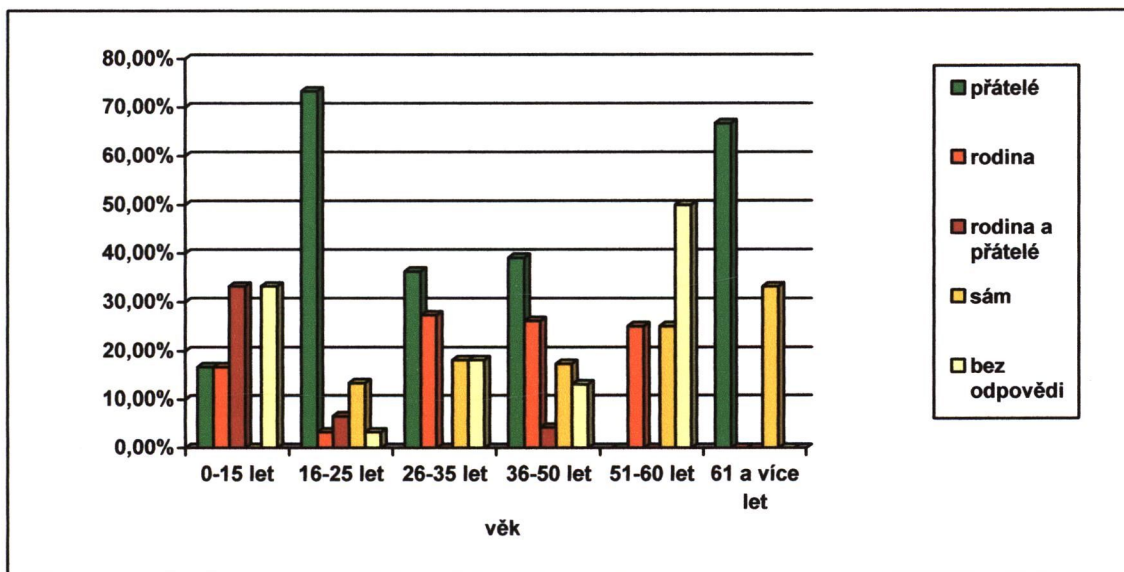
tabulka 6 S kým je dotazovaný zde

s přáteli	s rodinou	s rodinou a přáteli	sám/a
57%	18%	7%	18%

Více jak polovina dotazovaných uvedla, že je zde s přáteli. Nejméně odpovědí bylo na variantu rodina a současně přátelé.

V následujícím grafu můžeme vidět toto rozdělení podle věkových skupin.

graf 13 S kým je dotazovaný zde podle věkových skupin

- Lidé mladší 15 let jsou zde nejčastěji s rodinou a přáteli.
- Lidé ve věku 16-25 let jsou zde nejčastěji s přáteli.

- Lidé ve věku 26-35 let jsou zde také nejčastěji s přáteli, ale také s rodinou.
- Lidé ve věku 36-50 let jsou zde také s přáteli a s rodinou.
- Lidé ve věku 51-60 let jsou zde nejčastěji sami nebo s rodinou.
- Lidé starší 60 let jsou zde nejčastěji s přáteli, nebo sami.

7.3.2 Analýza vlastního dotazníku

Otázky položené v dotazníku jsou v této části analyzovány podle různých faktorů, např. místo šetření, pohlaví dotazovaných, věk atd.

7.3.2.1 „Co se Vám vybaví pod pojmem „Jistebnická vrchovina“?“

Mladým lidem ve věku do 15 let se nejčastěji vybaví příroda, kopce a golf (vše 20%).

Lidem ve věku 16-25 let krásná příroda (13,8%), příroda (10,4%), malé vesničky, Cunkov, kopce a Jistebnický kancionál (6,9%), koně, cykloturistika, krásná příroda a horká léta (3,5%).

Lidem ve věku 26-35 let se nejčastěji vybaví krásná příroda (18%), cyklotrasy, historie, kopce a klid (10%).

Lidé ve věku 36-50 let si nejprve vybaví krásnou přírodu (30,5%), kopce (22%), klid a přírodu (8,7%), Čertovo břemeno, Cunkov, malé hospůdky a cyklostezky (4,5 %) a výhled a tuhou zimu (4,4%).

Lidem ve věku 51-60 let se vybaví především krásná příroda (75%).

Lidem ve věku 61 let a více se vybaví Jistebnice (67%) a příroda (33%).

Nejčastěji je tedy na prvním místě zmiňována krásná příroda a to v následujícím rozložení podle věkových skupin:

tabulka 7 Krásná příroda podle věkových skupin

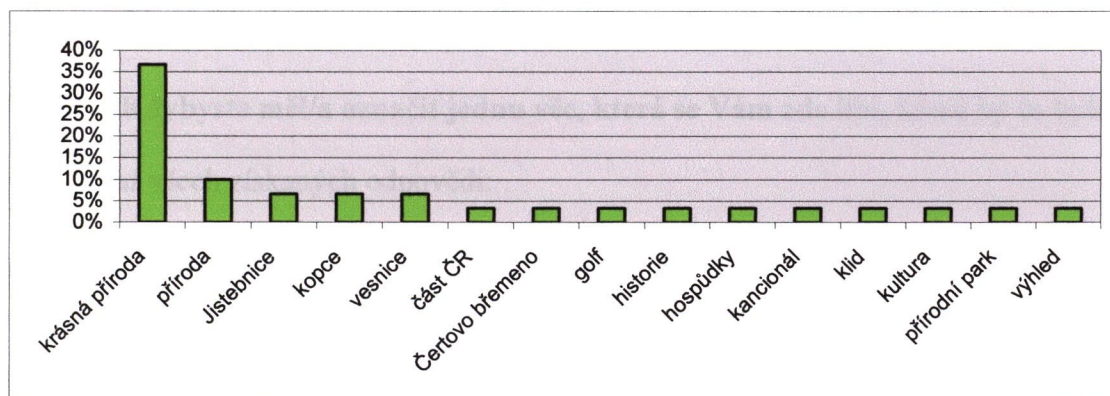
věk	krásná příroda
do15 let	5%
16-25 let	28%
26-35 let	11%
36-50 let	39%
51-60 let	17%

Nejvíce si tedy krásnou přírodu vybaví lidé ve věku 36-50 let. Lidé starší 60 let tento pojem neuvodili vůbec. Ovlivněno je to také faktem, že mezi dotazovanými byly jen necelá 4% osob v tomto věku.

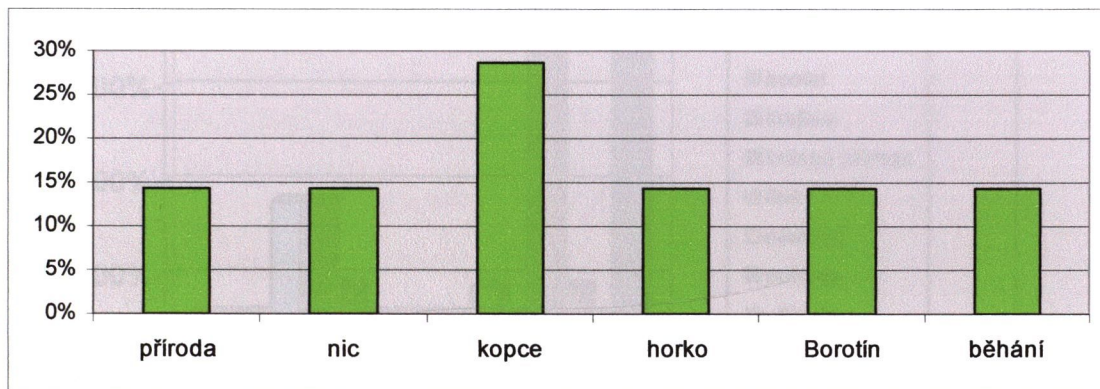
Při posuzování podle pohlaví se u mužů (28,5%) i u žen (19,5%) také nejvíce vybaví krásná příroda.

Pro upřesnění následují grafy odpovědí podle lokality šetření.

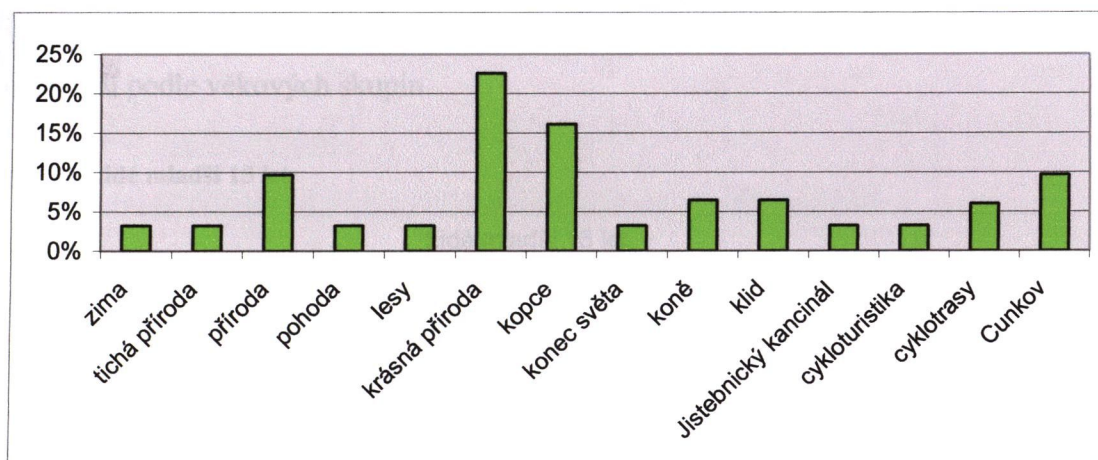
graf 14 Co se Vám vybaví-Jistebnice

graf 15 Co se Vám vybaví-Borotín

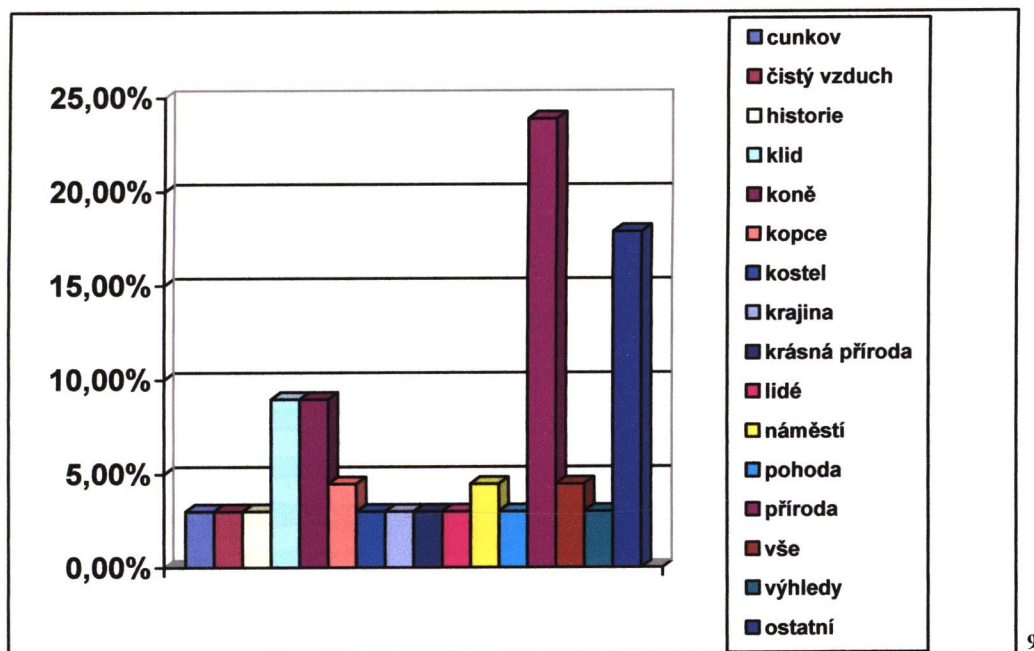
graf 16 Co se Vám vybaví- Cunkov

7.3.2.2 „Kdybyste měl/a označit jednu věc, která se Vám zde líbí, která by to byla?“

Zde je graf všech získaných odpovědí:

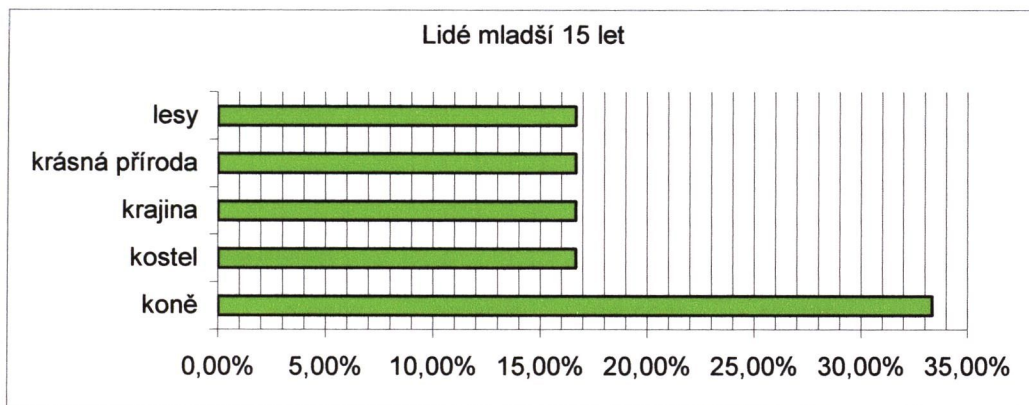
graf 17 Věc, která se zde líbí

⁹ Ostatní (méně než 2%)- bizoni, hospůdky, kašna v Jistebnici, klima, lesy, kostel Máří Magdalény, sport, vesnický život, zámek v Jistebnice, zřícenina Starého zámku v Borotíně

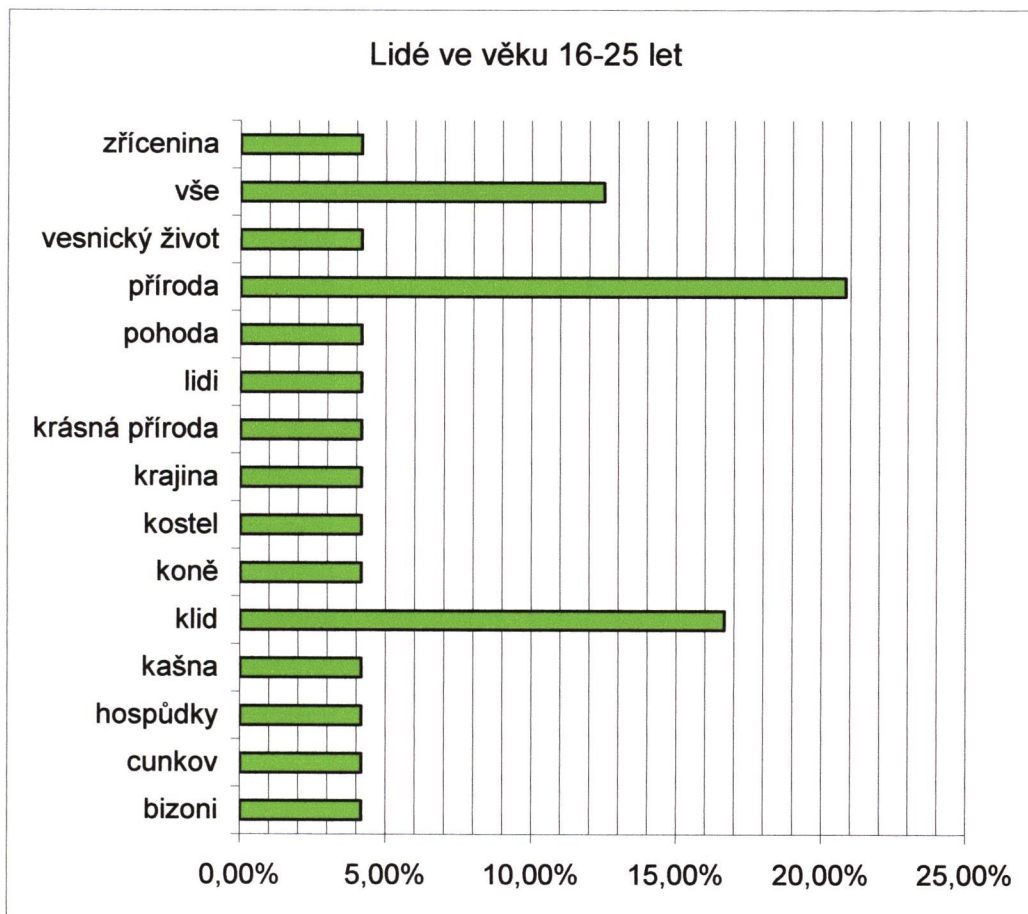
Na prvním místě stojí jednoznačně příroda, dále byl často uváděn klid a koně. Protože spektrum odpovědí je velice široké, v dalších grafech jsem se zaměřila na rozdělení odpovědí podle věkových skupin.

graf 18 Lidé mladší 15 let

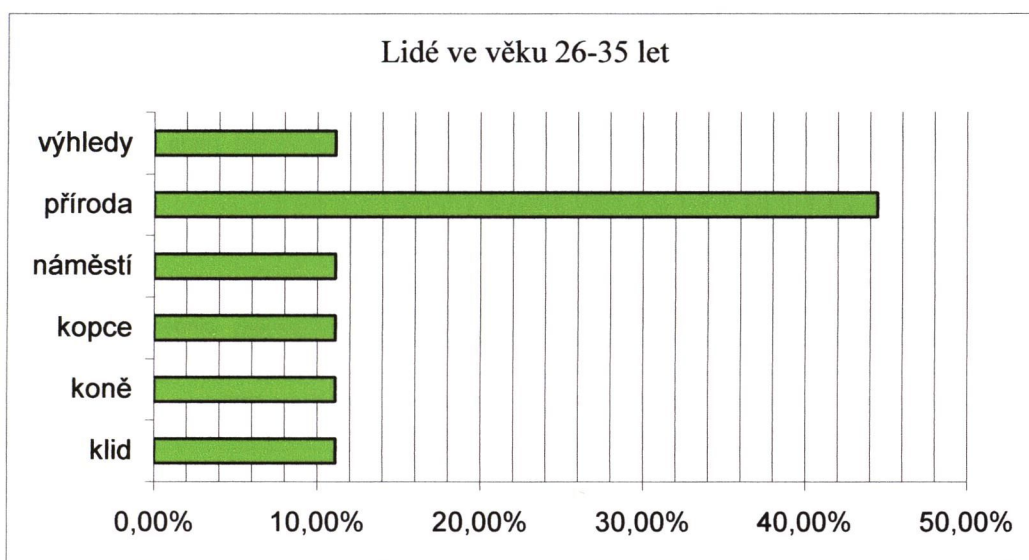

Převládající procenta u odpovědi „koně“ jsou ovlivněna tím, že většina dotazovaných této věkové skupiny se nacházela v oblasti Cunkova, kde se nachází farma /Y.

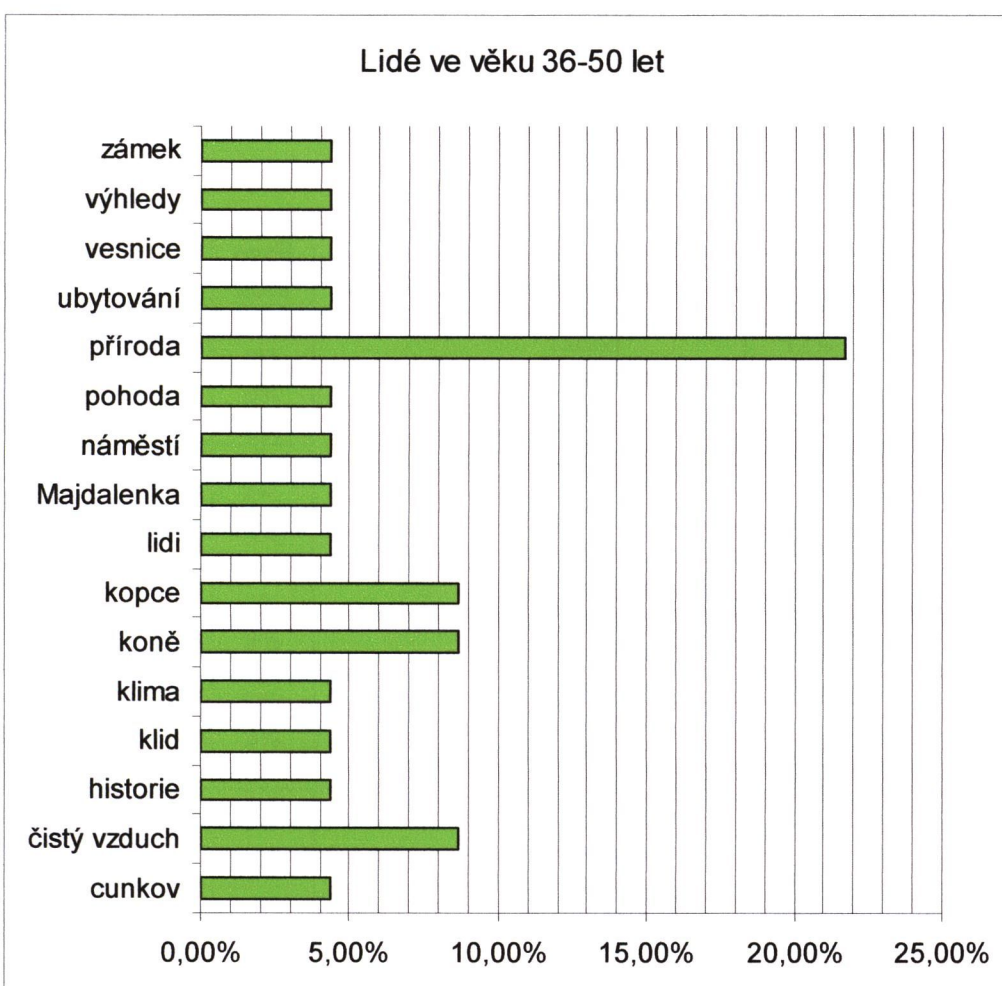
graf 19 Lidé ve věku 16-25 let

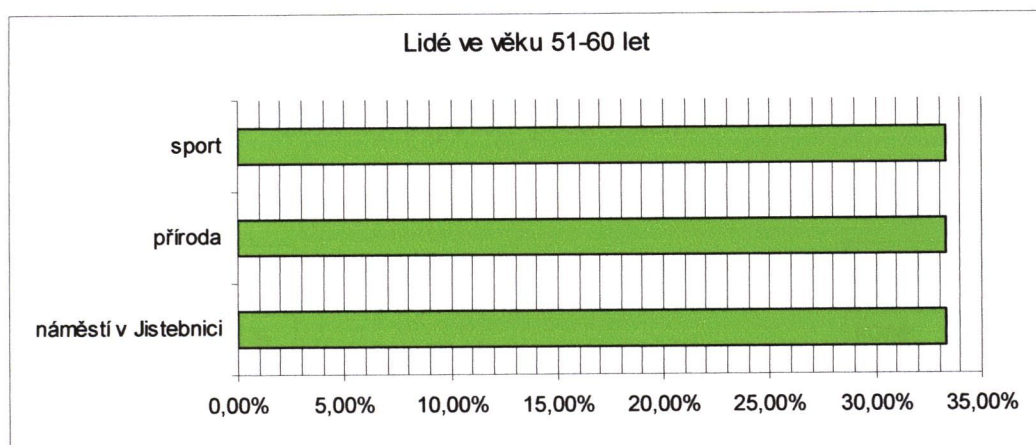
graf 20 Lidé ve věku 26-35 let

graf 21 Lidé ve věku 36-50 let

graf 22 Lidé ve věku 51-60 let

U osob starších 61 let byly výsledky následující: jedna třetina dotazovaných uvedla, že se jim líbí příroda, třetina historie Jistebnické vrchoviny a třetina nedokázala odpovědět.

Jako další rozlišující faktor tohoto dotazu bylo použito rozdělení podle pohlaví. V následujících dvou tabulkách můžeme porovnat rozdíly mezi tím, co uvedly ženy, a tím, co uvedli muži.

tabulka 8 Muži

líbí se	muži
příroda	20%
nedokáží říci	17%
klid	9%
čistý vzduch	6%
kopce	6%
lidé	6%
pohoda	6%
Cunkov	3%
historie	3%
klima	3%
koně	3%
Kostel v Jistebnici	3%
krásná příroda	3%
lesy	3%
kostel M. Magd.	3%
náměstí v Jistebnici	3%
sport	3%
vesnice	3%
celkový součet	100%

tabulka 9 Ženy

líbí se	ženy
příroda	22%
koně	12%
nedokáží říci	10%
Klid	7%
vše	7%
náměstí v Jistebnici	5%
krajina	5%
výhledy	5%
kopce	2%
Cunkov	2%
historie	2%
kostel v Jistebnici	2%
krásná příroda	2%
hospůdky	2%
kašna v Jistebnici	2%
ubytování	2%
vesnický život	2%
zámek v Jistebnici	2%
zřícenina v Borotíně	2%
celkový součet	100%

Jak mužům, tak ženám, se v této oblasti nejvíce líbí příroda. Hodně dotazovaných nedokázalo najít jednu konkrétní odpověď.

Následující tabulky znázorňují odpovědi podle lokalit.

tabulka 10 Jistebnice

příroda	21%
náměstí	11%
vše	11%
čistý vzduch	7%
historie	7%
kopce	7%
kostel	7%
výhledy	7%
kašna	4%
koně	4%
Majdalenka	4%
pohoda	4%
sport	4%
zámek	4%
celkový součet	100%

tabulka 12 Cunkov

příroda	29%
klid	16%
koně	16%
Cunkov	6%
krásná příroda	6%
lidé	6%
hospůdky	3%
klima	3%
kopce	3%
krajina	3%
lesy	3%
pohoda	3%
celkový součet	100%

tabulka 11 Borotín

klid	14%
krajina	14%
příroda	14%
ubytování	14%
vesnice	14%
vesnický život	14%
zřícenina	14%
celkový součet	100%

Na dotazovaných místech v Jistebnici a na Cunkově je jednoznačná odpověď příroda, v Borotíně jsou všechny varianty odpovědí vyrovnané.

7.3.2.3 „Kdybyste měl/a označit jednu věc, která se Vám zde nelíbí, která by to byla?“

V následující tabulce jsou sestupně seřazeny získané odpovědi.

tabulka 13 Věc, která se nelíbí

nedokáží odpovědět	16%
vše se mi líbí	12%
zarostlé rybníky v Jistebnici	9%
golfové hřiště	7%
zápach čističky	7%
špatné dopravní spojení	6%
špatný stav silnic	6%
špatné možnosti koupání	4%
chování některých lidí	3%
neudržovaná příroda	3%
neudržované sady v Jistebnici	3%
špatné možnosti letního koupání	3%
cyklotrasy	1%
jaderný odpad	1%

komercializace	1%
malá informovanost	1%
mouchy	1%
necitlivé stavby	1%
není penzion	1%
obchodní dům na náměstí v Jistebnici	1%
skládka	1%
velký počet turistů	1%
zámek	1%
zapadlý kraj	1%
zápach	1%
zvuky zvířat po ránu	1%
celkový součet	100%

Podle výsledků se zdá, že odpovědět na tuto otázku je obtížnější, než na předchozí. Buď jsou lidé nerozhodní a nedokáží definovat jednu konkrétní věc, nebo se jim v oblasti Jistebnické vrchoviny vše líbí. Rozdíl se ale ukáže až poté, co vyhodnotíme výsledky v závislosti na konkrétní zkoumané lokalitě.

Výsledky šetření v Jistebnici jsou následující:

tabulka 14 Jistebnice

zarostlé rybníky	21%
zápach čističky	17%
Nic	10%
neudržované sady	7%
špatné možnosti koupání	7%
zchátralý a uzavřený zámek	7%
špatný stav cyklotrasy	3%
snaha o vytvoření ložistiště jaderného odpadu	3%
malá informovanost	3%
neexistence penzionu	3%
neudržovaná příroda	3%
obchodní dům na náměstí	3%
skládka	3%
špatné dopravní spojení	3%
zapadlý kraj	3%
Celkový součet	100%

Z výsledků vyplývá, že nejvíce se zde turistům nelíbí zarostlé rybníky. Dva místní rybníky, nacházející se na kraji obce, Obecní a Chadimák, jsou již druhým rokem vypuštěny. Důvodem vypuštění bylo plánované odbahnění rybníků, které se ale podařilo jen částečně a na další práce se čeká. Díky tomu jsou rybníky zarostlé a nevzhledné. Jeden z rybníků byl využíván k chytání ryb, takže tento problém je nejen nepřehlédnutelný pro rybáře, ale

jak je vidět z výzkumu, neunikl ani očím turistů. Není to však problém dlouhodobý a v blízké době se plánuje jeho vyřešení.

Další věcí, která se nelíbí, je zápach způsobený čističkou odpadních vod. Provoz čističky byl spuštěn před několika lety a od té doby trápí její zápach nejen místní obyvatelé, ale také návštěvníky obce. Tento výsledek v dotazníku mohl být ale způsoben jednoduchým faktem: místo šetření patří do oblasti zasažené tímto problémem.

Pokud porovnáme tyto fakta vzhledem k pohlaví, dojdeme k závěru, že mužům nejvíce vadí zarostlé rybníky, zatímco hlavním problémem žen je zápach čističky. Velký rozdíl je ve vnímání možnosti letního koupání. Ženy považují špatné koupání za problém ve 13%, zatímco muži se o něm nezmínili ani jednou (viz. tabulka 15).

tabulka 15 Věc, která se nelíbí-podle pohlaví

nelíbí se mi	muž	žena
zarostlé rybníky	23%	19%
zápach čističky	8%	25%
nic	8%	13%
neudržované sady	8%	6%
zámek	8%	6%
cyklotrasy	8%	0%
jaderný odpad	8%	0%
malá informativnost	8%	0%
obchodní dům na náměstí v Jistebnici	8%	0%
skládky	8%	0%
zapadlý kraj	8%	0%
špatné koupání	0%	13%
není penzion	0%	6%
neudržovaná příroda	0%	6%
špatné dopravní spojení	0%	6%
celkový součet	100%	100%

Pokud se u této otázky zaměříme na věk respondentů, dojdeme k následujícím výsledkům:

- Mladým lidem do 15 let vadí jednoznačně zarostlé rybníky.
- Lidem ve věku 16-25 let se nejvíce nelíbí zarostlé rybníky, špatná možnost letního koupání a stejný počet dotazovaných uvedl, že nemohou přijít na to, co se jim zde nelíbí. Problém špatného koupání je relativní. V obci se nachází přírodní koupaliště se skluzavkou a rybník, který také slouží ke koupání. Voda je však, stejně jako v jiných lokalitách, díky horkému počasí brzy nevhodná ke koupání.
- Respondenty ve věku 26-35 let lze rozdělit do 4 stejných skupin, kde se každé nelíbí něco jiného: zarostlé rybníky, zápach čističky, neudržované sady a špatná

úprava místních cyklotras. Místní sady nejsou v posledních letech příliš udržovány, což určitě vadí návštěvníkům, stanujícím u rybníka Nový. Navíc se právě zde nachází ony vypuštěné rybníky. Místní cyklotrasy navazují na Greenways Čertovo břemeno a Greenways Praha-Vídeň. Jsou dobře značeny a na významnějších místech se nacházejí názorné tabule s mapami. Problémem však je fakt, že jsou vedeny po místních komunikacích, které nejsou v dokonalém stavu. Nejsou tu zatím vybudovány stezky, které by byly využívány pouze jako cyklotrasy.

- Zásadní věc, která se nelíbila lidem ve věku 36-50 let byl zápach čističky.
- Lidé ve věku 51-60 let se také rozdělili do 4 skupin a nelíbili se jim zarostlé rybníky, zchátralý zámek, snaha o vytvoření úložiště jaderného odpadu v blízkém okolí a místní skládka. Tyto dvě poslední věci by nasvědčovali tomu, že dotazník vyplnil buď místní občan (čemuž se dá těžko zabránit, pokud se šetření neprovádí osobním kontaktem), nebo osoba, která dobře zná místní poměry a je tedy stálým návštěvníkem této oblasti. V blízkosti Jistebnického regionu se nachází místo, které je jedním z navrhovaných pro vybudování úložiště jaderného odpadu. Tento fakt se setkal s velkou vlnou protestů občanů této oblasti, ale ještě stále není dořešen.
- Lidem starším 61 let se nelíbí stejným dílem zarostlé rybníky a neudržovaná příroda. Neudržovanou přírodou jsou pravděpodobně míněny místní sady.

V následující tabulce jsou odpovědi na tuto otázku dotazovanými v Borotíně:

tabulka 16 Borotín

mouchy	14%
nic	14%
špatné možnosti koupání	43%
zápach	14%
zvuky zvířat po ránu	15%
nedokáží odpovědět	0%
celkový součet	100%

Jak je vidět, nejvíce lidem vadí špatné možnosti koupání. Nejbližší rybníky, Borotínský a Starozámecký rybník, nejsou příliš vhodné ke koupání. Koupe se až u vzdálenějších rybníků Přibík a Šebor.

Ostatní věci, které dotazovaným vadily, byly ryze vesnické-mouchy (což v létě a na vesnici příliš nepřekvapuje), zápach a zvuky zvířat vydávané po ránu (pravděpodobně kohout).

Pokud porovnáme muže a ženy, dostaneme následující výsledky:

tabulka 17 Borotín podle pohlaví

nelíbí se mi	muž	žena
mouchy	0%	17%
nic	0%	17%
špatné možnosti koupání	100%	33%
zápach	0%	17%
zvuky zvířat po ránu	0%	16%
nedokáží odpovědět	0%	0%
celkový součet	100%	100%

Muži se ve všech případech shodli, že jediným problémem jejich pobytu je špatná možnost letního koupání. U žen bylo více variant odpovědí.

U rozdělení dotazovaných podle věku byly výsledky následující: věkové skupině 16-25 let nejvíce vadí špatné možnosti koupání a věkové skupině 36-50 let vadí koupání a zvuky zvířat.

Výsledky z posledního šetřeného místa, z Cunkova, jsou následující:

tabulka 18 Cunkov

nedokáží odpovědět	31%
nic	15%
golf	14%
špatný stav silnic	13%
špatné dopravní spojení	9%
chování některých lidí	6%
velký počet turistů	6%
komercializace	3%
necitlivé stavby	3%
celkový součet	100%

Když byla položena tato otázka návštěvníkům Cunkova, velké množství nedokázalo odpovědět. Hned po nich následovala skupina osob, které prohlásili, že se jim zde všechno líbí. Dvě stejně velké skupiny vidí problém v přítomnosti golfového hřiště, které se jim nelíbí, a ve špatném stavu silnic.

Tabulka rozdělení podle pohlaví vypadá takto:

tabulka 19 Cunkov podle pohlaví

nelíbí se mi	muži	ženy
nedokáží si vybavit	32%	31%
nic	21%	6%
špatný stav silnic	21%	6%
golf	11%	19%
špatné dopravní spojení	5%	13%
komerzializace	5%	0%
necitlivé stavby	5%	0%
chování některých lidí	0%	13%
velký počet turistů	0%	13%
celkový součet	100%	100%

Hlavní věcí, která se nelíbí mužům, je špatný stav silnic. U žen je to především přítomnost golfového hřiště.

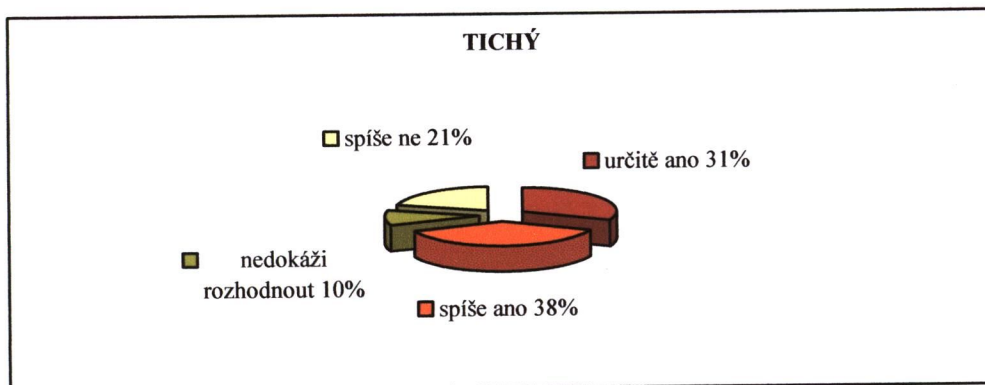
U věkových skupin jsou výsledky následující:

- Mladým lidem do 15 let vadí nejvíce špatný stav silnic.
- Lidem ve věku 16-25 let se také nejvíce nelíbí špatný stav silnic, golfové hřiště a chování některých lidí.
- Lidem ve věku 26-35 let se nelíbí špatné dopravní spojení. To je do této oblasti nedostatečné a pokud návštěvníci nevlastní auto, jen obtížně se sem dostávají.
- Lidem ve věku 36-50 let nejvíce vadí golfové hřiště a necitlivě stavěné budovy v této oblasti.
- Kategorie osob ve věku 51-60 let zde nebyla zastoupena.
- Lidem starším 61 let se nelíbí přítomnost golfového hřiště.

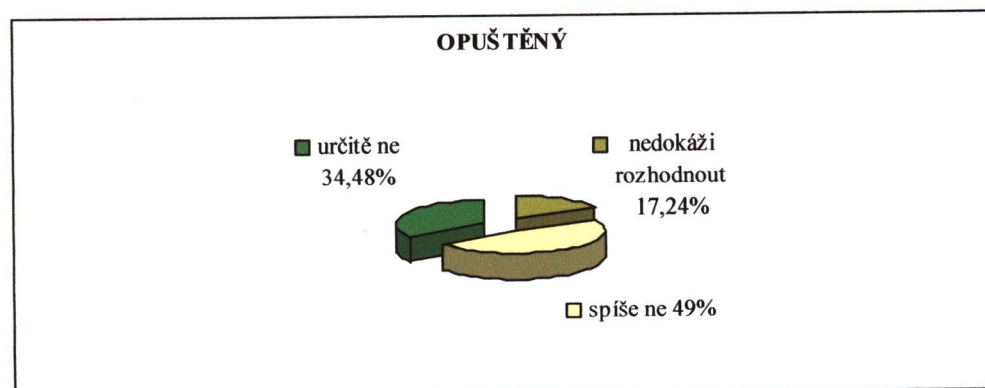
Nejzarážející je v této oblasti fakt, že se lidem nelíbí přítomnost golfového hřiště. Může to být způsobeno tím, že mezi dotazovanými nebyl pravděpodobně žádný hráč golfu a všichni byli spíše příznivci koní, kterým se zvětšující se golfové hřiště nelíbí.

7.3.2.4 "Spojil/a byste místa, která jste zde navštívil/a s následujícími pocity a charakteristikami?"

graf 23 Tichý

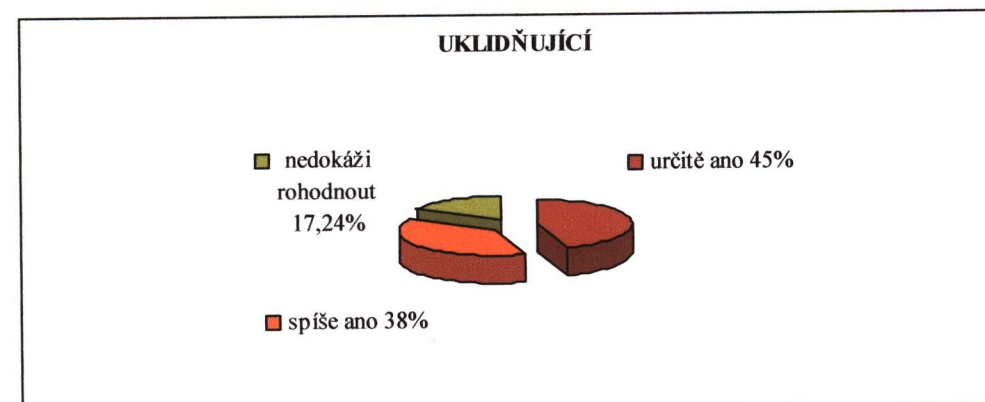

graf 24 Opuštěný

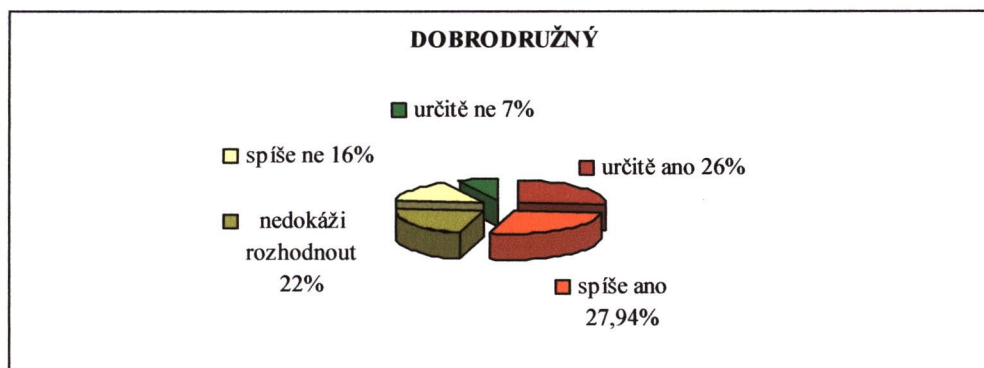

Při porovnání těchto dvou grafů můžeme konstatovat, že zdejší krajina se zdá více jak polovině dotazovaných určitě, nebo spíše tichá. Neznamená to však, že na ně působí opuštěně.

graf 25 Uklidňující

graf 26 Dobrodružný

Přes 80% dotazovaných uvedlo, že na ně krajina působí uklidňujícím dojmem. Nikdo neuvedl, že určitě ne. Přesto si ji přes 50% tázaných spojilo se slovem „dobrodružný“. Protože se na první pohled může zdát, že si tyto dvě slova protirečí, zaměřím se nyní na názory na tyto pojmy na různých lokalitách.

uklidňující

dobrodružný

tabulka 20 Uklidňující-Jistebnice

určitě ano	spíše ano	nedokáži rozhodnout
50%	39%	11%

tabulka 21 Dobrodružný-Jistebnice

určitě ano	spíše ano	nedokáži rozhodnout	spíše ne	určitě ne
21%	36%	21%	18%	4%

tabulka 22 Uklidňující-Borotín

určitě ano	spíše ano	nedokáži rozhodnout
25%	62%	13%

tabulka 23 Dobrodružný-Borotín

spíše ano	nedokáži rozhodnout	spíše ne	určitě ne
25%	37%	25%	13%

tabulka 24 Uklidňující-Cunkov

určitě ano	spíše ano	nedokáži rozhodnout
76%	21%	3%

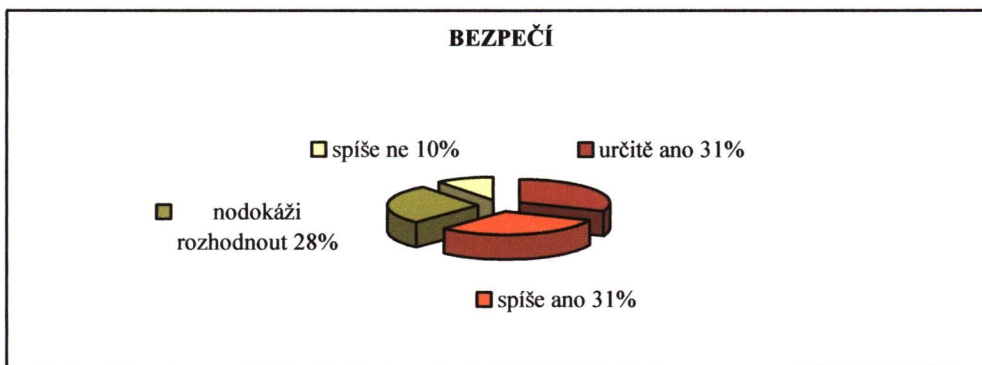
tabulka 25 Dobrodružný-Cunkov

určitě ano	spíše ano	nedokáži rozhodnout	spíše ne	určitě ne
38%	23%	21%	12%	6%

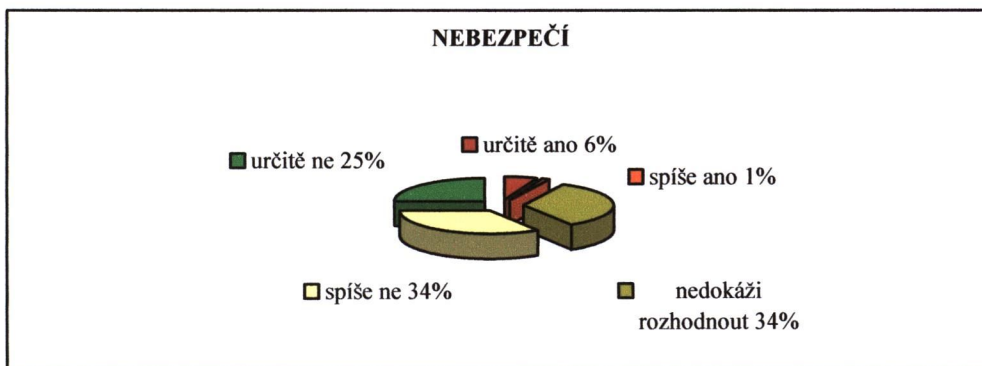
Následující tabulky dokládají, že pojmy „uklidňující“ a „dobrodružný“ byly opravdu použity při popisu té samé lokality. Co z nich dále vyplývá? Nejvíce uklidňující se krajina

zdá být v oblasti Čertova břemene. Dokazuje to kladná odpověď 98% dotazovaných. V této lokalitě zároveň nejvíce dotazovaných odpovědělo, že na ně působí určité dobrodružně. Tyto výsledky by mohly znamenat, že v této oblasti je krajina nejrozmanitější.

graf 27 Bezpečí

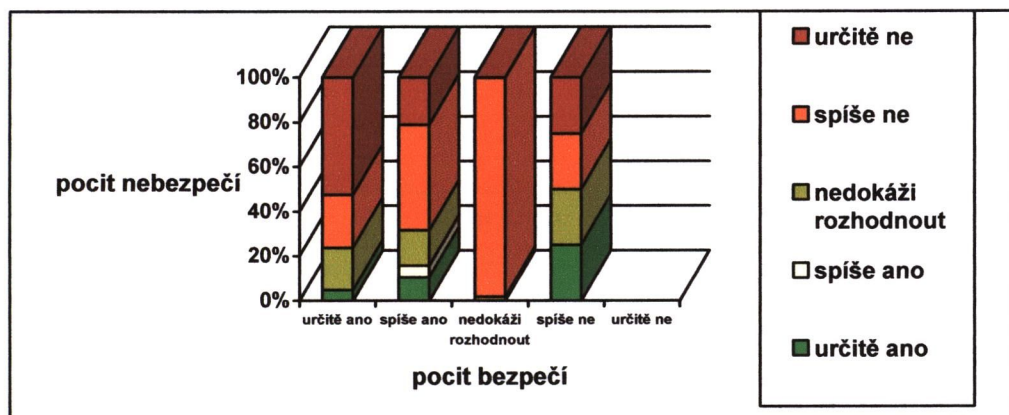
graf 28 Nebezpečí

Na první pohled se zdá, že oba grafy vyšly naopak. Pro upřesnění údajů jsem vytvořila tabulku, která znázorňuje současně obě odpovědi.

graf 29 Bezpečí/nebezpečí

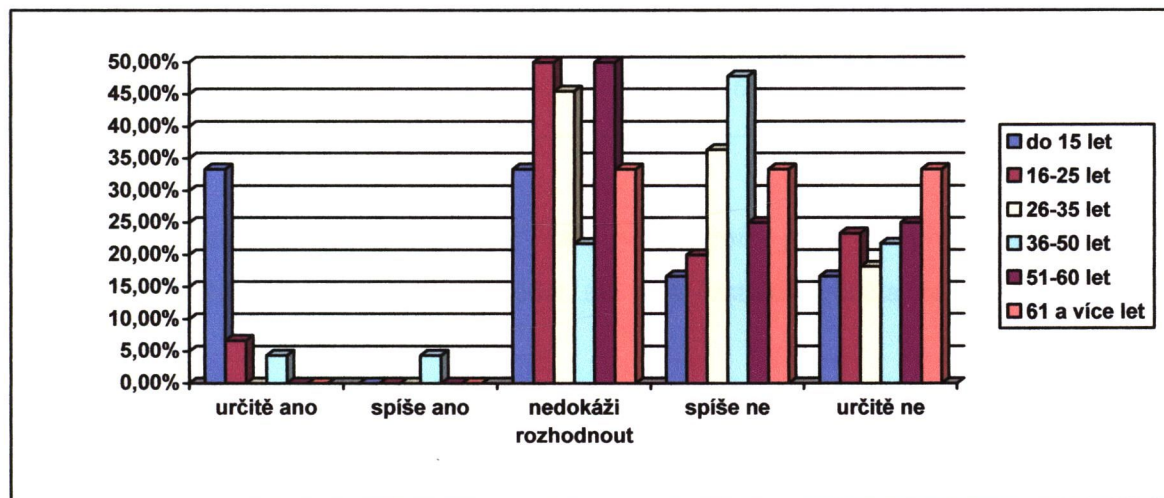

Nyní můžeme konstatovat, že:

- polovina lidí, kteří uvedli, že se cítí bezpečně, uvedla také, že necítí pocit nebezpečí
- lidé, kteří nedokázali na pocit bezpečí odpovědět, věděli, že spíše necítí pocit nebezpečí

Protože z grafu můžeme vidět, že u některých jedinců vyvolává tato krajina pocit nebezpečí, v následujícím grafu je znázorněno rozdělení této skupiny podle věku.

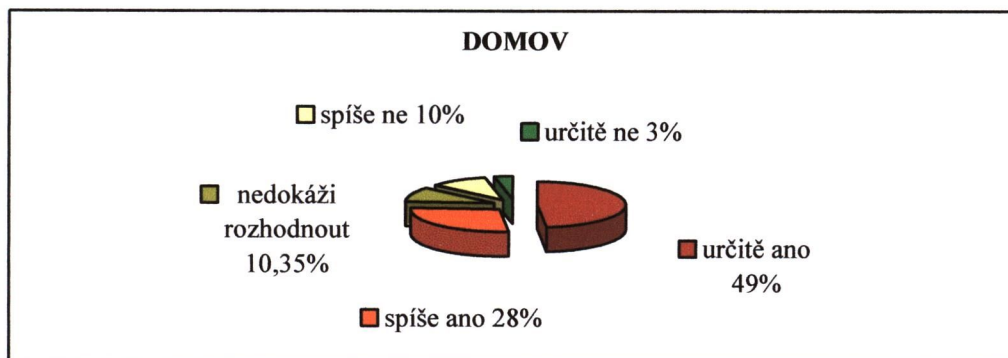
graf 30 Nebezpečí podle věkových skupin

Pocit nebezpečí zde pociťuje nejvíce věková skupina do 15 let a naopak nejméně ho pociťují lidé starší 61 let. Otázkou zůstává, co si každý jedinec pod slovem

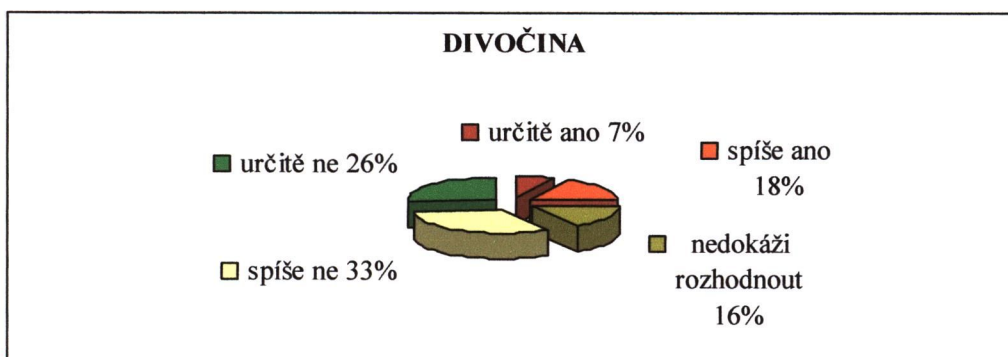
„nebezpečí“ vybaví. U někoho to může být nepříjemný strach, u jiného vzrušující adrenalinový zážitek.

graf 31 Domov

S pocitem „domov“ se ztotožňuje přes 75% dotazovaných osob. Pouze 14% odpovědělo, že se toto slovo neváže ke krajině této oblasti.

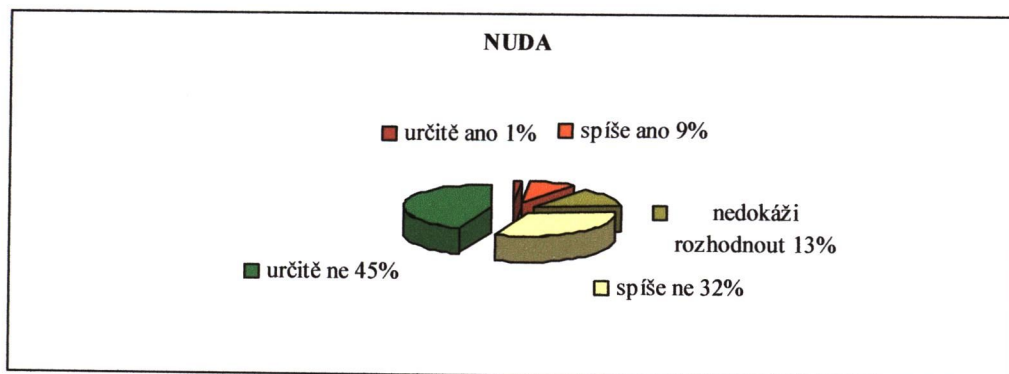
graf 32 Divočina

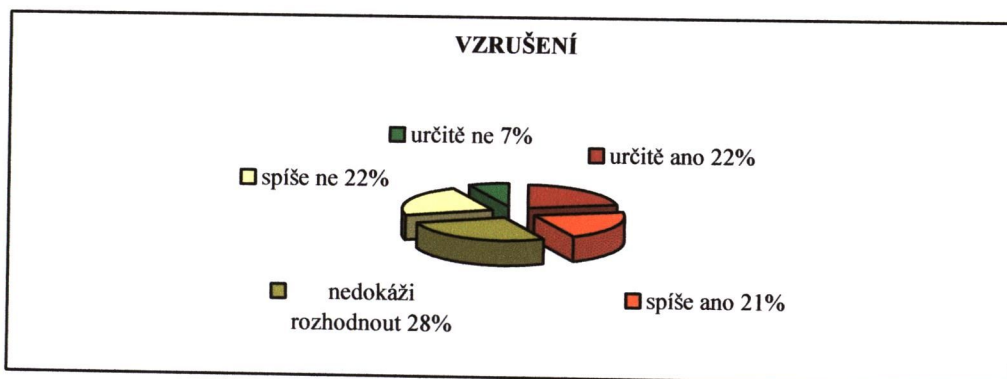
Názory na tento pocit nejsou již tak vyhraněné jako u předchozího slova.

17% dotazovaných není schopno odpovědět, ale větší část odpověděla, že ne.

graf 33 Nuda

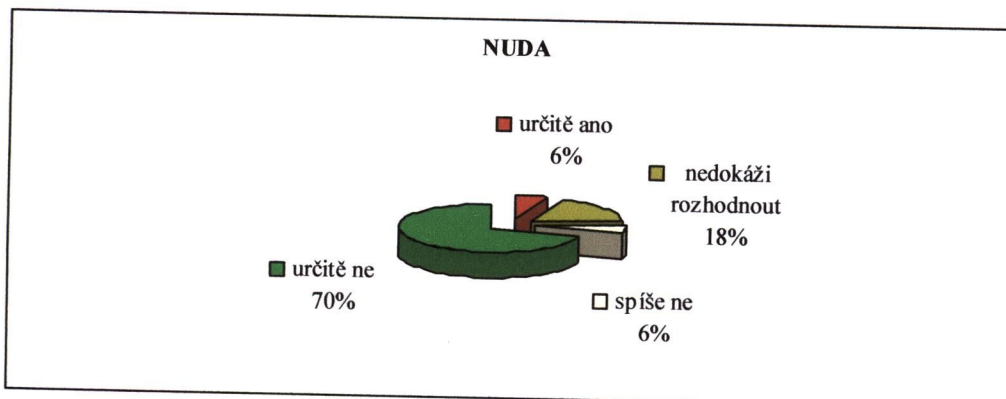

graf 34 Vzrušení

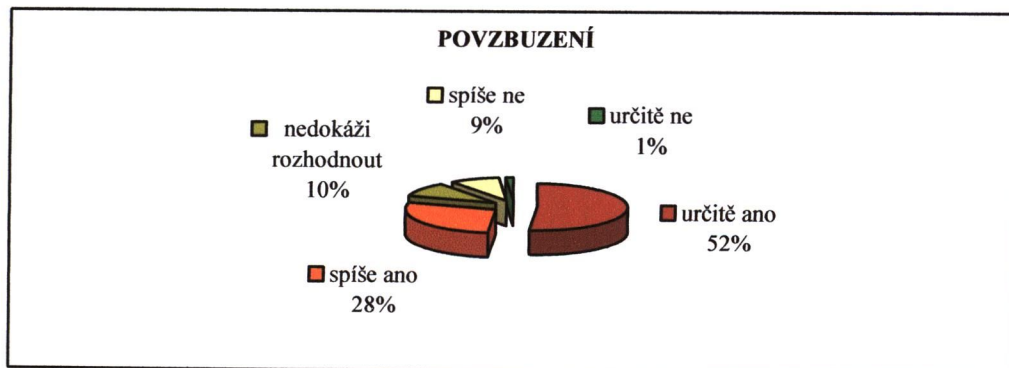
Z prvního grafu je patrné, že více jak 76% dotazovaných je přesvědčeno, že zde nepocítují nudu. Na druhém grafu můžeme vidět, že velké množství osob to nedokáže rozhodnout. Pro ověření následuje další graf, který charakterizuje názor na slovo „nuda“ a to dotazovaných, kteří odpověděli, že slovo „vzrušení“ se dá určitě použít ve spojení s touto oblastí.

graf 35 Nuda

Tito lidé v 76% případech odpověděli, že „nuda“ není výstižným pocitem této oblasti.

graf 36 Povzbuzení

Téměř 80% dotazovaných souhlasí s tím, že tuto oblast vystihuje slovo „povzbuzení“.

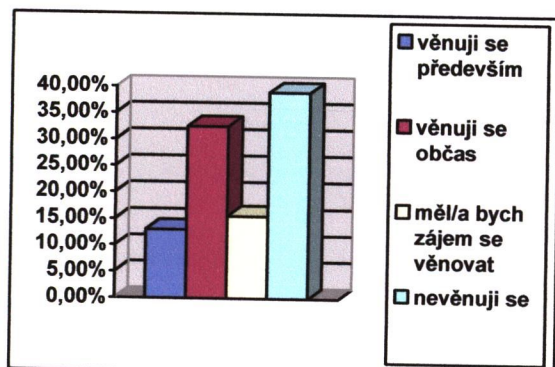
Nyní následuje tabulka shrnující nejvyšší procentní zastoupení u každého dotazu.

tabulka 26 Shrnutí výsledků u pocitů

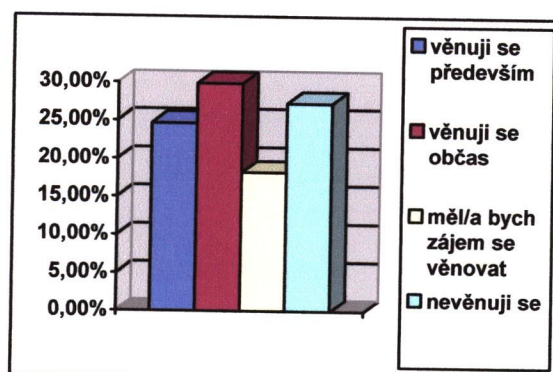
URČITĚ ANO	SPÍŠE ANO	NEDOKÁŽI ROZHODNOUT	SPÍŠE NE	URČITĚ NE
UKLIDŇUJÍCÍ	TICHÝ	VZRUŠENÍ	OPUŠTĚNÝ	NUDA
BEZPEČÍ	BEZPEČÍ	NEBEZPEČÍ	NEBEZPEČÍ	
DOMOV	DOBRODRUŽNÝ		DIVOČINA	
POVZBUZENÍ				

7.3.2.5 „ Jakým aktivitám se zde věnujete/chtěli byste se věnovat?“

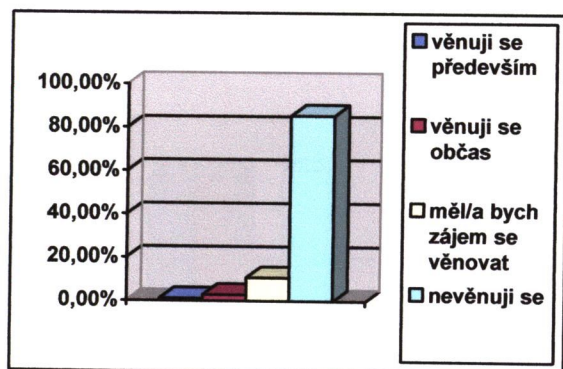
graf 37 Opalování

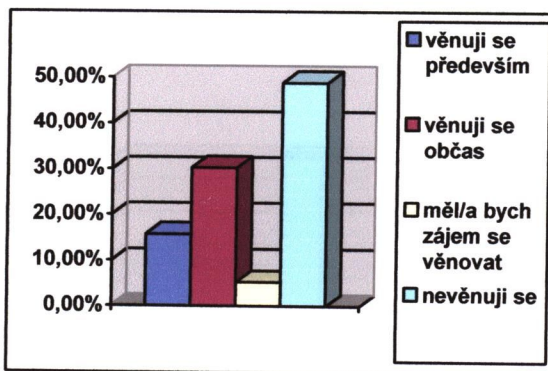
graf 38 Koupání

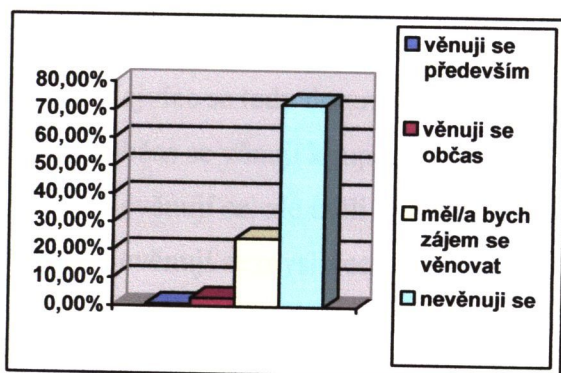
graf 39 Myslivecký lov

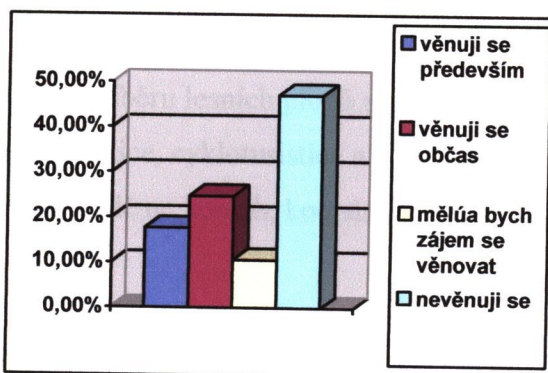
graf 40 Pěší turistika

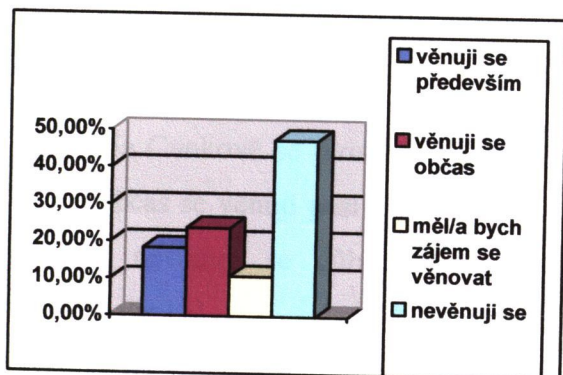
graf 41 Golf

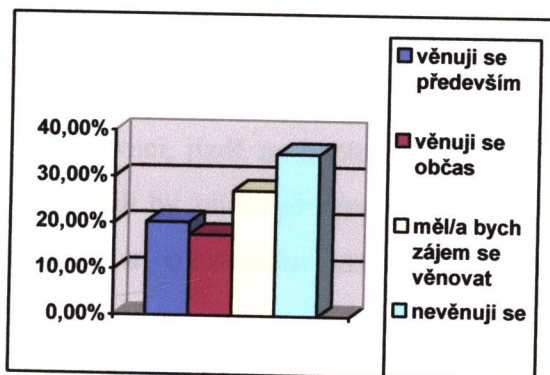
graf 42 Cykloturistika

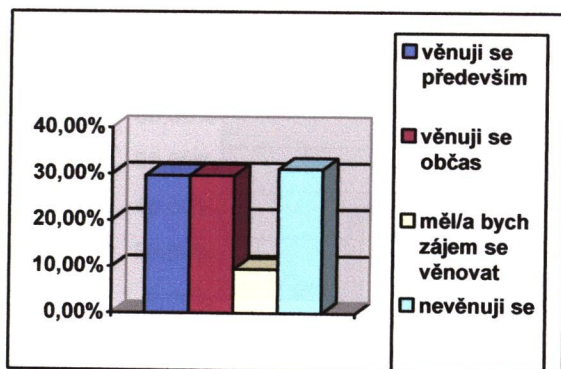
graf 43 Relaxace, odpočinek

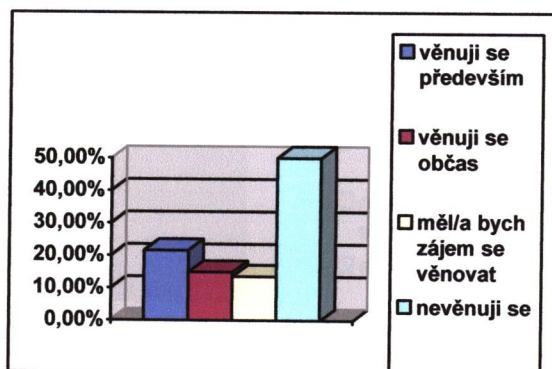
graf 44 Jízda na koních

graf 45 Houbaření a sběr lesních plodů

graf 46 Volejbal, nohejbal, stolní tenis, tenis...

V každém grafu má nejvíce procent odpověď „nevěnuji se“. Je to způsobeno tím, že do této varianty je zahrnuto i nezodpovězení otázky.

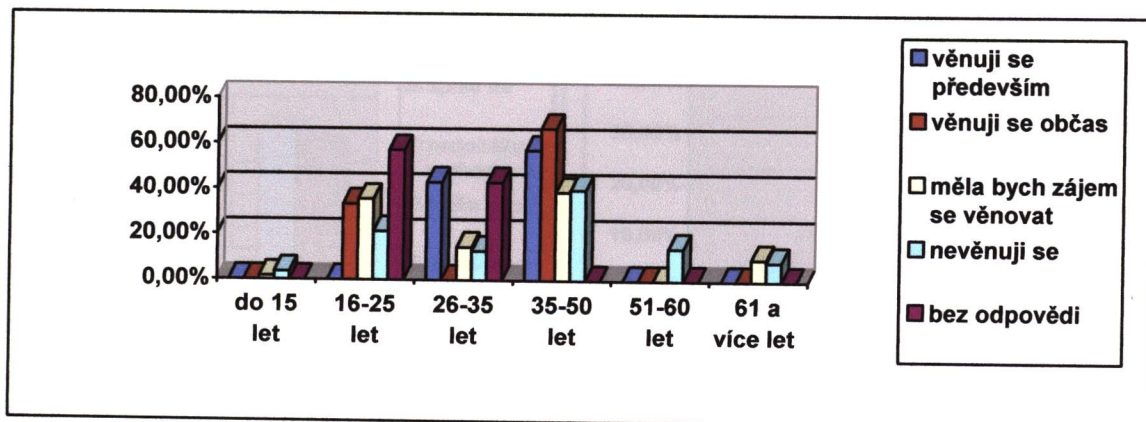
- Nejvíce se tedy dotazovaní věnují houbaření, sběru lesních plodů a koupání.
- Občas se věnují koupání, opalování, pěší turistice, cykloturistice a houbaření.
- Nevěnují se, ale měli by zájem se věnovat, jízdě na koních, koupání a golfu.
- Nevěnují se mysliveckému lovu a golfu.

Po posouzení podle míst dotazování jsou výsledky následující:

- V Jistebnici se turisté věnují především cykloturistice, pěší turistice a relaxaci, občas se věnují opalování, měli by zájem se věnovat nejvíce golfu a jízdě na koních a nevěnují se vůbec mysliveckému lovu.
- Na Cunkově se turisté věnují především relaxaci, jízdě na koních a pěší turistice, občas se věnují pěší turistice a houbaření, měli by zájem se věnovat nejvíce golfu a nevěnují se vůbec mysliveckému lovu a sportovním aktivitám (volejbal, nohejbal..).
- V Borotíně se turisté věnují především sportovním aktivitám (volejbal, nohejbal..), občas se věnují cykloturistice a relaxaci, měli by zájem se věnovat nejvíce koupání a opalování a nevěnují se vůbec mysliveckému lovu, golfu a pěší turistice.

Nyní se zaměříme na aktivitu, která se nejvíce vyskytovala v rámci odpovědi „chtěl/a bych se věnovat“, a tou je golf. V následujícím grafu je vyjádřen zájem o golf podle věkových skupin.

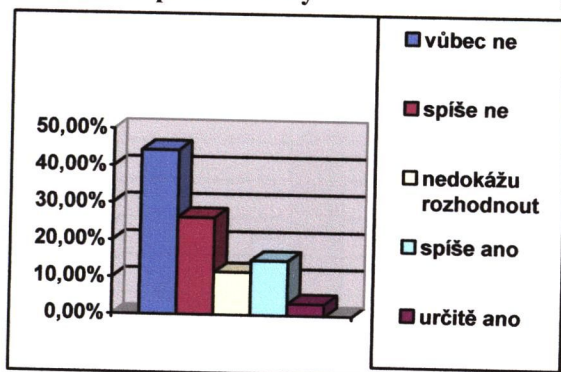
graf 47 Golf podle věkových skupin

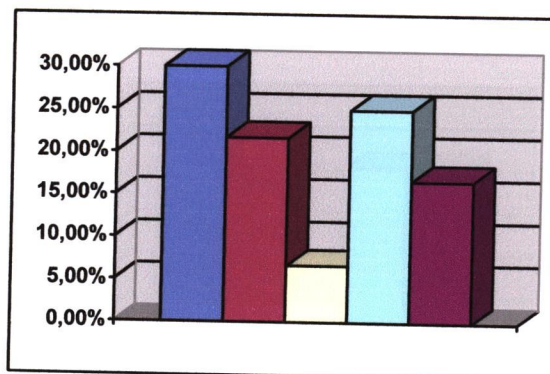
Podle grafu můžeme tedy vidět, že nejvíce golf zajímá věkovou skupinu 35-50 let. V této skupině je nejvíce osob, které se golfu věnují, nebo by se chtěli věnovat.

7.3.2.6 „Jaký význam pro návštěvu těchto míst pro Vás mají následující hlediska?“

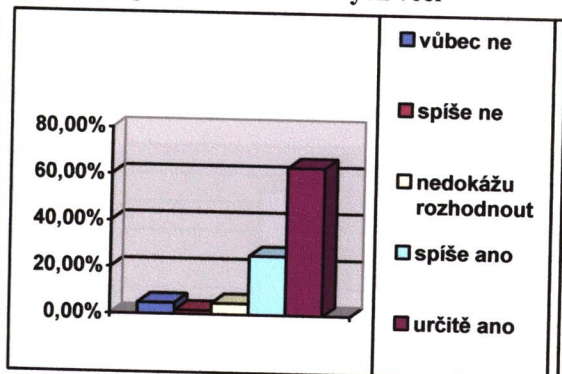
graf 48 Zažít pocit divočiny

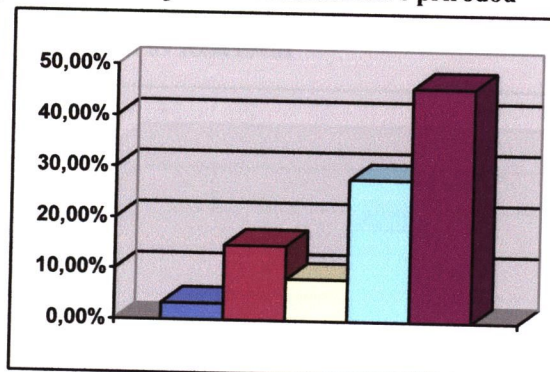
graf 49 Táboření

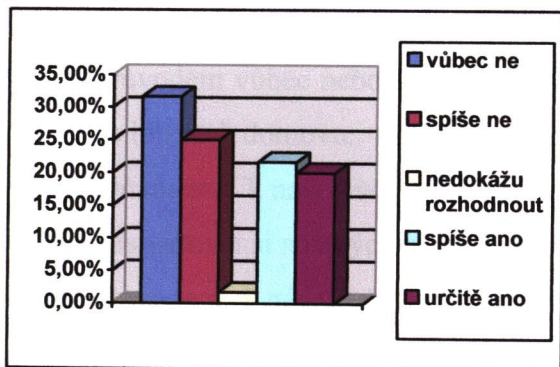
graf 50 Odpočinout si od běžných věcí

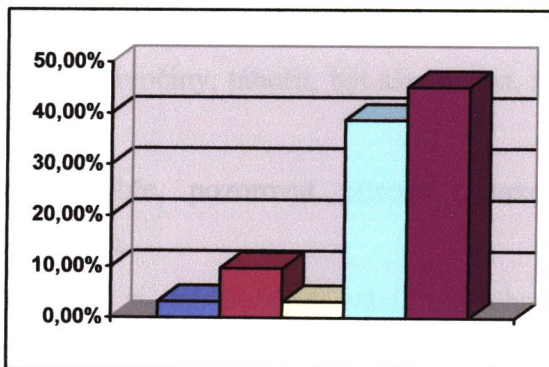
graf 51 Užít si pocitu sounáležitosti s přírodou

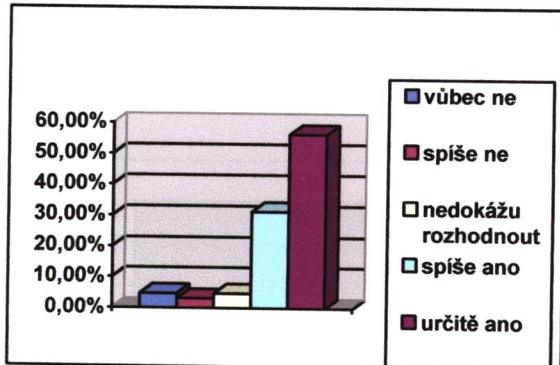
graf 52 Být sám

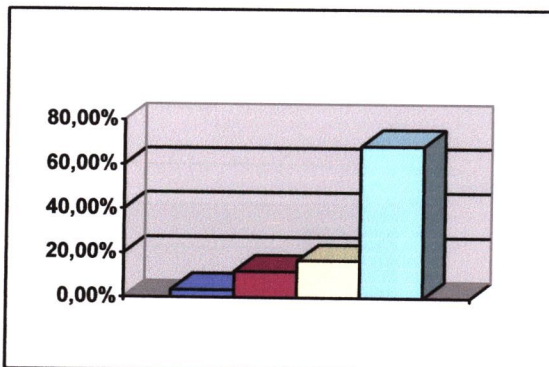
graf 53 Pozorovat přírodu

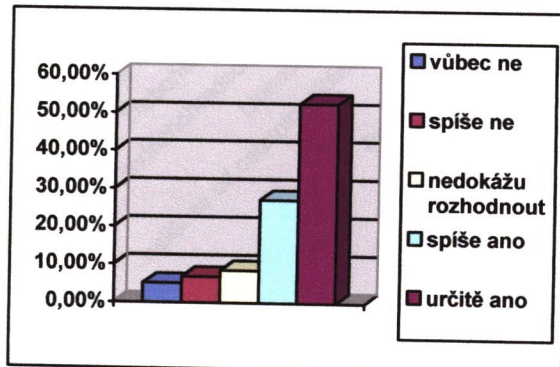
graf 54 Nadýchat se čerstvého vzduchu

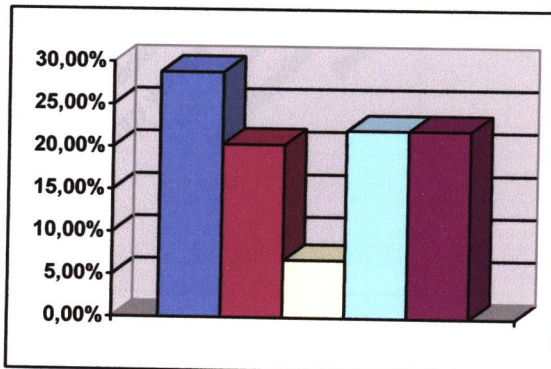
graf 55 Mít se dobře

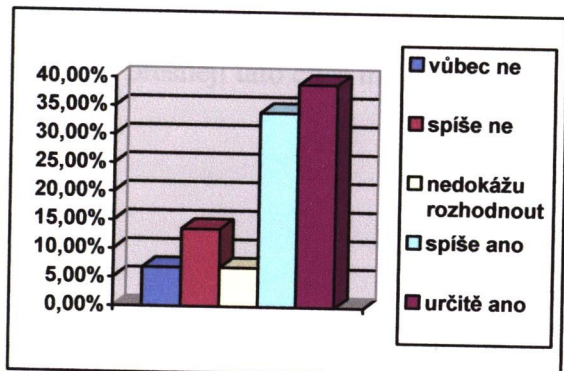
graf 56 Poznat krajinu

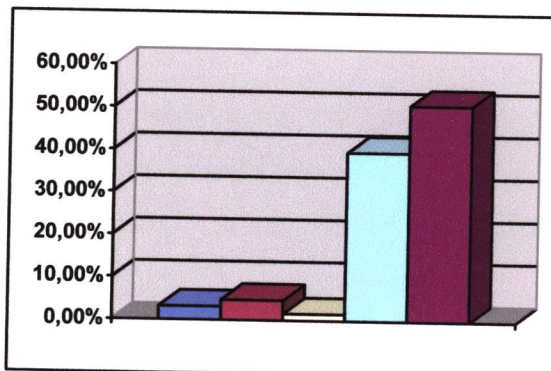
graf 57 Je to blízko k domovu, snadno se sem dostanu

graf 58 Zasportovat si

graf 59 Relaxovat

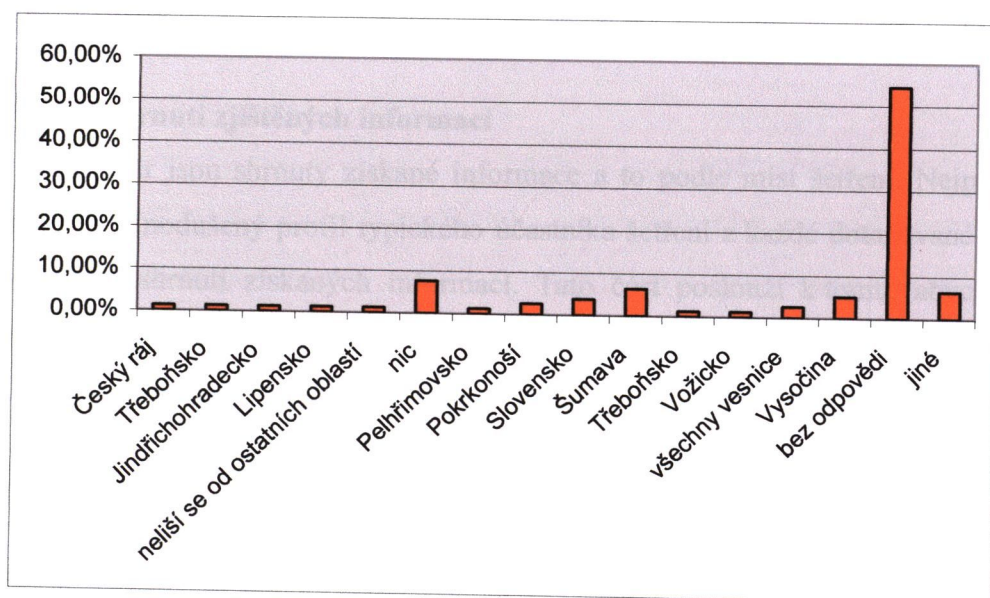

Shrnutí:

- Důvodem vůbec nebo spíše není zažít pocit divočiny, tábořit, být sám a fakt, že je to blízko k domovu.
- Důvodem k návštěvě spíše je mít se dobře, pozorovat přírodu, relaxovat, zasportovat si a nadýchat se čerstvého vzduchu.
- Důvodem k návštěvě určitě je odpočinout si od běžných věcí, nadýchat se čerstvého vzduchu, užít si pocitu sounáležitosti s přírodou a pozorovat přírodu.

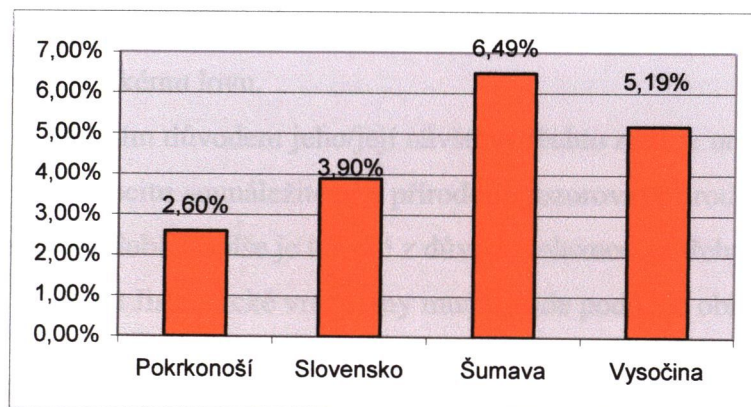
7.3.2.7 „Která místa jsou podobná této oblasti?“

graf 60 Která místa jsou podobná této oblasti

Oblast Jistebnické vrchoviny není zásadně podobná jiné oblasti České republiky. Pro více jak 50% dotazovaných bylo problémem nalézt odpověď. Nejvyšší počet odpovědí, i když velmi nízký, byl pro Šumavu, Slovensko, Podkrkonoší a Vysočinu. V grafu 61 můžeme porovnat přesněji tato čtyři místa.

graf 61 Srovnání čtyř nejčastěji jmenovaných míst

Ještě je nutné dodat, že souvislost mezi místem bydliště a jmenovaným místem se neprokázala.

7.3.3 Shrnutí zjištěných informací

Na závěr jsou shrnuty získané informace a to podle míst šetření. Nejprve je nastíněn velice zjednodušený profil typického účastníka šetření z každé dotazované lokality a poté následuje shrnutí získaných informací. Tato část poslouží k tomu, abychom si udělali ucelený přehled o všech třech lokalitách a mohli navrhnout opatření optimalizující využití území pro cestovní ruch.

7.3.3.1 Jistebnice

Profil „průměrného“ respondenta je následující: muž či žena ve věku 36-50 let, jedná se o jeho/její opakovanou návštěvu a jde spíše o výlet než dovolenou. Nejčastěji je zde s přáteli nebo s rodinou.

Pod pojmem „Jistebnická vrchovina“ si vybaví krásnou přírodu.

Líbí se mu/jí zde příroda.

Nelíbí se mu/jí zarostlé rybníky a zápach čističky v obci.

Oblast Jistebnické vrchoviny je podle něho/ní určitě uklidňující, cítí zde pocit domova, bezpečí a povzbuzení. Spíše je oblast tichá, ale také by ji spojil s pocitem dobrodružství. Nedokáže posoudit, zda lze tuto oblast spojit se slovem vzrušení. Spíše mu/jí nepřijde nebezpečná a opuštěná a spojená se slovy nuda a divočina.

Věnuje se zde především cykloturistice, pěší turistice a relaxaci, občas se věnuje opalování. Měl/a by zájem se věnovat nejvíce golfu a jízdě na koních a nevěnuje se vůbec mysliveckému lovu.

Hlavním důvodem jeho/její návštěvy těchto míst je určitě odpočinout si, poznat krajinu, užít si pocitu sounáležitosti s přírodou, pozorovat přírodu, nadýchat se čerstvého vzduchu a mít se dobře. Spíše je to také z důvodu relaxace, potřeby být sám, zasportovat si a tábořit.

Oblast Jistebnické vrchoviny mu/jí přijde podobná oblasti Vysočiny a Šumavy.

7.3.3.2 Borotín

Profil „průměrného“ respondenta je následující: žena ve věku 16-25 let, jde o její opakovanou návštěvu, je zde na dovolené s přáteli.

Pod pojmem „Jistebnická vrchovina“ si vybaví kopce.

Nemá vyhraněný názor na to, co se jí zde líbí.

Nelíbí se jí špatné možnosti koupání.

Oblast Jistebnické vrchoviny je podle ní spíše uklidňující, tichá a povzbuzující. Nedokáže se rozhodnout, zda je spojena s pocity bezpečí, nebezpečí a dobrodružství. Spíše je nudná a spojená se slovem domov. A určitě ji nevystihuje slovo divočina.

Věnuje se především sportovním aktivitám (volejbal, nohejbal..), občas se věnuje cykloturistice a relaxaci, měla by zájem se věnovat nejvíce koupání a opalování a nevěnuje se vůbec mysliveckému lovu, golfu a pěší turistice.

Hlavním důvodem její návštěvy je odpočinout si od běžných věcí, mít se dobře a zasportovat si. Důvodem je také spíše užít si pocitu sounáležitosti s přírodou, pozorovat přírodu, nadýchat se čerstvého vzduchu, poznat krajinu, relaxovat, ale také to, že je to blízko k domovu.

Oblast Jistebnické vrchoviny jí připomíná všechny stejně velké vesnice a obce České republiky.

7.3.3.3 Cunkov

Profil „průměrného“ respondenta je následující: muž nebo žena ve věku 16-25 let, jde o jeho/její opakovanou návštěvu a je zde na výletě s přáteli.

Pod pojmem „Jistebnická vrchovina“ si vybaví krásnou přírodu a kopce.

Líbí se mu/jí zde příroda.

Nedokáže odpovědět na otázku, co se mu/jí zde nelíbí.

Oblast Jistebnické vrchoviny je podle něho/ní určitě uklidňující, tichá, cítí zde pocit domova, bezpečí a povzbuzení, ale také vzrušení a dobrodružství. Spíše je oblast opuštěná. Nedokáže posoudit, zda lze tuto oblast spojit se slovem nebezpečí. Spíše mu / jí nepřijde spojená se slovem divočina a určitě nemá nic společného se slovem nuda.

Věnuje se především relaxaci, jízdě na koních a pěší turistice, občas se věnuje houbaření, měl/a by zájem se věnovat nejvíce golfu a nevěnuje se vůbec mysliveckému lovu a sportovním aktivitám (volejbal, nohejbal..).

Hlavním důvodem jeho/její návštěvy je odpočinout si od běžných věcí, poznat krajinu, užít si pocitu sounáležitosti s přírodou, pozorovat přírodu, nadýchat se čerstvého vzduchu, mít se dobře, zasportovat si, ale také relaxovat.

Oblast Jistebnické vrchoviny mu/jí nepřijde podobná s ničím.

8 Hodnocení

V první části této kapitoly jsou shrnuty získané informace do přehledné tabulky silných, slabých stránek, příležitostí a ohrožení. Druhá část již popisuje navržená opatření, která by měla pomoci stimulovat rozvoj cestovního ruchu v oblasti přírodního parku Jistebnická vrchovina.

8.1 Analýza

Poznatky získané z provedeného dotazníkového šetření lze shrnout do komplexu, který představují čtyři klíčové body; silné a slabé stránky, příležitosti a ohrožení. Silné a slabé stránky se vztahují k vnitřním podmínkám. Příležitosti a ohrožení vyplývají z vnějšího prostředí.

8.1.1 Silné stránky

- krásná příroda
- klid
- čisté ovzduší
- zachovalá krajina
- výhodná geografická poloha
- tradiční historické památky-kapličky, kříže
- krajina vhodná pro sportovní aktivity
- návaznost na město Tábor
- vyvolávající pocit domova
- vysoká sportovní aktivita obyvatel Jistebnice
- spolupráce obcí

8.1.2 Slabé stránky

- špatná dopravní dostupnost
- špatný stav komunikací
- absence možnosti letního koupání v Borotíně a na Cunkově
- neudržované jistebnické sady
- zarostlé rybníky v Jistebnici
- zápach čističky v Jistebnici

- nevyužitý potenciál krajiny celého regionu (kromě oblasti Cunkova)
- málo ubytovacích kapacit (kromě oblasti Cunkova)
- malé množství produktů cestovního ruchu
- nedostatečná propagace
- oblast známá pouze lokálně
- nedostatečná informovanost v oblasti

8.1.3 Příležitosti

- příroda
- historie
- obnovený zájem o domácí turistiku
- rozvoj cykloturistiky, napojení na Greenways Praha-Vídeň
- velké možnosti propagace-internet, tisk
- vybudování infocenter
- čerpání prostředků z fondů Evropské unie
- dostatek stravovacích zařízení
- konání sportovních akcí regionálního významu
- ožívování a zachovávání tradic
- rozvoj kulturních a sportovních aktivit

8.1.4 Ohrožení

- nedostatek financí na údržbu přírodních atraktivit a cyklostezek
- neochota zapojení místních obyvatel
- neochota spolupráce organizací

8.2 Návrh opatření

Cílem této práce bylo zjistit současný a potenciální význam tohoto regionu pro cestovní ruch a vypracovat návrh opatření optimalizující využití území pro cestovní ruch.

Hypotéza uvedená na začátku práce se potvrdila: potenciál přírodního parku Jistebnická vrchovina není v současnosti plně využíván v oblasti cestovního ruchu.

Je tedy nezbytné navrhnout opatření, která by se pokusila tento stav alespoň částečně změnit. Hlavním cílem všech návrhů je zatraktivnit lokalitu pro návštěvníky a prezentovat region jako celek a to nejen místního významu.

Navrhovaná opatření jsou vázána spíše k letním měsícům, během kterých probíhalo dotazníkové šetření a z něhož navrhovaná opatření tedy vychází.

8.2.1 Oblast Jistebnice a její zázemí

Z výsledků šetření v Jistebnici vyplývá, že hlavní prioritou pro rozvoj cestovního ruchu je zde příroda. Aktéři cestovního ruchu vnímají tuto oblast jako uklidňující, bezpečnou a navozující u nich pocit domova. A především ji mají spojenou s krásnou přírodou. Avšak o tento potenciál není v obci zatím dostatečně pečováno.

➤ Úprava jistebnických sadů

Místní sady, prezentující hlavní přírodní atraktivitu, nejsou příliš udržovány. Slouží nejčastěji jako místo pro procházky maminek s dětmi a současně pro venčení psů. Bylo by tedy vhodné umístit zde odpadkové koše a současně sáčky pro sběr extramentů a pokusit se naučit návštěvníky, aby po svých psech uklízeli. Velkým problémem je to během zimy, kdy sady vedou značené běžecké tratě.

➤ Návrh úpravy koupaliště Smolík

Dalším potenciálem Jistebnice jsou vodní plochy a jejich využití pro letní koupání. Řešením by bylo upravení v současnosti málo využívaného koupaliště Smolík: opravení lávky, schodů a skluzavky, vysázení jehličnanů a kvetoucích keřů, umístění laviček, odpadkových košů a vybudování dětského hřiště s dřevěnými prolézačkami. Problémem je fakt, že koupaliště nepatří obci, ale soukromému majiteli. Hlavním předpokladem by tedy byla chuť majitele zvelebit toto okolí. Obec by přispěla ze svého rozpočtu a část financí by bylo možné čerpat z některého z fondů. Díky přispění by měla obec a zároveň

další subjekty, které by se zapojily do financování, možnost koupaliště využívat na konání různých akcí např. slavností, poutí, dětského dne, různých soutěží, v létě např. venkovních zábav.

➤ **Spolupráce golfového hřiště a farmy /Y**

Podle výsledků šetření v Jistebnici by zde turisté měli zájem se věnovat golfu a jízdě na koních. Jistě by tedy pro ně byla zajímavá slevová karta na provozování těchto dvou aktivit současně. Řešením by bylo vytvořit týdenní slevový poukaz. Lidé by pak měli možnost po dobu svého pobytu pravidelně navštěvovat tato dvě místa.

➤ **Rozsáhlejší informovanost o historických pamětihodnostech**

V obci a jejím okolí se nachází několik historických budov (kostel sv. Michaela, Pamětní síň Richarda Laudy, kostel Máří Magdalény), či zajímavých míst (židovský hřbitov), o kterých by měli být turisté více informováni.

Na náměstí by mohla být umístěna vedle turistické tabule další, informující o možnosti návštěvy těchto míst. Současně by zde byla uvedena otvírací doba či kontakt na osobu umožňující prohlídku těchto památek.

Významnou památkou obce je Jistebnický kancionál, nalezený na místní faře. Na informační tabuli by byla popsána jeho historie a informace o možnosti prohlídky jeho kopie v Pamětní síni Richarda Laudy.

8.2.2 Oblast Borotína a jeho zázemí

Dotazníkové šetření v obci Borotín prokázalo, že příroda není hlavní předností této lokality. Respondentům nepřišla oblast ničím výjimečná a také je ničím zásadním nezaujala. Oblast je typicky venkovská, tedy nabízející podmínky pro odpočinkovou dovolenou.

➤ **Prezentace oblasti: „Relaxace na venkově“**

Dovolená v těchto místech je určena pro osoby, které si chtějí odpočinout od ruchu města a relaxovat na venkově. Tak by také měla být tato oblast prezentována. Je to ideální místo pro klidnou a odpočinkovou dovolenou. Hlavní náplní pobytu by zde byly kromě relaxace především sportovní aktivity a cykloturistika. Pro tyto činnosti jsou zde

nejideálnější podmínky. Sportovní hala, umístěná přímo v obci, nabízí dostatečné venkovní i vnitřní sportovní vybavení pro stolní tenis, karate, tenis, lukostřelbu, aerobik aj.

Hlavním předpokladem úspěchu tohoto projektu je zajištění a udržení vysoké kvality poskytovaných služeb zákazníkům.

➤ **Problém s letním koupáním**

Aktéři cestovního ruchu by v oblasti Borotína měli zájem se věnovat především koupání a opalování. Pro koupání zde však nejsou ideální podmínky. Řešením by bylo upravení přístupu k Starozámeckému rybníku, který by mohl být využíván pro koupání.

➤ **Historické trhy na zřícenině Starého zámku**

Největší atraktivita obce Borotín, zřícenina Starého zámku, by mohla sloužit jako dějiště každoročních slavností spojených např. s lidovými trhy, vytvořením provizorní krčmy, večerní tancovačkou a možností přespání pod širákem.

Cestovní ruch je v oblasti Borotínska zastoupen velice sporadicky a opatření pro jeho rozvoj budou muset být v budoucnu rozsáhlejší než v ostatních dvou lokalitách.

8.2.3 Oblast Cunkova a jeho zázemí

V oblasti Cunkova je hlavní předností příroda. Oblast působí na aktéry cestovního ruchu jako uklidňující, tichá a navozující pocit domova. Velkým pozitivem je fakt, že účastníci šetření nenalezli věc, která by se jim zde nelíbila a dále jim zkoumaná oblast přišla jedinečná a nedá se podle nich srovnávat s jinými lokalitami, které v minulosti navštívili. Podle výsledků šetření má tato oblast největší potenciál přírodních atraktivit, které jsou také zároveň nejvíce a nejúspěšněji využívány pro rozvoj cestovního ruchu.

➤ **Golfové hřiště**

Dotazovaní z oblasti Cunkova uvedli, že mají největší zájem se věnovat golfu. Golf je stále brán jako výsada majetnějších občanů a tudíž návštěvníci oblasti pravděpodobně ani nezkouší se ptát, za jakých podmínek je možné navštívit místní golfové hřiště. Pokud by byl zájem jeho provozovatele o rozvoj cestovního ruchu v oblasti a tím pádem i zvýšení návštěvnosti regionu, bylo by možné vytisknout a distribuovat jednoduché letáky, které by podávaly stručné informace o fungování a možnosti návštěvy golfového hřiště.

➤ Navrhovaný produkt „Den na Čertově břemenu“

Čertovo břemeno je jedna z nejvýznamnějších přírodních atraktivit Jistebnické vrchoviny. Není však dostatečně propagována a tudíž ani navštěvována v rámci cestovního ruchu. Sám skalní útvar není dostatečným lákadlem pro návštěvníky, ale jinak by tomu mohlo být ve spojení s návštěvou golfového hřiště, či vyjížděkou na koni, neboť podle dotazníkového šetření je farma /Y zabývající se chovem koní hlavním produktem cestovního ruchu, který sem láká návštěvníky a dále by se zde turisté chtěli věnovat právě golfu. Možností jak využít těchto poznatků by bylo vytvoření produktu s názvem „Den na Čertově břemenu“. Tento produkt by byl jednodenním výletem se sportovním zaměřením do nejsevernější oblasti Jistebnické vrchoviny. Celý produkt by byl založen na již existující spolupráci v regionu Javorová skála.

Výlet by začínal návštěvou golfového hřiště s krátkým představením tohoto sportu, výukou základních hracích dovedností a jejich tréninkem. Dále by následoval celkem 6 km dlouhý výlet na vrchol Javorové skály s výhledem na Český Merán a sestup k rekreačnímu středisku Monínek. V teplých letních měsících by zde byla možnost koupání ve venkovním bazénu a občerstvení na otevřené terase. Následoval by návrat zpět přes vesnickou památkovou zónu Ounuz s prohlídkou dřevěných historických budov a přes Čertovo břemeno, kde by bylo vytvořeno odpočinkové posezení s lavičkou. Závěrečným bodem programu by byla prohlídka farmy /Y spojená s výukou jízdy na koni a voděním pro začátečníky a hodinovou vyjížděkou pro pokročilé.

Tento produkt by byl nabízen v Tábořském infocentru a u všech jeho poskytovatelů. Zákazník by zaplatil 350 Kč a dostal by poukaz na kterém by byly vypsány zaplacené služby. Cena rodinného poukazu (2 dospělý, 2 děti) by byla cenově zvýhodněna, tedy by stála 1300 Kč. V této ceně by byly zahrnuty výše popsané služby včetně oběda.

8.2.4 Myslivecký lov v oblasti Jistebnické vrchoviny

Turisté v oblasti Jistebnické vrchoviny nemají, podle výsledků šetření, zájem se věnovat mysliveckému lovu. Tato aktivita není u nás ještě příliš rozšířena a její provozování by tedy s velkou pravděpodobností nezvýšilo návštěvnost oblasti. Nemá tedy cenu tuto aktivitu typickou pro venkovské oblasti zahrnovat do plánu rozvoje.

8.2.5 Cyklotrasy na území Jistebnické vrchoviny

Problémem celého přírodního parku je špatný stav cyklotras. Je to dáno tím, že jako cyklotrasy jsou využívány převážně silnice 3.třídy a to bez předchozího upravení. Tento problém se týká především nedostatku financí a řešením by bylo vytvoření projektu na zlepšení stavu cyklotras a pokus o získání některé z dotací státu či Evropské Unie.

8.2.6 Produkt „Přírodní park Jistebnická vrchovina“

Cílem návštěvníků přírodního parku Jistebnická vrchovina je odpočinout si od běžných věcí, poznat krajinu a užít si pocitu sounáležitosti s přírodou. Celá oblast má dostatečný přírodní potenciál pro rozvoj a úspěšné fungování cestovního ruchu. Lokalita je také zajímavá rozdílnou charakteristikou všech výše zkoumaných lokalit.

Hlavním cílem všech organizací a spolků zabývajících se cestovním ruchem na tomto území je snaha o to, aby do cestovního ruchu bylo zapojeno celé území regionu, nejenom pouze nejatraktivnější části. Řešením tohoto problému je prezentace celé oblasti jako jednotného celku, který je atraktivní právě svou rozličností.

Součástí prezentace by byl návrh programu, jak zde strávit svou dovolenou, jejichž součástí by byl cyklistický či pěší výlet, prohlídka historických památek, návštěva golfového hřiště, farmy či čajovny. Dále by zde byly uvedeny všechny kulturní a sportovní akce konající se na území parku, aby měl turista možnost vybrat si dovolenou v termínu konání některé pro něho zajímavé akce, jako například maratón horských kol, Hubertova jízda, pouť, Silvestrovský běh v Jistebnici, ale také akce v nejbližším okolí (pochod Praha-Prčice aj.).

Předpokladem realizace takového projektu by byla nezbytná spolupráce všech obcí na území parku. Oblast by byla prezentována jako ideální místo pro strávení prodlouženého víkendu (nemusí jít nezbytně o týdenní pobyty) s nabídkou atraktivních produktů a kvalitních služeb. Krásná a zachovalá příroda by byla hlavním předpokladem pro relaxaci a odpočinek.

Součástí prezentace oblasti by bylo vytvoření loga Jistebnické vrchoviny, pod kterým by se celá oblast prezentovala.

8.2.7 Informační koutky

V celém přírodním parku chybí informační centrum. Nejbližší se nachází v obci Sedlec-Prčice a v Táboře. Všechny informace jsou tedy v oblasti podávány formou informačních

tabulí, umístěných na náměstí obcí, a formou letáků, které jsou k dispozici v nejbližších informačních centrech a některých podnicích v dané oblasti (restaurace, obchody).

Návrhem na zlepšení této situace je vytvoření informačních koutků v některé z prodejen v každé obci. Přítomnost tohoto „infocentra“ by byla prezentována vždy stejnou tabulí s nápisem „Informační koutek přírodního parku Jistebnická vrchovina“ a jejím symbolem, které by byly umístěny na budově. V tomto koutku by byly k dispozici tištěné informace o všech obcích přírodního parku, zajímavých místech, návrhu stravení dovolené, typech na výlety, dále by se zde nacházely mapy cyklotras a lyžařských stezek.

Koutek by byl samoobslužný a za dražší dokumenty by se platilo do kasičky. Zkušenost by dále ukázala, zda je tento typ infocentru životaschopný v našich podmínkách či ne. O víkendech či svátcích, kdy by byl obchod zavřený, by bylo možné získat tištěné informace z „automatu“ umístěného u informačních tabulí, či v restauraci a ubytovacích zařízeních, která by byly ochotna se do tohoto projektu zapojit.

8.2.8 Navrhovaná naučná stezka „S pověstmi po Jistebnici“

Dalším návrhem, který by využíval přítomného potenciálu a ztraktivňoval oblast pro návštěvníky, je návrh projektu vytvoření tématické naučné stezky.

Hlavními činnostmi, kterým se aktéři cestovního ruchu v oblasti přírodního parku věnují, jsou cykloturistika a pěší turistika, proto je naučná stezka ideální kombinací zohledňující jak zájmy turistů, tak potenciál krajiny.

➤ Tématika naučné stezky

Hlavním tématem navrhované stezky v obci Jistebnice by byla historie a místní lidové pověsti. Ty jsou spojeny především s historickými nebo církevními budovami. Tématika lidových pověstí je spíše pochmurná. Celá stezka by proto sloužila nejen pro vzdělání (historie), ale také pro pobavení. Zvolené téma by způsobovalo její jedinečnost a tím pádem i atraktivitu pro její návštěvníky.

➤ Technické parametry naučné stezky

Stezka by vedla po používaných cestách či cyklotrasách. Byla by vhodná pro pěší a horská kola. Byla by značena značkami a informačními panely na každém zastavení. Na výchozím místě by byla informační tabule znázorňující celou stezku, její typ, náročnost, počet zastávek, stručný popis jednotlivých zastavení a vzdálenosti mezi nimi. Informační

tabule by byly vyrobeny ze dřeva a psány ozdobným písmem, aby získaly nádech historie. K stezce by byl také vydán jednoduchý průvodce s mapou, texty a fotografiemi informačních tabulí. Texty by byly shrnuty také v anglickém a německém jazyce. Průvodce by byl k dispozici v místních obchodech a stravovacích a ubytovacích zařízeních. Navrhovaná stezka by měla 7 zastavení. Úvodní a dvě další by se nacházela přímo v obci, ostatní v jejím okolí. Délka stezky by byla cca 10 km. Cílem stezky je pobavit její návštěvníky a zaujmout historií Jistebnice.

➤ **Návrh realizace a financování**

Naučná stezka by byla vytvořena v obci Jistebnice a jejím nejbližším okolí. Sloužila by jak pro pěší, tak pro cyklisty.

Vzorem pro vybudování této stezky by byla naučná stezka Nadějkovsko popsána v kapitole 6.7.2 Turistické produkty. Podle informací realizátorů naučné stezky Nadějkovsko¹⁰ samotná realizace projektu trvala několik měsíců. Rozpočet na vybudování byl 60 tisíc korun a to především díky vstřícnému zapojení místních obyvatel a jejich pomoci. Částečně se na financování podílela obec Nadějkov, dále zakládající spolek, ale především byly peníze čerpány z grantu získaného od nadace Via. Podpora byla čerpána z programu Podpory místních iniciativ-Podpory místního rozvoje-Rozvoj regionálních a komunitního života. Tento grant je určen na podporu „projektů neziskových organizací, případně obcí a rozpočtových organizací, jež jsou zaměřeny na zlepšování podmínek života měst, obcí a regionů. Tematicky se projekty mohou týkat obnovy místních tradic a komunitního života, vytváření podmínek pro místní ekonomický rozvoj, zapojení obyvatel do hledání společné vize udržitelného rozvoje obce či regionu, úpravy či obnovy veřejných prostranství či vytváření podmínek pro místní dárcovství.“¹¹

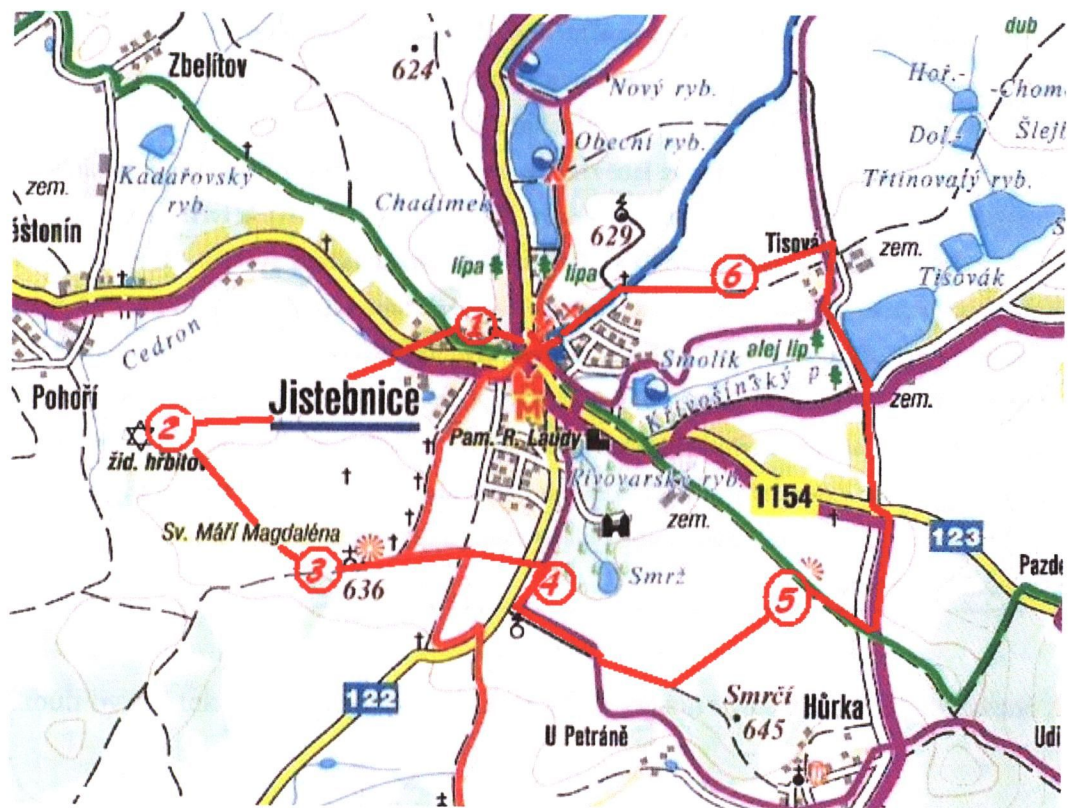
---

¹⁰ Paní Černá, členka souboru Fikar

¹¹ Podle www.via.cz

➤ Fiktivní mapa

mapa 1 Naučná stezka v Jistebnici

➤ Popis jednotlivých zastávek

Výchozí bod- Náměstí v Jistebnici

Výchozí a cílový bod stezky, umístěna informační tabule znázorňující mapu stezku, její typ, náročnost, počet zastávek, stručný popis jednotlivých zastavení a vzdálenosti mezi nimi. Dále obsahuje historické informace o osídlení obce a nejdůležitějších událostech spojených s danou tematikou, které se na jejím území staly (přírodní katastrofy, zločiny atd.).

1. Zastavení- Kostel sv. Michaela

Informační tabule by byla umístěna před vstupem na hřbitov. Obsahovala by stručnou historii postavení kostela a vybudování hřbitova. Hlavním tématem by byla pověst o jistebnické věži.

O jistebnické věži

Když stavěli jistebnickou věž a kostel, nenáviděl se tesařský mistr se zednickým misterem. Tesařský mistr si naměřil tyč, aby mohl podle ní měřiti krovové dříví. Zednický mistr mu chtěl vše zkazit. Zavolal k sobě tesařského učedníka a nařídil mu, aby kus té tyčky uřízl, že je dlouhá. Učedník poslechl. Mistr jeho o tom nic nevěděl a měřil podle tyče dříví na krov a tak nevědomky si dříví zkazil. Několik krátkých trámů bez opory vidí se na věži posud. Když mistr viděl, že všechno dříví je zkaženo, hned si pomyslel, čím vinou tj. Ptal se učedníků svých, aby mu řekli, kdo mu to udělal, že jim dobře zaplatí. Učedník, který mu to udělal, přiznal se. Mistr vzal širočinu, šel ji brousit a řekl učedníkovi, aby mu zatočil. Když nabrousili, mistr upustil nůž a poručil učedníkovi, aby mu jej podal. Když se učedník sehnul, uťal mu hlavu. Proto jsou prý na památku širočina a brus vytesány na kameně ve zdi hřbitovní. (Podle jiné verze, mistr po hrozném činu, boje se trestu, se oběsil. Proto někteří vidí ve zmíněném kameni vytesaný kříž, širočinu a osidlo. Mistr i tovaryš byli prý pohřbeni ve společném hrobě.)

Josef Procházka, Podol

Na tabuli by byl také popis cesty k hřbitovní zdi, kde jsou vytesány výše zmiňované znaky.

2. Zastavení - Židovský hřbitov

Informační tabule u zdi židovského hřbitova by informovala o židech žijících v Jistebnici a příbězích s nimi spojených.

3. Zastavení - Kaple sv. Máří Magdalény

Informační tabule by se nacházela poblíž kostela a znázorňovala by jeho historii a dvě pověsti týkající se tohoto místa.

Kaple sv. Maří u Jistebnice

Když v našem kraji vládli Rožmberkové, byl na kopci sv. Maří Magdaleny veliký les zvaný Žďár. Jedenkrát vypravila se paní Jitka na lov do Žďáru. Strachovala se předtuchou, že ji potká nehoda. V lese, pronásledujíc laň, vystřelila poblíž místa zvaného dodnes Poušť a v zápětí slyšela výkřik. Spěchala k místu. Jaké bylo její překvapení, když poznala, že smrtelně ranila poustevníka, který tam bydlel. Prosila ho o radu, co si má počít, jak si dobýt, ubohá, milosti za svůj čin. Chtěla jej nechat dopravit do svého hradu, on však nedopustil. Řekl jí, aby jej pochovala u zdi sv. Michala archanděla na hřibově Jistebnickém a na věčnou památku aby založila na vrchu Žďáru kapli kající Maří Magdalény, ve které se mají sloužit pouze tři mše sv. do roka, za bloudící duše nešťastníků. Na zelený čtvrtek pak měla tam býti vedena křížová cesta a konati se modlitby, když na jistebnickém kostele odbije půlnoc.

St. Mácha, Jistebnice

Jiná pověst vypravuje: Když ještě bylo okolí našeho města pokryto hlubokými lesy, zdržovaly se v nich roty loupežnické a byly nebezpečny celému okolí. Žil prý tenkrát ve zdejších lesích starý poustevník, kterého jednou lupiči pronásledovali. Když již byl v největším nebezpečí, ukryl se v jeskyni, vzýval sv. Maří Magdalenu za ochranu a slíbil, že již zůstane tam navždy, bude-li zachráněn. Zůstal při životě a až do smrti bydlil v těch místech, kdež sloužil Bohu. Když lesy byly pokáceny, našli tam jen zbytky jeho těla a tuto pověst vypsanou. Na jednom kameni bylo vyryto: "Zde ať stojí kaple ku cti sv. Maří Magdaleny". I vystavěli tam dřevěnou kapličku, místo níž vystavěna před 60 lety kaple kamenná, jak ji dnes vidíme.

František Bárta, Jistebnice

4. Zastavení - Zámek

Na informační tabuli by byla popsána historie vybudování zámku a příběhy spojené s tímto místem.

5. Zastavení – Sv. Anna

Tato kaplička se nachází na návrší nad Jistebnicí. Je z ní krásný výhled po celém okolí. Za pěkného počasí je možné spatřit Tábor, Šumavu i Klet'. U kapličky by byly napsány následující pověsti.

Příběh se stal o roce, kdy bylo ohromné sucho. Mlýny nemlely a nebylo co jíst. Sedlák šel v noci tajně lesem s pytlím obilí na zádech, aby si ho umlel. Náhle se před ním objevil pes, kterému šlehalo z tlamy plameny. Později se v lese našel oběšený člověk a duše zemřelého prý byla tím psem.

Z vyprávění místních obyvatel

Jiná pověst praví, že kaplička sloužila jako „maják“ - dávala se do ní rozsvícená lucerna, aby lidé vracející se domů za tmy nezabloudili a našli dobrý směr. Kaplička také byla pravidelně bílena a svítila tedy do dálky i ve dne. Jednou se jedna hospodyně vracela z nákupu a přepadla jí hrozná bouře s krupobitím. Schovala se na tomto místě a zachránila si život. Z vděčnosti a na tuto památku koupila obraz sv. Anny, jak chová v náručí dceru Pannu Marii. Od té doby se říká tomuto místu U sv. Anny a všichni lidé z okolí ji mají v úctě.

6. Zastavení - Šibeniční vrch

Tabule by obsahovala historii soudnictví v obci, nejzávažnější trestné činy a pověst vázící se k tomuto místu.

O založení kaple 14 sv. pomocníků u Jistebnice

Na staré radnici jistebnické bývala věžička a v ní zvonek, kterým svolávání bývali městští konšelé, když měli souditi. Posledně svolání, aby soudili Marjánu Kuželkovu, která zabila dítě. Konšelé odsoudili ji k smrti a dle starého obyčeje omyli si ruce v kamenné nádobě, kterou spatřiti lze na dvoře radničním ještě dnes. Když Marjánu vedli na Šibený vrch, klesla na rozcestí za městem na kolena a prosila všech pomocníků božích, aby ji vysvobodili, že je nevinna. Sotva ji vyvedli na vrch a měla být poprava vykonána, přispěchal posel se zprávou, že již konšelé nemají práva odsuzovati k smrti. Na památku Marjánina zachránění dala rodina její na místě postavit kapličku čtrnácti sv. pomocníků a zvonek, který posledně na cestu k popravě z radnice zvonil, dali potom na zdejší špitál (Po rekvizici zvonů byl dán zvonek na kostel). Když se později kaplička zbořila, dlouho tam lidé vídali v noci bílou postavu. Teprve po obnovení kapličky zjevení zmizelo.

Fr. Lískovec, „Věštník jihoč. musea“ 1912 č.4

Nyní by následoval návrat lipovou alejí zpět do Jistebnice.

9 Závěr

Přírodní park Jistebnická vrchovina vznikl z důvodů ochrany krajiny s významnými přírodními a estetickými hodnotami, historickou hodnotou osídlení a krajinnou architekturou. Je to krajina s drobnými vesnicemi, osadami a samotami. Jejím největším potenciálem v oblasti cestovního ruchu je mimo blízkosti Tábora také krásná a zachovalá příroda. Ta poskytuje ideální podmínky pro relaxaci, odpočinek, ale také pro sportovní využití; nabízí rozsáhlé možnosti pro provozování letních i zimních sportovních aktivit.

I když není park rozlohou příliš rozsáhlý, každá jeho zkoumaná část je něčím charakteristická. Nejsevernější oblast má nejrozmanitější přírodu a tento potenciál může sloužit pro stálý a trvalý rozvoj cestovního ruchu. V současnosti je tento klad, v porovnání se zbytkem regionu, využíván z pohledu cestovního ruchu nejefektivněji. Jižní část disponuje nejrozsáhlejší a relativně nejúplnější nabídkou služeb cestovního ruchu a občanskou vybaveností. Východní část je spíše mimo hlavní zájem turistů, podle výsledků šetření má nižší přírodní potenciál než zbytek oblasti, ale dostatečnou vybavenost v oblasti služeb cestovního ruchu.

Díky přírodním složkám krajiny působí oblast přírodního parku na aktéry cestovního ruchu jako uklidňující, tichá, povzbuzující a navazující pocit domova. Věnují se zde především pěší turistice a cykloturistice a dále konkrétním aktivitám podle možností v místě jejich ubytování. Toho jsou si subjekty cestovního ruchu vědomy a aktivně se snaží zapojit do budování a rozšiřování jak cyklostezek, tak lyžařských tratí.

Velkou příležitostí nejen této, ale všech venkovských oblastí, je rostoucí trend trávení dovolených v Česku. V boji o návštěvníky by měla být výhodou tvorba nových produktů cestovního ruchu, které zvyšují povědomí turistů o této oblasti a mohou být potenciální zárukou jejich návratu. Úprava lyžařských stop a možnost sjezdového lyžování zase dělá z této lokality oblast cestovního ruchu celoroční bez výrazné letní sezónnosti, která je typická pro ostatní oblasti Táborska.

Přírodní park Jistebnická vrchovina patří mezi lokality, které teprve začínají být objevovány aktéry cestovního ruchu. Zatím má tato oblast spíše regionální význam, ale rostoucí trend návštěvnosti nasvědčuje tomu, že přírodní potenciál Jistebnické vrchoviny spolu se zárukou poskytování kvalitních služeb je jedním z hlavních pilířů pro další rozvoj cestovního ruchu.

SUMMARY

The nature features one of the most important roles in the tourism of Taborsko region. This disertation work was aimed at recognising the tourist's perception of the nature in a part of the Taborsko region, Natural park Jistebnice highlands. Thanks to this dates, I could make new projects, which could help to stimulate the tourism in this region and improve the current state of the area.

The Natural park Jistebnice highlands was founded in 1994. Its aim is to protect the hilly nature. This region is situated 15 km far from Tabor in the northern direction. It has the area of 107,7 km². It is the landscape with small villages and settlements. The most important potential of this region is beautiful and well-preserved countryside. It has the ideal condition for leave and relaxation.

Although this area is not so large, every part of the park is absolutely different. The northern region is typical by the most varied nature and the biggest nature potential. It is the most exploited for the development of tourism. The southern region has the largest and the most complete offer of servises needed in tourism. The easter part has lower natural potential and it is a little bit out of the tourist interest.

The nature of the park is perceived by tourists as restfull, peacefull and encouraging. They usually do there biking and walking. Most of the tourist subjects are aware of it and do their best to improve the conditions for running this activities there.

The natural park belongs between the places, which are at the bigining of beeing discover by large population. It is has a big natural potential, but it is necessary to complete it by very qualified services.

POUŽITÉ LITERÁRNÍ A JINÉ ZDROJE

Knižní tituly:

1. MIRVALD, S. aj. Geografie cestovního ruchu. 2.vyd. Plzeň: Západočeská univerzita v Plzni, 1994. 110 s.
2. Výkladový slovník, cestovní ruch, Ministerstvo pro místní rozvoj, 2002. 447 s.
3. CHÁBERA, S. Fyzický zeměpis jižních Čech, České Budějovice, 1998
4. CHÁBERA, S. Geologické zajímavosti jižních Čech, Jihočeské nakladatelství, 1982. 157 s.
5. HNÍZDO, A.Z. Přírodní památky a krásy Táborska, Okresní a místní rada osvětová v Táboře, 1948
6. Chráněná území ČR- Českobudějovicko, svazek VIII., Agentura ochrany přírody a krajiny, ČR a EkoCentrum Brno, Praha, 2003
7. CÍLEK, V. Krajiny vnitřní a vnější, 2.vyd. Praha: Dokořán, s.r.o., 2005. 255 s. ISBN 80-7363-042-7
8. LIBROVÁ, H. Láska ke krajině?, 1.vyd. Brno: Blok, 1988. 168 s. ISBN 47-009-88
9. KVĚT, D. Duše krajiny, 1.vyd. Praha: Academia, 2003. 172 s. ISBN 80-200-1012-2
10. KOPP, J. a kol. Úvod do regionálního výzkumu.1.vydání Plzeň: Západočeská univerzita v Plzni, 2001. 147 s. ISBN 80-7082-762-9
11. JIRÁČEK, J. Průvodce lesy jižních Čech, KOPP, České Budějovice, 1998. 195 s. ISBN 80-7232-008-4

Periodika:

12. LEDERER, J. Příměstské lesy- rezerva pro potenciální rekreaci. Zahrada-Park-Krajina. č.2, 2000. s.16-17.

Propagační materiály:

13. Zelené stezky mikroregionu Společenství obcí Čertovo břemeno, Společenství obcí Čertovo břemeno, 2005
14. Jistebnicko, obec Jistebnice, 2003
15. Nadějkovsko a naučná stezka, obec Nadějkov, 2005
16. Javorová skála, Český Merán, Zdeněk Sedláček

17. Tábořskem pěšky, na kole, po vodě ...jiné možnosti aktivní dovolené, infocentrum
Město Tábor, 2004

Webové stránky:

18. Asociace turistických regionů České Republiky,
<http://www.5.oblast.cz/encyklopedie>
19. Český statistický úřad, <http://www.czso.cz>
20. Oficiální stránky obce Jistebnice, <http://www.jistebnice.cz>
21. Oficiální stránky obce Nadějkov, <http://www.nadejkov.cz>
22. Oficiální stránky obce Borotín, <http://www.borotin.cz>
23. <http://www.cot.cz>
24. Oficiální stránky města Tábor, <http://www.tabor.cz>
25. Oficiální stránky ubytovacího zařízení parkhotel Mozolov,
<http://www.mozolov.hotel-cz.com>
26. Oficiální stránky ubytovacího zařízení Monínec, <http://www.moninec.cz>
27. Oficiální stránky regionu Český Merán,
http://www.ceskymeran.cz/certovo_bremeno.htm
28. Oficiální stránky golf klubu Čertovo břemeno, <http://www.cebr.cz>
29. Venkovská tržnice, <http://www.venkovskatrznice.cz>
30. Oficiální stránky farmy /Y, <http://www.volny.cz/hucul>
31. Chýnovské jeskyně, <http://www.tucapy.cz/jeskyne.htm>
32. Botanická zahrada Tábor, <http://www.szes.tabor.cz/botgarden>
33. Penzion „U bizona“, <http://www.bohdanhavrda.cz/cunkov/farma.htm>

SEZNAM GRAFŮ

graf 1 Jistebnice.....	35
graf 2 Borotín.....	35
graf 3 Cunkov.....	35
graf 4 Jistebnice.....	35
graf 5 Borotín.....	35
graf 6 Cunkov.....	35
graf 7 Jistebnice.....	36
graf 8 Borotín.....	36
graf 9 Cunkov.....	36
graf 10 Jistebnice.....	37
graf 11 Jistebnice.....	37
graf 12 Jistebnice.....	37
graf 13 S kým je zde dotazovaný podle věkových skupin.....	34
graf 14 Co se Vám vybaví-Jistebnice	36
graf 15 Co se Vám vybaví-Borotín.....	36
graf 16 Co se Vám vybaví- Cunkov	37
graf 17 Věc, která se zde líbí	37
graf 18 Lidé mladší 15 let.....	38
graf 19 Lidé ve věku 16-25 let.....	38
graf 20 Lidé ve věku 26-35 let.....	39
graf 21 Lidé ve věku 36-50 let.....	39
graf 22 Lidé ve věku 51-60 let.....	40
graf 23 Tichý.....	47
graf 24 Opuštěný.....	47
graf 25 Uklidňující.....	47
graf 26 Dobrodružný.....	48
graf 27 Bezpečí	49
graf 28 Nebezpečí	49
graf 29 Bezpečí/nebezpečí.....	50
graf 30 Nebezpečí podle věkových skupin.....	50
graf 31 Domov	51
graf 32 Divočina	51

graf 33 Nuda	52
graf 34 Vzrušení.....	52
graf 35 Nuda	52
graf 36 Povzbuzení	53
graf 37 Opalování	53
graf 38 Koupání	56
graf 39 Myslivecký lov	54
graf 40 Pěší turistika	57
graf 41 Golf.....	54
graf 42 Cykloturistika	57
graf 43 Relaxace, odpočinek.....	54
graf 44 Jízda na koních	57
graf 45 Houbaření a sběr lesních plodů graf	55
graf 46 Volejbal, nohejbal, stolní tenis, tenis.....	58
graf 47 Golf podle věkových skupin.....	56
graf 48 Zažít pocit divočiny.....	56
graf 49 Táboření	59
graf 50 Odpočinout si od běžných věcí	56
graf 51 Užít si pocitu sounáležitosti s přírodou.....	59
graf 52 Být sám.....	57
graf 53 Pozorovat přírodu.....	60
graf 54 Nadýchat se čerstvého vzduchu	57
graf 55 Mít se dobře.....	60
graf 56 Poznat krajinu.....	57
graf 57 Je to blízko k domovu, snadno se sem dostanu.....	60
graf 58 Zaspportovat si	57
graf 59 Relaxovat.....	60
graf 60 Která místa jsou podobná této oblasti	58
graf 61 Srovnání čtyř nejčastěji jmenovaných míst.....	59

SEZNAM TABULEK

tabulka 1 Porovnání obyvatelstva a rozlohy správních obcí.....	21
tabulka 2 Charakteristika účastníků šetření podle pohlaví	32
tabulka 3 Charakteristika účastníků šetření podle věku.....	32
tabulka 4 Rozdělení podle počtu návštěv	33
tabulka 5 Zda se jedná o dovolenou nebo výlet.....	33
tabulka 6 S kým je dotazovaný zde	34
tabulka 7 Krásná příroda podle věkových skupin.....	35
tabulka 8 Muži.....	40
tabulka 9 Ženy	40
tabulka 10 Jistebnice.....	41
tabulka 11 Borotín	41
tabulka 12 Cunkov	41
tabulka 13 Věc, která se nelíbí.....	41
tabulka 14 Jistebnice.....	42
tabulka 15 Nelíbí se mi-podle pohlaví.....	43
tabulka 16 Borotín	44
tabulka 17 Borotín podle pohlaví.....	45
tabulka 18 Cunkov	45
tabulka 19 Cunkov podle pohlaví	46
tabulka 20 Uklidňující-Jistebnice.....	48
tabulka 21 Dobrodružný-Jistebnice.....	51
tabulka 22 Uklidňující-Borotín.....	51
tabulka 23 Dobrodružný-Borotín.....	48
tabulka 24 Uklidňující-Cunkov.....	48
tabulka 25 Dobrodružný-Cunkov.....	51
tabulka 26 Shrnutí výsledků u pocitů	53

SEZNAM MAP

mapa 1 Naučná stezka v Jistebnici	71
---	----

SEZNAM PŘÍLOH

- Příloha 1 Vymezení regionu Tábořsko
- Příloha 2 Mapa Tábořa a jeho okolí
- Příloha 3 Přírodní atraktivita Tábořska
- Příloha 4 Přírodní atraktivita Tábořska
- Příloha 5 Mapa přírodního parku Jistebnická vrchovina
- Příloha 6 Vymezení zkoumané části přírodního parku Jistebnická vrchovina
- Příloha 7 Znázornění šetřených míst v oblasti
- Příloha 8 Jistebnice
- Příloha 9 Jistebnice
- Příloha 10 Borotín
- Příloha 11 Nadějkov
- Příloha 12 Čertovo břemeno
- Příloha 13 Mapa Greenways Čertovo břemeno
- Příloha 14 Mapa lyžařských tras v oblasti Jistebnické vrchoviny
- Příloha 15 Slevové karty a prémie regionu Javorová skála-Český Merán
- Příloha 16 Slevové karty a prémie regionu Javorová skála-Český Merán
- Příloha 17 Ukázka místních propagačních letáků

PŘÍLOHY

Příloha 1 Vymezení regionu Táborsko

Zdroj: <http://www.gmconsult.se/cts/rgl/1cesky/telo.htm>

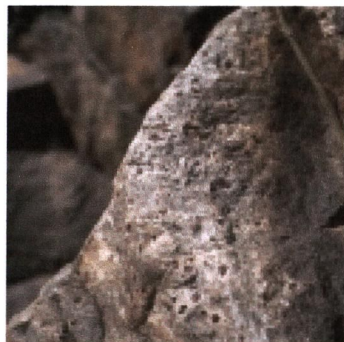
Příloha 2 Mapa Tábora a jeho okolí

Zdroj: <http://www.turistika.cz>

Příloha 3 Přírodní atraktivita Táborska

Obrázek 1 Granátová skála

Zdroj: <http://www.tabor.cz>

Obrázek 2 Chýnovské jeskyně

Zdroj: <http://www.tabor.cz>

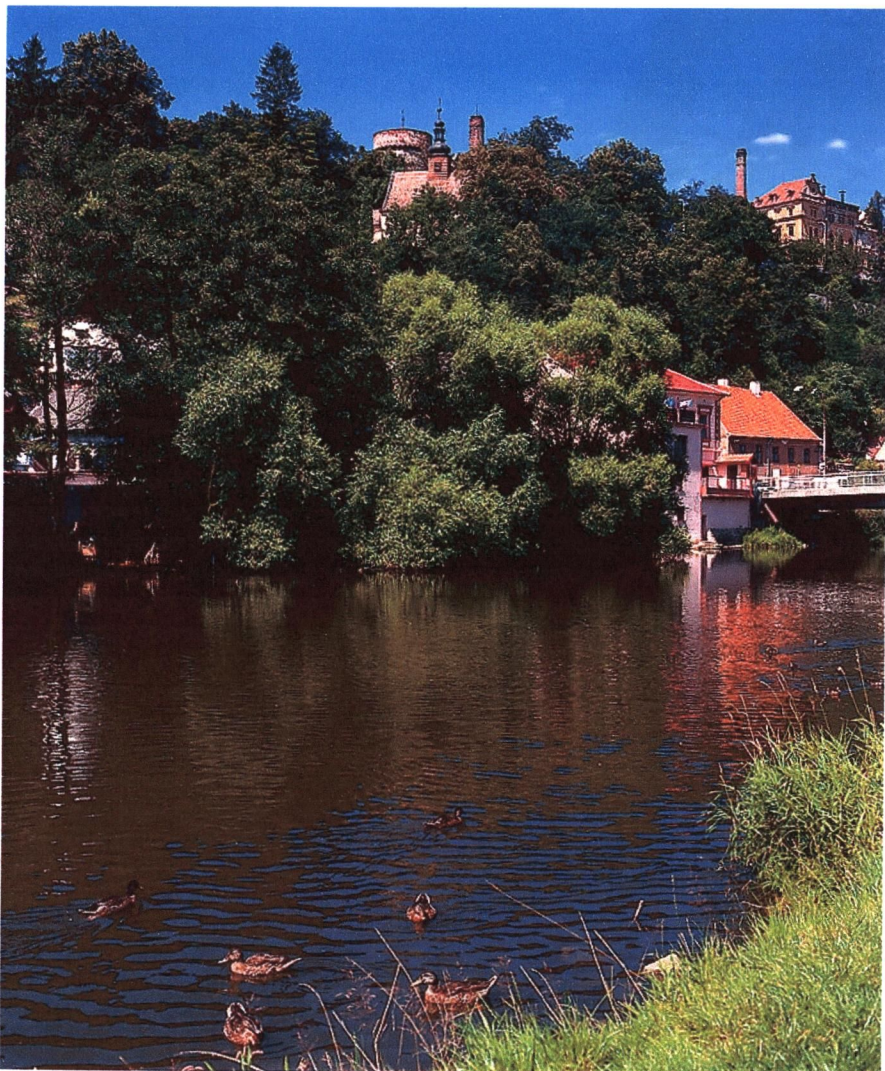
Obrázek 3 Jordán

Zdroj: <http://www.tabor.cz>

Příloha 4 Přírodní atraktividy Táborska

Obrázek 1 Řeka Lužnice

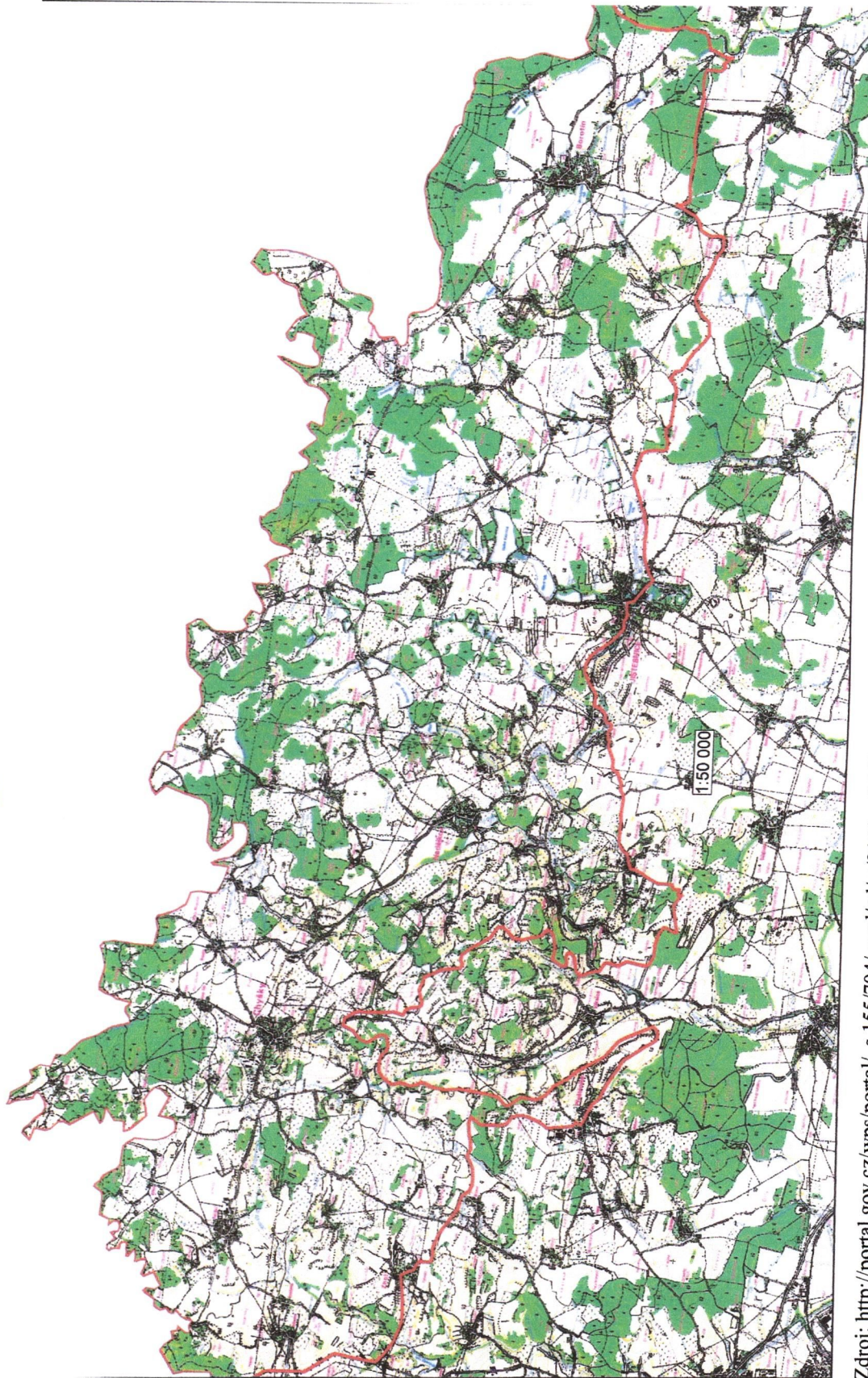
Zdroj: <http://www.tabor.cz>

Obrázek 2 Botanická zahrada v Táboře

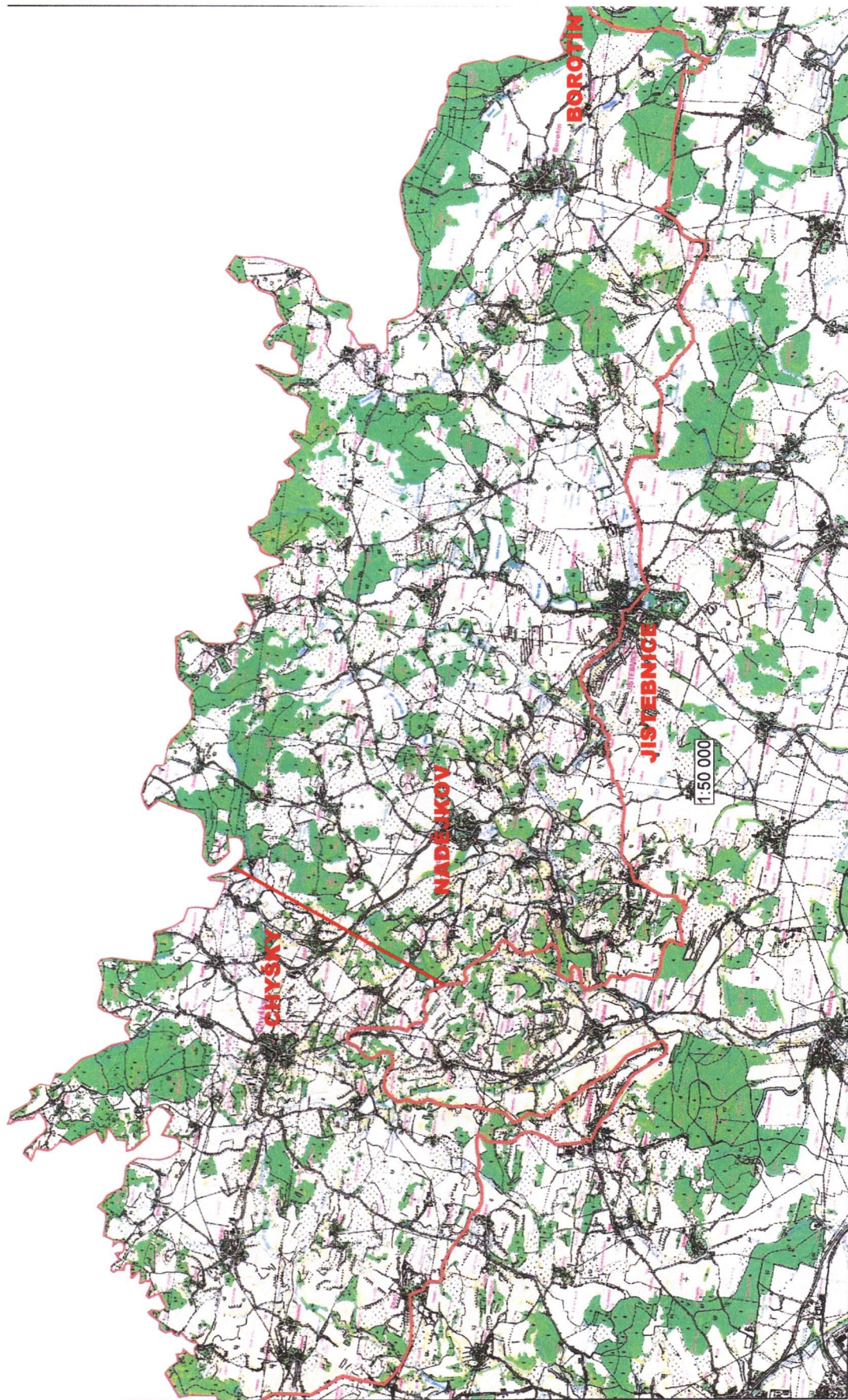
Zdroj: <http://www.tabor.cz>

Příloha 5 Mapa přírodního parku Jistebnická vrchovina

Zdroj: http://portal.gov.cz/wps/portal/_s.155/704/.cmd/ad/.c/310/.ce/10824/p/8414/_s.155/704?zdroj=JC

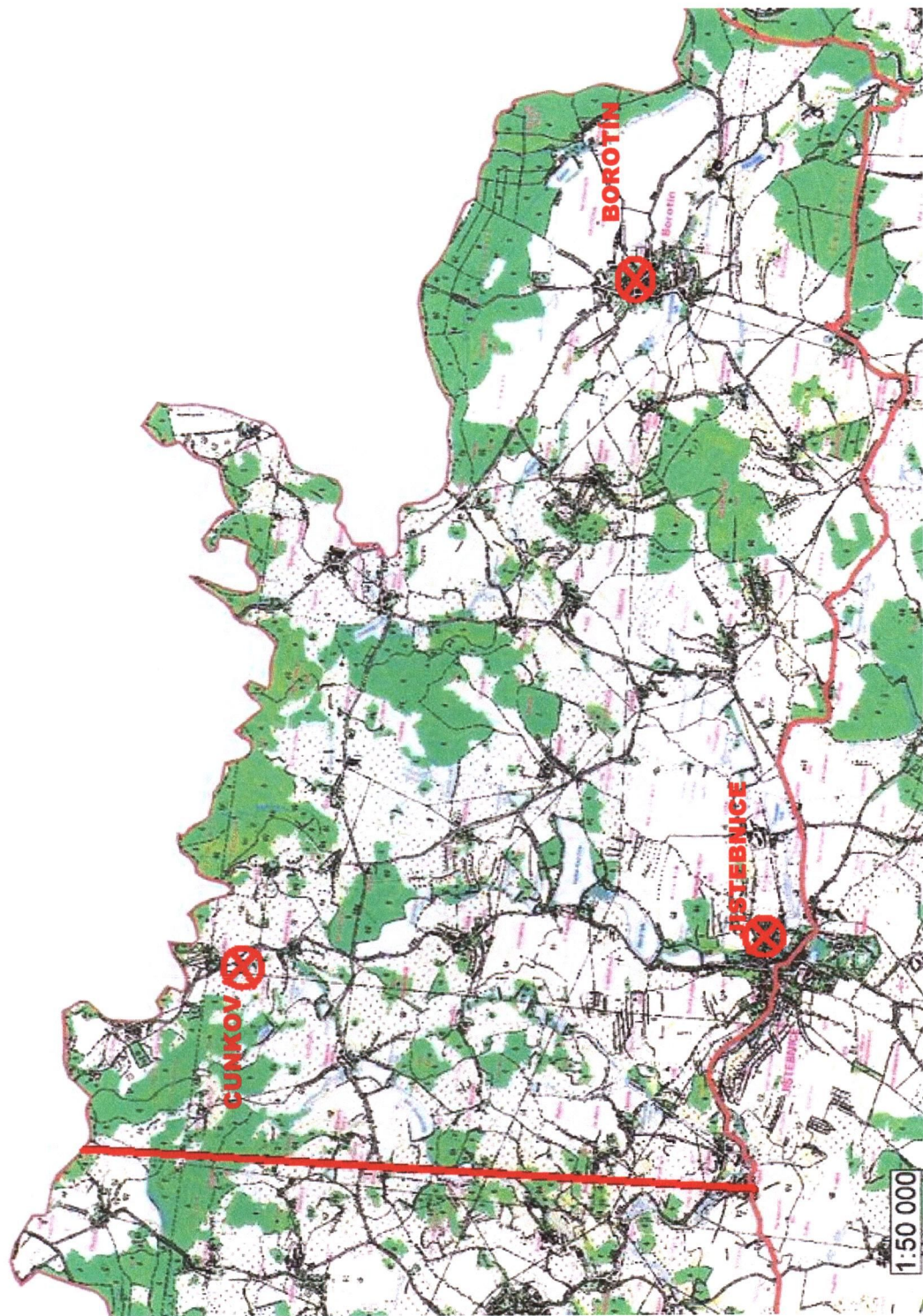
Příloha 6 Vymezení zkoumané části přírodního parku Jistebnická vrchovina

Zdroj: http://portal.gov.cz/wps/portal/_s.155/704/.cmd/ad/.c/310/.ce/10824/.p/8414/_s.155/704?zdroj=JC

Příloha 7 Znárodnění šetřených míst v oblasti

Zdroj: http://portal.gov.cz/wps/portal/_s.155/704.cmd/ad/.c/310/ce/10824/p/8414/_s.155/704?zdroj=JC

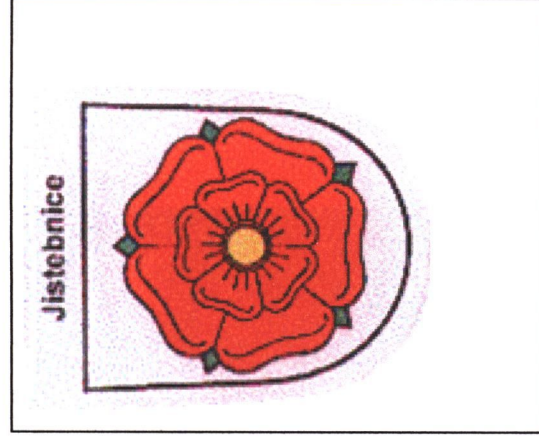
Příloha 8 Jistebnice

Obrázek 1 Náměstí v Jistebnici

Zdroj: <http://www.jistebnice.cz>

Obrázek 2 Znak obce Jistebnice

zdroj: www.jistebnice.cz

Obrázek 1 Památná lípa v Jistebnici

Zdroj: <http://www.tabor.cz>

Obrázek 2 Památník Adolfa Katze

Zdroj: <http://www.jistebnice.cz>

Příloha 10 Borotín

Obrázek 1 Kostel v Borotíně

Zdroj: <http://www.borotin.cz>

Obrázek 2 Zřícenina hradu Borotín

Zdroj: <http://www.volny.cz/povesti/borotin.htm>

Příloha 11 Nadějkov

Obrázek 1 Kostel v Nadějkově

Zdroj: <http://www.nadejkov.cz>

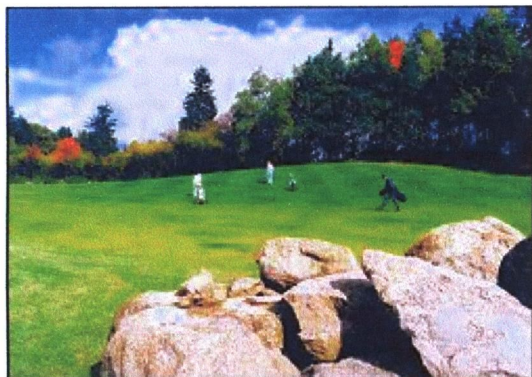
Obrázek 2 Zámek v Nadějkově

Zdroj: <http://www.nadejkov.cz>

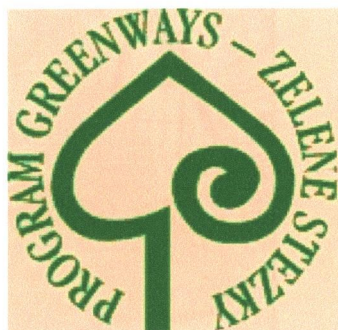
Příloha 12 Čertovo břemeno

Obrázek 1 Golfové hřiště

Zdroj: <http://www.cebr.cz>

Obrázek 2 Znak Greenways

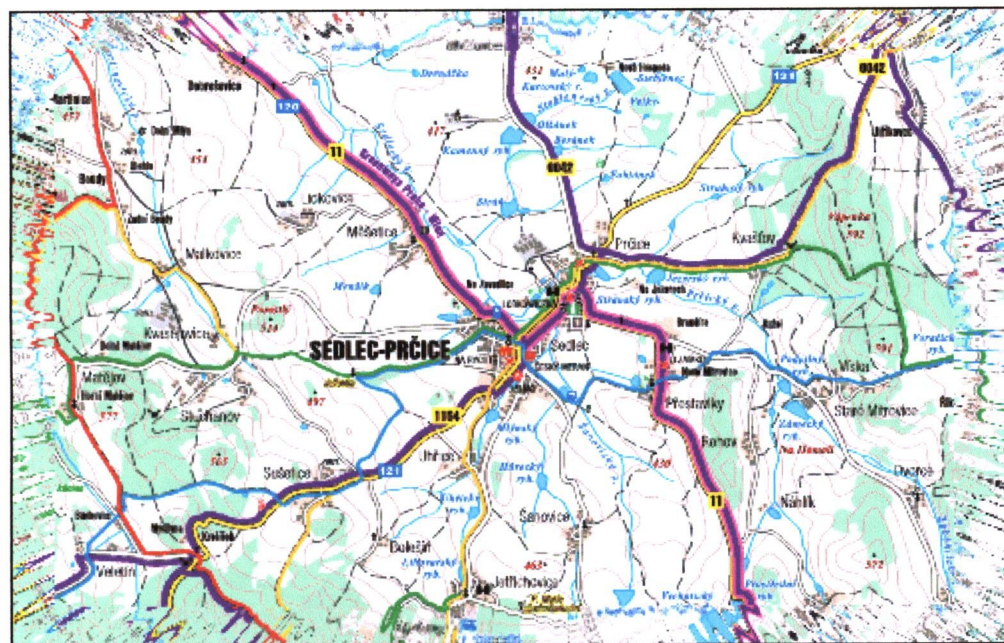
Zdroj: <http://www.borotin.cz>

Obrázek 3 Rekreační zařízení Moninec

Zdroj: <http://album.brydova.cz/album22/adc>

Příloha 13 Mapa Greenways Čertovo břemeno

Zdroj: <http://www.ceskymeran.cz>

Příloha 14 Mapa lyžařských tras v oblasti Jistebnické vrchoviny

Zdroj: <http://www.moninec.cz/vzdalenost/ctvrec.htm>

Příloha 15 Slevové karty a prémie regionu Javorová skála-Český Merán

Zdroj: <http://www.moninec.cz>

Příloha 16 Slevové karty a prémie regionu Javorová skála-Český Merán

Poskytovatelé slev a premií:

FOREST-FISH, spol. s r.o. (sportovní rybolov) - barva modrá

Hospoda a penzion „U bizona“ - barva hnědá

Hospůdka „Za pecí“ - barva žlutá

Farma Diagonála Y Cunkov (chov koní) - barva červená

Hotel Monínec s.r.o. - barva zelená

Podmínky pro získání kupónu:

FOREST-FISH, spol. s r.o. - sportovní rybolov
minimálně dva po sobě následující dny rybaření

Hospoda a penzion „U bizona“

minimálně dva po sobě následující dny ubytování (1 pokoj = 1 kupón)

Hospůdka „Za pecí“

minimální útrata ve výši 200,- Kč, kromě cigaret

Farma Diagonála Y Cunkov - chov koní

minimálně dvouhodinová vyjížďka na koni

Hotel Monínec s.r.o.

minimálně dva po sobě následující dny ubytování (1 pokoj = 1 kupón)

Golf Klub Čertovo břemeno

minimální útrata ve výši 200,- Kč, mimo herních poplatků

Slevy a prémie:

FOREST-FISH, spol. s r.o. - sportovní rybolov a provozování myslivosti

sleva 3 % na povolenku k rybolovu v kaprovém rybníce

sleva 7 % na povolenku k rybolovu v pstruhovém rybníce

Hospoda a penzion „U bizona“

zdarma dle výběru - pivo, grog, nealko nápoje

Hospůdka „Za pecí“

zdarma dle výběru - pivo, grog, nealko nápoje, brambůrky

Farma Diagonála Y Cunkov - chov koní

zdarma vodění na koni

Hotel Monínec s.r.o.

zmrzlinové překvapení

Golf Klub Čertovo břemeno

zdarma dle výběru - káva, čaj, nealko nápoje

Příloha 17 Ukázka místních propagačních letáků

